

NOVA DOBA

POLETNA

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1.000 LIT

Izhaja vsako drugo sredo. Glavni in odgovorni urednik **Janez Sever**. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SIT SLOVENIJA, SREDA, 22. JULIJ 1992 ŠT. 28-29, LETO XXVI

POLEMIKA:

O ČEM TROBENTA ŠUMRADA

NESREČE:

AVTOMOBILI LETIJO V NEBO

Minule štiri težke prometne nesreče, posebej tista na sloveniki, niso v prid resnici, da življenje nima cene.

Slovenske ceste z vsemi luknjami, tisočnimi označbami in slabimi tehničnimi rešitvami ne dopuščajo hitrosti, ki jih lahko dosegajo moderni avtomobili in njih vozniki.

Tisti, ki pozabi, da so slovenske ceste zgrajene za fičke, stenske in podobne socrealistične znamke avtomobilov, da je po njih treba voziti trezno, plačajo beli ženi in ubijajo nedolžne okrog sebe. Petsto na leto.

Slika groze: LucaS

VOLITVE:

BODOČA PREDSEDNICA JE ROJENA ZA LJUBEZEN

TRAGEDIJE:

LJUDJE NA STRANSKEM TIRU ŠOLSTVO: DVA TISOČ OTROK NA CESTI

POLITIKA:

ZMAGOVALCI SE MAŠČUJEJO ŽENAM IN OTROKOM

ŽUPAN STRGAR:

POSEKAL BOM VSE TOPOLE

PRILOGA ZA
**BEGUNCE
IZ BIH**
str. 30-31

centro autoradio hi-fi

di Franco Celj - Via E. Totti 12 - Tel. 040/763-366

TRST

MONTAŽA, PRODAJA in PRODAJA AVTORADIJSKIH SPREJEMNIKOV NAJBOLJŠIH ZNAMK:
CLARION - BECKER - PANASONIC - BLAUPUNKT - SONY - ZENDAR - KENWOOD - PROTON - PIONEER

PRINAŠALCI KUPONA IMAJO
BREZPLAČNO MONTAŽO!

NAGRADNA IGRA: ŽREBANJE ČEZ ŠTIRI DNI

DRAGI MINISTER!

Gospod Lojze Janko, minister za pravosodje itd., to je drugo pismo na Tvoj naslov. Na prvo nisi odgovoril, šlo pa je za pobudo, da narediš kaj, da dobimo v Sloveniji zakon o varuhu državljanovih pravic, kar omogoča v posebnem členu slovenska ustava. Tokrat gre le za eno vprašanje, ki ga je — kot pobudo — lahko prebral že minister Janša. Vprašanje kaj bo Tvoje ministrstvo naredilo, da bodo mladi Slovenci, ki jih sodišča kaznujejo na prevzgojo v zaporih, te tudi deležni v primernih prostorih.

Mladi, še vedno so med njimi tudi Albanci, so zaprti v celjskem Starem piskru. Stavba nima niti metra trave! Kako v takem okolju prevzgojati? Minister zagotovo tudi ve, da je Stari pisker simbol trpljenja Slovencev pod fašizmom in okupacijo. Mladi varovanci odkrito povedo, da je za državo, ki zdaj v take prostore zapira nepridiprave, to pravzaprav žaljivo.

Zagotovo se strinjaš, da v Sloveniji ne manjka bivših vojašnic, ki bi bile še kako primerne za zapore za mladoletnike, če pač ni denarja za sodoben objekt v primernem okolju.

Tudi tokrat upam, da boš odgovoril. Morda zategadelj, ker si minister v obeh vladah demokratične Slovenije, morda zategadelj, ker se — čeprav so ovire velike — vendarle bližajo volitve.

O mladih pa razmisli, kako se počutijo sredi betona, zidov, spominov na talce, mučenja...

Te pozdravlja

TVOJ DRŽAVLJAN

KONČNO: SLOVENSKO RESNO OPOZORILO HRVAŠKI SLOVENIJA SE NE ŠALI VEČ

Izjava ministra ob obisku britanskega kolega Hurda je na Hrvaškem povzročila pravo paniko. Upajmo, da ustvarjalno in se bodo naši čedalje bolj oholi sosedi zamislili. Naj spomnimo: Rupel je dejal, da Srbija in Hrvaška vodita vojno na ozemlju tretje države, to je v BiH.

Že dolgo je povsem jasno, da Hrvati sledijo srbsko pot z medijsko vojno, žalivami, pa tudi z ukrepi, ki nam škodijo. Zgodba se vleče. Spomnimo se na stalne očitke, da smo Slovenci imeli orožje, Hrvati pa ne, pri čemer Hrvati mirno zmolčijo, zakaj so orožje JLA dali, mi pa ne. Potem so bili hudi očitki na račun bosanskih beguncev, pri čemer je šlo za očitne laži, Hrvati pa so mimogrede pozabili, kako smo ravnali z njihovimi begunci. Znale so ribiške zdrave, dovolilnice, izsiljevanje cestnih povezav Hrvaške na zahod, carine, žitni embargo.

Zanimivo je, da na najbolj vplivnem mediju, HTV, vodi igro Branka Šeparović novinarka, žena bivšega zunanjega ministra Hrvaške. Vse bolj je podobna njenemu srbskemu kolegu Vladimirju Slijepčeviću, dopisniku srbske, TV, ki ni v dveh letih našel niti ene lepe besede za »ustaše«. Spomnimo se hrvaške zamere, ko smo pri nas ugotavljali, da gospod Tuđman odhaja po rdečem tepihu, z lastnim letalom in ob pozdravu načelnikov stražarjev v tujino, hkrati HTV pokaže tudi uboge begunce.

Veliko je očitkov, da smo Slovenci ukradli Hrvatom devize,

pri čemer pozabijo, da so jih sami porabili (tako kot pri nas devize naših varčevalcev). Naj spomnimo, da bi se Tuđman ženil z BiH, čeprav je tam Karadžić oklical svojo državo, Boban pa svojo.

Kar zadeva Ruplovo izjavo, ni niti potrebno, da drži, čeprav najbrž ni sporna. To je pač pravica suverene države, da daje ocene, čeprav niso povsem točne. Videti je, da se bodo Hrvati zamislili, čeprav je možno, da bodo še bolj žaljivi.

Kar zadeva carine, je prav, da ne uvažamo nasprotnih

ukrepov, celo bi bilo zaželeno, da bi slovensko gospodarstvo nekoliko znižalo cene, da bi na primer kompenzirali vsaj polovico carin. Glede na članke v zadnjem času, natančno po srbskem vzoru, da Slovenci že dve državi nazaj izkoriščamo Hrvate, seveda ni moč biti optimiste. Mednarodne sankcije, ki znajo doleteti Hrvate, pa so razlog več, da sosedi končno verjamejo, da je moč odnose graditi na obojestranskih, ne le na lastnih interesih.

Lahko bi našli še marsikaj, pa to ni potrebno. Prav je, da se

Slovenija več ne šali, ne trpi žalitev vseh vrst in sosede resno opozarja, da jim v svetu ne cvetijo rožice, da k temu lahko pripomoremo, da bodo cvetele še manj, da bo resnica, kakor jo mi vidimo, bolj jasna tudi svetu. Dotlej pa še kar velja, kot smo že zapisali pred več meseci: Boj se takšnih sosedov, kot so Hrvati! To, če Drnovšek ali Kučan blažita Ruplovo izjavo, bo sosede le opogumilo...

Z. Kochanowski

DEDIŠČINA JUGOSLAVIJE

Na sedežu mirovne konference o Jugoslaviji v Bruslju se je v začetku tega tedna pričela razprava delovne skupine za pravno nasledstvo nekdanje SFRJ. Gre za načelno razpravo o sukcesiji na podlagi dokumenta, ki ga je 30. aprila predložil vodja delovne skupine portugalski veleposlanik Francisco Dovalle.

Na prvem sestanku, ki bo trajal do petka, 24. julija, sodeluje tudi delegacija slovenskih strokovnjakov, v kateri so dr. Boris Cizelj, dr. Danilo Türk, dr. Mirjam Šrkova in direktorica slovenskih arhivov Marija Čarni.

Na dnevnem redu so vprašanja državljanstva, delitev premoženja in dolgov razpadle federacije in vprašanje arhivov. Danes naj bi se ponovno sestali tudi člani delovne skupine za ekonomska vprašanja, dogovorili pa naj bi se še o nekaterih odprtih vprašanjih v zvezi s pravnim nasledstvom.

Slovensko zunanje ministrstvo meni, da bo na sestanek vplivalo stališče arbitražne komisije Roberta Badinterja, ki govori o tem, da nobena novo nastala država na nekdanjem jugoslovanskem ozemlju ne more biti avtomatična naslednica SFRJ.

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober
Prodaja: Renato Vedečnik

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač — Tiska Družbeno podjetje Delo — Tisk časopisov in revij, p.o. — Naslov uredništva: Celje — knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometu davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

PADEC INVESTICIJ

Služba za konjunkturo in ekonomsko politiko slovenske gospodarske zbornice ugotavlja, da investicijska poraba v Sloveniji še nadalje upada. Investicijska sredstva se iz meseca v mesec manjšajo, kar velja posebej za slovensko gospodarstvo.

V prvih petih mesecih letošnjega leta so vse naložbe v Sloveniji znašale nekaj več kot osemnajst milijard tolarjev, od tega v gospodarstvu 13,5 milijarde tolarjev, kar je v primerjavi z letom nazaj le 106 odstotkov več. Kritično je tudi na področju investicijskih sredstev v stanovanjskem gospodarstvu, saj so ta v prvem letošnjem polletju znašala samo nekaj več kot milijardo tolarjev.

KARATEISTI V ČSFR

MSKA s sedežem v Luxemburgu je priredil 9-dnevni mednarodni seminar z zaključnim turnirjem v Svitavi na ČSFR, ki ga je vodil dr. Rudolf Jakhel mojster 6. DAN.

Seminarja se je udeležil tudi Moderni športni karate klub »Celeia« iz Celja, ki sta ga vodila Srečko JEROVŠEK 2. DAN in Rado KRUSIČ.

Tekmovanja so potekala v športnih borbah in katah. Celjani so dosegli naslednje rezultate:

ŠPORTNE BORBE:

Ekipno ženske: 1. mesto
Ekipno moški: 1. mesto
Posamezno ženske: 2. mesto — Lidija GORIČKI: 3.—4. mesto — Mateja KOVAČIČ, Darinka MAUH;
Posamezno moški: 3.—4. mesto — Ziga JAKHEL
KATE:
12. stopnja — Bela kata
1. mesto — Robert ŠVEGLER
2. mesto — Robert KOPUŠAR
3. mesto — Tanja ŠPEGLJ
10. stopnja — Bela kata
1. mesto — Darinka MAUH
3.—4. mesto — Andrej FELDIN, Miha KOVAČIČ
8. stopnja — Rumena kata
1. mesto — Ziga JAKHEL
2.—3. mesto — Mateja KOVAČIČ, Lidija GORIČKI
Srečko JEROVŠEK

centro autoradio hi-fi

di Franco Cej — Via E. Totti 12 — Tel. 040/763-366

TRST

MONTAŽA, POPRAVA in PRODAJA AVTORADIJSKIH SPREJEMNIKOV NAJBOLJŠIH ZNAMK: CLARION — BECKER — PANASONIC — BLAUPUNKT — SONY — ZENDAR — KENWOOD — PROTON — PIONEER

KUPON ZA
BREZPLAČNO MONTAŽO
CENTRO-AUTORADIO HI-FI
VIA E. TOTTI 12 TRST

TUJEC OBOGATIL SLOVENIJO

TES Brestanica je dolga leta posloval v sklopu družbenega podjetja Videm Krško kot njegov toz. Ob delni reorganizaciji Vidma Krško so ga s posebnim ustanovitvenim aktom preoblikovali v samostojno družbo z omejeno odgovornostjo v stoodstotni lasti ustanovitelja.

Znano je, da Videm Krško posluje z izgubami že od leta 1989. Nivo izgub in nelikvidnosti je poleti 1991 dosegel že tak uspeh, da Videm ni bil več kreditno sposoben in je grozila popolna blokada proizvodnje. Da bi rešilo to situacijo, je vodstvo Vidma predlagalo Ljubljanski banki d. d., Ljubljana, delni odkup TES. Videm je želel s to prodajo in prejeto kupnino končati investicijo na papirnem stroju »I« in nadomestiti izgubljeni obratni kapital.

Ljubljanska banka je bila s to transakcijo pripravljena pomagati Vidmu Krško in je avgusta 1991 podpisala kupoprodajno pogodbo, s katero je postala 76-odstotni lastnik TES, preostali del pa je ostal Vidmu Krško.

Z delom kupnine je Videm Krško odplačal Ljubljanski banki d. d. zapadle dolgove (DEBT EQUITY SWAP), večji del kupnine pa so nakazali na žiro račun Vidma, ki je s tem denarjem resnično dokončal investicijo na papirnem stroju, brez katere bi bil že vsak poskus sanacije Vidma Krško vnaprej obsojen na neuspeh. Drugega cilja, to je nadomestitve izgubljenega obratnega kapitala in zagona proizvodnje, pa Videm žal ni v celoti realiziral.

2. člen Aneksa k pogodbi je omogočal obema solastnikoma TES, da poiščeta bodisi domače bodisi inozemske kupce do višine svojih deležev. Tako je Ljubljanska banka d. d. že lani jeseni pričela iskati primerne partnerja,

ki bi bil pripravljen odkupiti njen lastninski delež. Pogajanja so potekala s tremi uglednimi tujimi korporacijami.

Pri izbiri novih družbenikov so upoštevali finančno moč, strateško naravnost, pa mesto in lastniško strukturo, ki bi bili tako v interesu TES kot tudi Republike Slovenije. Med vsemi ponudniki je te zahteve v največji meri izpolnjevala prav skupina DUROPACK oziroma DUROPACK Holding AG z Dunaja kot njen zastopnik. Delničarja DUROPACK Holdinga AG sta industrijski holding Constantia AG z Dunaja s 60 odstotki in s 40 odstotki Interwell družba z omejeno odgovornostjo za proizvodnjo valovite lepenke iz Nettingdorfa, ki je sicer v popolni lasti skupine s sedežem v tem avstrijskem mestu. Constantia z 22 odstotki svojih delnic kotira na dunajski borzi, v letu 1991 je ustvarila promet v višini 11,6 milijarde ATS, zaposlovala pa je približno 6200 delavcev. Dejavnosti tega podjetja segajo na različna industrijska področja, zastopana je v številnih evropskih državah. Skupina Nettingsdorf letno proizvede približno 300.000 ton surovine za valovito lepenko, je večinski lastnik več tovarn lepenke v Avstriji in Italiji. Te tovarne letno proizvedejo 180.000 ton valovite lepenke. 1400 zaposlenih v skupini Nettingsdorf je v letu 1991 ustvarilo promet v višini 3,2 milijarde ATS. Skupina DUROPACK ima tri tovarne valovite lepenke, od tega dve v Avstriji in eno v Ansbachu pri Nürnbergu v Nemčiji. Sinergične učinke je moč pričakovati predvsem zaradi sodelovanja s tovarno v Kalsdorfu pri Gradcu.

Maja letos je bila med Vidmom Krško in Ljubljansko

banko d. d. podpisana tudi pogodba o prodaji 24-odstotnega deleža TES, s čimer je Ljubljanska banka postala stoodstotni lastnik TES d. o. o., Brestanica. Lastniška struktura TES po podpisu pogodbe s tujim partnerjem je odslej: 66 – odstotni delež pripada DUROPACK holdingu AG in 34 odstotkov ostaja Ljubljanski banki d. d.

V tem razmerju si lastnika delita riziko in dobiček. Pozitivni učinki mešane firme naj bi se pokazali v tem, da bo TES s pomočjo večinskega lastnika in sinergičnih učinkov, ki jih le-ta prinaša v podjetje, zanesljivo postal v naslednjih letih vodilni proizvajalec embalaže v Sloveniji. Ta kapitalska povezava bo TES omogočila ali vsaj olajšala tudi dostop do tujih trgov. V Slovenijo prihaja inozemski kapital na najboljši možen način, to je preko trajne naložbe v znano podjetje. Ljubljanski banki d. d. bo prejeta kupnina pomenila na eni strani končno plačilo dela terjatev do Vidma in na drugi strani odprla možnost financiranja kakšnega drugega podjetja ali posla.

Posel, ki je bil podpisan 10. julija, je resnično »nekaj dodatnega in dobrodošlega«. Za prehod iz plansko-tržnega gospodarstva in odpravo družbene lastnine bi Slovenija po našem mnenju rabila dosti več takšnih vlaganj. Seveda pa bi gospodarska politika Republike Slovenije tujim partnerjem morala ponuditi konkurenčne pogoje, s katerimi bi privabila njihov kapital. Večja tuja vlaganja bi namreč skrajšala agonijo recesije in visoke brezposelnosti, ki ji ma v Sloveniji ni videti konca.

Anton Mohorič

AKCIJE KASKADERJI V SLOVENIJI

80 MINUTNI ŠOV
KASKADERJEV

RENE STEY
STUNT CARS

OB 19. URI
22. IN 23. JULIJA PRI HALI
GOLOVEC V CELJU

VROČE NA ŽELEZNICI

Je čas poletja, je čas dopustov. Samo za nekatere. V Železni štore o počitku nimajo časa razmišljati. Čeprav je zadnje čase kazalo, da bodo izplavali, je železarje močno presenetila stavka slovenski železničarjev. Železnica predstavlja v sklopu prometne reže krvni obtok države. Kaj se zgodi, ko se na kardiogramu pojav nepretrgana črta.

Glavni direktor Železarne štore Boris Marolt je vročehladnega razpoloženja, ko komentira najnovejši položaj delovne organizacije: »Poleg poletne nam dodatno dvigajo temperaturo tudi posebni, nam neugodni dogodki.

»Stavka železničarjev nas je zelo presenetila. Pod vprašaj so se postavile naše redne dobave kupcem. Če pomislimo, da naj bi bil naš izvojni efekt v drugem polletju dvajset milijonov mark in to na zahtevna tržišča Nemčije, Italije, Francije in Avstrije, kjer točnost in doseganje dogovorjenih rokov nekaj velja, si lahko obetamo najslabše. Lansko leto si med vojno v Sloveniji nismo upali zamuditi niti dneva. Samo pač življenjsko vezani na izvoz, predvsem za avtomobilsko industrijo, s prilivi iz tujine si, če nič drugega, lahko pomagamo vsaj pri izplačevanju osebnih dohodkov.

Stavka na železnici, ki je eden naših najpomembnej-

ših partnerjev, s katerim nimamo na žalost urejenih vseh obveznosti tudi z naše strani, je zelo neodgovorno dejanje. Si zaposleni na železnici sploh predstavljajo, kakšno škodo lahko povzročijo državi Republiki Sloveniji.

Naš položaj je v zadnjem času odvisen od zamenjav v Upravnem odboru slovenskih železnar. Med drugim je prejšnjega industrijskega ministra Rejca zamenjal sedanjí Šešok. Program slovenskih železnar je doživel tehnološke, kadrovske in organizacijske spremembe. Poleg finančnih problemov se ukvarja tudi z energetskimi in ekološkimi. Za našo železarno je plačevanje energije po sedanjih cenah sila neugodno. Kljub temu načrtujemo v sredo izplačilo junjskih plač v višini 72 odstotkov kolektivne pogodbe, kar je daleč izpod gospodarskega povprečja. Prav tako je poslovanje v proizvodnem

programu jekla pozitivno, problemi pa so v livarni.

Ne vem, če naša država sploh ve, kakšne ljudi ima zaposlene v industriji in če so le ti sploh pripravljeni kaj dati tudi njej. Od našega pomembnega partnerja TAM-a iz Maribora, ki nam dolguje čez 13 milijonov SIT, nam ne uspe nič izterjati. To nas čudi, ker dela TAM tudi za nekatera slovenska ministrstva (Različne avtomobilčke za Janševe in Bavčarjeve soldate, op. av.), ki mu lahko denar izplačujejo neposredno iz državnega proračuna.

Res je. Gospodarska situacija v Sloveniji ni prav nič rožnata. Ob dejstvu, da država ne zna poskrbeti za naše železarje niti železničarje, v bodočnosti se lahko zgodi, da bo Slovenija ostala na stranskem tiru. Povezava Benetke-Hamburg bo kmalu nared, Hrvatje se bodo zlizali z Madžari, Slovenci pa bomo ob možni hrvaški blokadi koprške luke ostali brez srca. Železničarji so poskrbeli za to, da vidimo, kaj pomeni biti brez žil. Na srečo so bili kratki.

F. F.

ŽELEZNIČARJI IN VLADA
POGAJANJA V CELJU

V želji, da bi se skrili pred ušesi javnosti, so se v nedeljo zvečer v Celju sestali člani slovenske vlade in predstavniki stavkajočih železničarjev in si vsak na svoj način dali duška v večurnem razgovoru, na koncu katerega so se sicer razšli brez konkretnih sklepov, a z zagotovilo, da bo večina delavcev v slovenskem železniškem gospodarstvu v ponedeljek dobila junijske plače. To se je, kot vemo, res zgodilo in v ponedeljek ob 13. uri so železničarji prekinili stavko, stavkovni odbor pa se s slovensko vlado še nadalje pogaja o nerazčiščenih odnosih med državo in njenim železniškim gospodarstvom.

ZAKAJ SLOVENSKA IN HRVAŠKA VLADA NE MARATA BEGUNCEV? SVINJARIJA NA SLEPEM TIRU

Zakaj prašički med sesanjem mižijo? Gledati nočejo, ker jih je sram matere prasice. Mižimo lahko tudi tisti Slovenci in Hrvatje, ki je v nas ostalo, če nič drugega, vsaj kanček humanosti, da ne vidimo nesposobnih inkarnirancev slovenske in hrvaške oblasti, ki so svoje ozke interese, povezane z odločitvijo o prenehanju sprejemanja bosanskih beguncev, uresničili na trpljenju vajenih plečih pregnancev. Je bilo res potrebno pustiti čakati ljudi v razbeljenih vlakih na slovensko-hrvaški meji samo zato, da so pretresljive slike omehčale naše severozahodne sode?

Slovenska in hrvaška oblast nimata opravičila za zverinsko znašanje med nedolžnimi ljudmi, ki so zapustili vse kar imajo z enim samim namenom, da ubežijo sigurni smrti. Le ta pa bi jih lahko doletela prav v trenutku, ko so mislili, da so rešeni. Prav lahko bi marsikaterega izmed tisočev pobralo zaradi vročinskega udara, dehidracije ali stresa. Marsikakšnemu nesrečniku bi lahko konec koncev »počilo srce« zaradi spoznanja, da ni mar celemu svetu.

Zadrževanje ljudi v in ob vagonih ter njihovo oddaljevanje, preprečeno s fizičnim varovanjem hrvaških policajev, je bilo nepotrebno. Med neplodnimi pogajanjmi med slovensko in hrvaško vlado bi lahko nesrečnike vsaj spravili v kakšne senčate prostore, kjer bi udobneje počakali na salomonsko odločitev. Za nečloveški postopek z begunci pa so bolj krive slovenske oblasti kot podobne naše jugovzhodne sode. Zakaj?

Z obzirom na splošno situacijo, tako varnostno kakor tudi politično, je Slovenija v dosti boljšem položaju. Na Hrvaškem je uradno in tudi dejansko še vedno vojna, ki je državi povzročila ogromno notranjih, skoraj nerešljivih problemov. Slovenske oblasti sicer tega izgleda nočejo ali ne morejo razumeti, saj pri nas ni bilo tovrstnih izkušenj že pol stoletja. Kakorkoli že, je Slovenija čez noč prekinila kontinuirano sprejemanje beguncev, kar je Hrvaško našlo popolnoma nepripravljeno. V kritičnem trenutku vagonke drame v Zaprešiću in Savskem Marofu je bila Slovenija sposobnejša sprejeti nekaj tisoč beguncev kot Hrvaška. Če trenutno gostimo nekaj deset tisoč beguncev, bi lahko za določen čas sprejeli tudi par tisoč. Če nič drugega, bi jim lahko slovenska oblast dovolila prehod v državo, postavila šotore in jih namestila. Za njih bi vso oskrbo nedvomno prevzela bodisi kakšna tuja država bodisi organizacija.

Ni prvič, da slovenske oblasti rešujejo svoje probleme z dejanjem zaključenih dejstev. Absurdno je, da si Republika Slovenija pilatovsko umiva roke nad usodo ljudi, ki so bili pregnani v rušilnem procesu, ki ga je z odcepitvijo inicirala sama. V prvi vrsti je pred več kot letom dni šlo res za odcepitev, šele nato pa lahko govorimo o osamosvojitvi in podobnih cvetkah iz demosaovega izrazoslovnega arsenala. Izredno pragmatične slovenske oblasti so točno vedele, da bo Evropa, podobno kot v lanskem primeru, popustila tudi sedaj. Res je, toda cena, ki so jo morali plačati pregnani Bosanci ni v ponos Republiki Sloveniji.

Slovenske oblasti so za reševanje begunske problematike storile premalo. V času, ko raznovrstne mednarodne komunikacije niso prav noben problem, bi lahko v tujino posredovale informacije, ki bi osvetlile tudi bosanski eksodus. Zatekajo pa se k obsodbam Evrope, ki da za begunce ne stori ničesar. Ni pravično obsojati nekoga za nekaj, o čemer ni niti obveščen. Krivico za neobveščenost nosi tisti, ki lahko informacije posreduje, pa tega ne stori, ne naslovnik. Ali odgovorni v Republiki Sloveniji sploh vedo, da je Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) v lepem švicarskem mestecu Ženevi?

Če je vojna nadaljevanje politike s silo, se je treba vsaj potruditi in ne nadaljevati vojne s politiko. Ubogim bosanskim beguncem pa so naše oblasti storile prav to. Vsem v smrdečih vagonih, ki so par dni čakali na odrešitev, se lahko slovenski državljani opravičimo. Tega seveda ne bomo storili, kakor tudi ne naši oblastniki. Zaradi tega se bo sigurno kateremu od trpečih v vagonih na slovensko-hrvaški meji čez leta ob besedi Republika Slovenija pojavil grenak priokus. Mejno tablo z napisom Republika Slovenija je pač predolgo gledal s sprednje strani. Če se v oči zilva pot, pa močno pečejo.

Nedefiniran občutek pa smo dobili ob pogledu na čile mladeniče med pregnanci. Če bi jih vprašali, zakaj se ne borijo, bi jih mogoče po krivici obsodili. Za državo se res ne splača umreti, za ljudstvo pa vsak dan dvakrat!

Fran Furland

INTERVJU: MINISTER ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT DR. SLAVKO GABER

DVA TISOČ OTROK NA CESTI

Dr. Slavko Gaber, minister za šolstvo in šport, razgrinja vizijo razvoja šolstva na vseh ravneh — od osnovne šole preko srednje in do fakultete.

»Devetletno osnovno izobraževanje, uvedba dveh tujih jezikov in spremembe pri ocenjevanju, to bodo bistvene spremembe v osnovni šoli«, pravi dr. Gaber.

Letos se ni moglo vpisati v srednje šole več kot 2000 učencev, ki so končali osnovno šolo. Kaj boste storili za rešitev tega problema?

»To je res velik problem. Očitno bodoči srednešolci zelo dobro vedo, katere veje industrijo so v krizi in se v šole, ki izobražujejo za določene poklice, ne želijo vpisovati. Zato tudi beležimo takšen naval na gimnazije in podobne šole. Lahko bi odprli toliko oddelkov gimnazije, kolikor bi bilo potrebno, vendar to ni rešitev, saj vsi nikakor ne bi dobili zaposlitve po končanem šolanju.

Rad pa bi poudaril, da nihče ni dokončno izvisel, saj je v drugih usmeritvah še dovolj prostih mest, predvsem mislim s tem poklicne šole, ki izobražujejo kadre za kovinsko industrijo in podobno. Kje so še prosta mesta, je bilo že objavljeno in še bo, tako da bo lahko našel vsako mesto zase, čeprav se na žalost vsi ne bodo mogli vpisati tja, kamor bi želeli. Do teh težav je pripeljala tudi neustrezna mreža srednjih šol, ki niso dobro razporejene.

Da pa bi čimveč srednješolcem omogočili vpis v usmeritev, ki so si jo izbrali, smo na srednjih šolah po vsej Sloveniji odprli še dodatnih 46 oddelkov.

Kakšen bo v bodoče koncept osnovnega šolstva, kaj se bo spremenilo v osnovni šoli?

»V osnovnem šolstvu se bodo določene stvari res spremenile. Bolj ali manj je že dosežen dogovor, velja strokovni konsenz, da bomo osnovno šolanje podaljšali za leto dni. Otroci naj bi praviloma vstopali v šolo leto dni prej, torej s šestimi leti. Bistvena sprememba je tudi uvajanje dveh tujih jezikov v osnovno šolo. O tem se bomo odločali jeseni in odšli s tem predlogom tudi pred parlament. En tuj jezik naj bi se učili že pred petim razredom. Pomembna sprememba bo tudi uvajanje enega ali dveh pasov eksternosti v šoli. Prvi pas neke po šestih letih šolanja bo verjetno informativen. To bo nekakšno testiranje znanja učiteljev in otrok, vendar to prvo testiranje ne bo imelo nekih posledic, saj bo zgolj informativno.

Drugo testiranje po devetih letih pa bo lahko služilo pri izbiri na tistih šolah, kjer ni dovolj prostora, da bi lahko vpisali celo generacijo. To so pomembni instrumenti, ki bodo marsikaj odločali. Vedelo se bo, kdo dobi uči, na kateri šoli dobro učijo, saj bo ta testiranje preverjal izpitni center na ravni republike.

Kako pa bo poleg teh testiranj, ki bodo na nek način tudi testi učiteljskega dela, potekalo preverjanje dela učiteljev?

»Pripravljam novo sistematizacijo, kjer ugotavljamo,

ali imajo učitelji ustrezno izobrazbo ali ne. Zaenkrat neustrezno izobražene učitelje kaznujemo, če smem tako reči, z nižjimi plačami. Z višjimi plačami pa stimuliramo tiste, ki se izobražujejo. Vse do nedavnega je bilo tako, da profesor, ki je poučeval na osnovni šoli, zaradi svoje višje izobrazbe ni bil materialno stimuliran, danes pa se to pozna pri plači. Stimuliramo vse, ki se izobražujejo na visoki ravni. Moram pa povedati, da je kontroliranje dela

učiteljev izjemno občutljiva zadeva in zato neke komisije, ki bi šarile po šolah in ugotavljale primernost učiteljev, seveda ne pridejo v poštev.

To pa nikakor ne pomeni, da dela učiteljev ne bomo preverjali.

Njihovo delo bomo preverjali z posrednim sistemom, kjer se bo videlo, koliko posamezniki naučijo, natančno pa bomo preverjali tudi pogoje za napredovanje učiteljev. Postopoma in premišljeno bomo uvedli eksterno ocenjevanje, kjer bodo otroci in tudi starši najverjetneje že drugo leto šolanja, čeprav takrat še neobvezno, lahko videli, koliko so jih učitelji naučili. Ti so zelo zapleteni sistemi, ki jih Angleži prakticirajo že 130 let in pri njih smo se tudi mi učili, kako reševati te zadeve. Po določenih kriterijih smo v šolah že imeli strogo kontrolo, ki pa se je pokazala kot neproduktivna.

Kar se tiče učiteljeve kvalitete in strokovnosti lahko največ naredimo s kvalitetnimi svetovalnimi službami, s seminarji, s kvalitetnim izobraževanjem in z eksterno oceno kvalitete posameznih učiteljev.

Vendar pa ni mogoče nankrat vseh učiteljev podvreči neki reviziji kvalitete in ugotoviti ti so, ti niso kvalitni, ne glede na to, ali bi si

mi to želeli ali ne.

V petem razredu osnovne šole se bodo otroci še vedno učili hrvaški jezik. Kakšno je vaše mnenje o tej odločitvi strokovnega sveta Republike Slovenije za šolstvo?

»Hrvaški jezik bodo učili po novem programu, z dodatno pripravljenimi učitelji. Sklep je bil sprejet samo za naslednje leto, do takrat pa naj bi pripravili koncept učenja tujih jezikov. Hrvaščina pa je sedaj definitivno tuj jezik. Jaz osebno tovrstno rešitev, ki jo je predlagal strokovni svet, podpiram, čeprav to nima nikakršne teže, saj ministrstvo nima pravice posegati v zadeve, ki so stvar strokovnega sveta za šolstvo

po Sloveniji. Tudi dva tuja jezika želimo uvesti čimprej, vendar pa je vse skupaj dolgoročen proces, za katerega upamo, da bo končan nekje do leta 2000.

Standard študentov na fakulteti je zelo nizek. Vlada je na tem področju nekaj sicer storila z regresiranjem študentske prehrane in subvencioniranjem stanarin v študentskih domovih. Kaj na tem področju načrtuje vnaprej?

»Tu je zelo težko karkoli načrtovati, saj se kot povsod tudi v šolstvu srečujemo z velikim pomanjkanjem denarja. Bil bi zadovoljen, če bi lahko regresirali tudi prehrano osnovnošolcev in srednješolcev, vendar za to na žalost ni denarja. Želimo in se po svojih močeh trudimo, da bi končno prišlo do gradnje in adaptacije nekaterih prepotrebni študentskih domov. Vendar poteka tu prava živčna vojna za sredstva, ki jih za to potrebujemo in ki gredo v stotine milijonov tolarjev. Naš resor bo na tem področju storil vse, kar bo mogoče, vendar čudežev ne moremo delati. Proračun je že tako v hudem minusu in sredstva, ki bi jih za to potrebovali, v njem niso predvidena.

Zelo pereč problem je tudi pomanjkanje vpisnih mest na fakulteti. Kako se ga lotevate?

»Sedaj imamo kar 4500 študentov preveč. Vendar moramo biti tu odkriti. Med njimi je zelo veliko takšnih, ki gredo na fakulteto predvsem zaradi pomanjkanja delovnih mest ter iščejo predvsem varnost in želijo na ta način rešiti pred grozečo brezposelnostjo. Na našo intervencijo so fakultete še dodatno odprle okoli 550 mest. Zelo težko je storiti kaj več, saj moramo gledati, da ne bi zadržali profesorjev s prevelikim vpisom in da ne bi šel povečan vpis na škodo kvalitetnega dela na fakultetah.

Ste eden mlajših ministrov. Je to pri vašem delu prednost ali slabost?

»Mislim, da ni ne eno ne drugo. Da nisem več mlad, vidim pri svojem delu na fakulteti, kjer sem učil mlade ljudi. Pri mojem delu v vladi morda lažje prenašam napore kot pa kakšen starejši minister, vendar smatram, da to ni bistveno.

Kakšno je sodelovanje v vladi, glede na to, da jo sestavljajo ministri iz različnih strank?

Lahko rečem, da se vsi maksimalno trudimo, čeprav je delo res zelo zahtevno, saj smo v obdobju, ko se je potrebno lotiti odločilnih zadev, potrebno je sanirati bančni sistem in gospodarstvo. Celotna vlada podpira predsednika vlade in njegove zamisli, upajmo, da nam bo uspelo zgraditi trdne temelje naše hiše.

Janez Vodnar

DR. ALENKA ŽAGAR-SLANA, KANDIDATKA ZA PREDSEDNICO SLOVENIJE

ROJENA ZA LJUBEZEN, MATERINSTVO IN POLITIKO

Kdo si ne bi želel za predsednico lepe, inteligentne, sposobne in prijazne ženske? Če si jo Slovenci želimo, jo bomo dobili, saj kandidatka Narodne demokratske stranke dr. Alenka Žagar-Slana omenjenim zahtevam ustreza. V sproščenem pogovoru z bodočo slovensko predsednico je prišlo na površje še mnogo lepih stvari. Je ljubeča žena in mati, požrtvovalna zdravnica, priljubljena županja in navsezadnje »čisto navadna« Ljubljanka ali Mariborčanka. Je bolj Kranjica ali Štajerka, je bilo prvo vprašanje.

»Po očetu sem Ljubljanka, po materi pa Mariborčanka. V štajerski metropoli sem se rodila leta 1949 (za mlade ženske letnica rojstva ni vojaška tajnost! op. av.), hodila v osnovno šolo in gimnazijo. Bili smo skromna družina. Oče, ki je imel v mladosti neprijetne izkušnje s politiko, je želel, da bi si z bratom izbrala kakšen »nepolitičen« poklic. Leta 1976 sem z diplomom na medicinski fakulteti v Ljubljani postala zdravnica. Zaposlila sem se v Zdravstvenem domu Bežigrad in opravila specializacijo iz šolske medicine. V Zagrebu sem magistrirala, trenutno pa pripravljam doktorsko disertacijo, ki jo želim zagovarjati v Ljubljani.«

Poročili ste se s slikarjem Francetom Slano. Kako izgleda zakon zdravnice (znanstvenice) in umetnika?

»Najin zakon je poln tolerance. Že v samem začetku nama je bilo jasno, kako mora družina funkcionirati. Na srečo je moj mož samostojen, tako da lahko družina dosti komotno živi. Imava tri otroke, dva v obdobju adolescence: šestnajstletnega Bora in petnajstletno Ančo,

najmlajši devetletni Rokec pa še ne povzroča majhnih družinskih nemirov.«

Vam, kot razmišljajoči ženski, umetnost ni tuja?

»Zame predstavlja umetnost azil, v katerega se lahko umaknem v hudih trenutkih. Knjiga in resna glasba sta moji spremljevalki, odkar pomnim. Berem tudi med poziranjem možu. Ker skrivam knjigo za kakšnim kosom blaga, se na sliki ne vidi, slednje pa je običajno opazno!«

Ko ste zapluli v politične vode, je najbrž za poziranje ostalo bolj malo časa?

»Še vedno ga najdem. Prav tako se lahko redkokateri človek politiki popolnoma odpove. Slednjemu se veliko Slovencev zavestno izogiba. Jaz se nisem nikoli. Čeprav v preteklosti v njej nisem sodelovala, v leto 1990 nisem prišla slepa kot kura, ne da bi vedela, v katero smer premetava našo barčico. Če smo se Slovenci česa dobro naučili, je to branje med vrsticami. Ta zmožnost nam danes pride zelo prav.«

Torej se zavedate pomena medijev v politiki...

»Trg slovenskih novic je

zelo majhen. Skoraj vse lahko izveš od prijateljev tudi brez medijev. Da bom objektivno informirana, pa moram prebrati vsaj tri dnevnike, poslušati radio in gledati TV. Vedno me zanima samo informacija in ne komentar, saj si ga ustvarim sama.«

Mediji so tisti, ki v modernih državah odločajo o izbiri predsednikov...

»Zavedam se pomena javnega mnenja, ki ga ustvarja mediji. Kampanjo mi ureja stranka, sama pač še nisem bila nikoli v tem. Želim si samo, da bi bilo dovolj časa, da bi me volivci dobro spoznali.«

Kako ste se znašli v slovenski politiki?

»Vsi, ki smo se v začetku leta 1989 znašli na ustanovnem sestanku Slovenske demokratične zveze, nismo bili tam slučajno. Program SDZ je bil dovolj široko zasnovan, da je zadovoljeval vse, ki smo si želeli pluralno družbo. V samem začetku v stranki nisem bila pretrano aktivna, sodelovala sem pri pripravi volitev za leto 1990.«

Po volitvah ste pristali na občini...

»Sprejela sem funkcijo predsednice skupščine (županje) občine Ljubljana - Center. Moja osnovna zdravniška profesija z novo dolžnostjo ni tako nezdružljiva, kot bi si nekdo mislil. Nasprotno, preko dela s starši in otroci v ambulantni sem spoznala veliko ljudi in njihovih problemov, ki jih lahko rešujem na novem delovnem mestu. Za eno in drugo delo je potrebno veliko entuzijazma. Po metodah je delo, ki ga trenutno opravljam, seveda drugačno in mi je v začetku jemalo preveč časa. Še vedno pa mislim, da politika ni samo računica.

Skupščina občine Ljubljana Center je imela težave, vendar smo jih prebrodili. Zastopam in sprovajam nepolitično urejanje. V Evropi je edini način tovrstnega delovanja ločitev politike in lokalne samouprave. Mestna skupščina preveč politizira nekatere stvari, ki so povsem drugačne narave. Do tega pa prihaja zato, ker je zakonodaja nedorečena.«

Po razpadu SDZ ste ostali članica Narodne demokratske stranke...

»Razpad SDZ ocenjujem kot skrajno politično nerodnost. Pameten politik takšne

Zanima me, kje je Slovenija trenutno po vprašanju razlikovanja med spoloma, in kdaj lahko določena družba prestopi nekakšno stopničko.«

Vas bodo volile vse Slovenke?

»Ne verjamem. Ženske razmišljajo po svoje, kar še vendar pomeni, naj se ukvarjajo s kuhinjo in ne s politiko. Če bi sama volila predsednika, bi o kandidatu predvsem vse natančno prebrala, kakšen je, kako se vede in živi. Za predsednika izbiramo človeka, ki bo predstavljal državo, ne pa vodil njene politike.

Slovenske javnosti ne podcenjujem, je pa sila nepredvidljiva.«

V tekmih je en kandidat manj...

»Iveka sem nešteto krat poslušala skozi okno. (Iz županije pisarne je Prešernov spomenik kot na dlan! Op. av.) Velikokrat sem ga povabila tudi v pisarno, kjer sva se pogovarjala. Zelo me je pretreslo, kar se mu je zgodilo. Zdaj, ko ga ni več, upam, da se bo našel človek, ki ga bo opisal z več strani.«

Kot predsednica boste tudi vrhovni poveljnik slovenske vojske...

»Potrebujemo visoko profesionalno vojsko v okviru evropskega varnostnega mehanizma. Profesionalna armada, ki mora biti del družbe, naj bi reševala samo strogo strokovna vprašanja. Potrebujemo majhno, vendar dobro vojsko. Isto velja tudi za policijo.«

Po izvolitvi se bo vaše življenje spremenilo...

»Še vedno bom šla v iste trgovine, kot hodim zdaj. Ne

morem si predstavljati, da bi ne šla med ljudi, da ne bi šla na vrček piva.

Od Ljubljancanov ne grozi nobenemu politiku nič hudega. Če gre za kaj organiziranja, mora to preprečiti policija. Tudi predsednik države ima pravico do normalnega življenja. Švedskega predsednika Palmeja ste lahko videli kjerkoli. (Mogoče je zato tudi tako končal. op. av.)

Sedaj in tudi v bodoče želim spremljati spremembe na svojem osnovnem poklicnem področju. Imam to srečo, da se medicina na mojem področju ne spreminja tako hitro. Upam, da mi stroka ne bo ušla naprej.«

Če boste hoteli ostati na Komenskega 8, bodo pač pred vhod postavili hišico za stražarja...

»V Murgle se ne nameravam seliti. Že sedaj pazijo na sosednjo stavbo RTV, pa bodo isti popazili še na mene.«

Standardno vprašanje biografskih intervjujev: hobiji.

»Dokler sem z družino hodila v Dalmacijo, sem veliko plavala in veslala. Še vedno hodim v hribe in kolesarim. Najpomembnejša stvar v mojem življenju pa so otroci. Z njimi, poklicem, skrajka z življenjem, sem zadovoljna. Še nekaj. Imam vrč. Zemlja je čudovita stvar, le plevel preveč raste, vsako leto drugačen!«

Boste zmagali?

»Ne vem. Najlažje je reči: »Ne upam si.« Če ne bom zmagala tokrat, bom pa drugič. Življenje je dolgoročen projekt, politika pa še posebej.«

tekst in slike

Franc Furland

PETROL
z vami na poti

PROTIPRAVNI IZGON NEKDANJIH STAREŠIN JLA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

ZMAGOVALCI SE MAŠČUJEJO ŽENAM IN OTROKOM

Če je bilo lanskoletno prerivanje med teritorialci in policaji na eni ter JLA na drugi strani resnično vojna, potem je to, kar se dogaja v Brežicah, njeno nadaljevanje. V četrtek, 13. julija, so morali pod prisilo brežiških policajev zapustiti našo državo trije nekdanji pripadniki JLA, ne da bi jim s kakršnokoli odločbo pojasnili njihov izgon. Samovolja policije, ki v civilizirani Evropi nima primere, je najbrž lokalnega značaja. Vseeno ostaja grenak priokus, da živimo v policijski državi. V vsakem primeru nov kanček neumnosti v bogato zakladnico slovenske norosti.

Ni bilo mogoče vedeti, kaj je prav

Eden od »izgnancev« je petinštiridesletni Momir Kandić, zastavnik 1. razreda bivše JLA, ki je opravljal dolžnost na trenažerju letenja (aparati, s katerim se piloti učijo leteti na zemlji) v Cerkljah. Ko je sedaj osemindesetletna Brežičanka Breda spoznala v daljnem letu 1974 mladeniča iz Srbije iz kraja Devča pri Nišu v vojaški uniformi in se čez šest let z njim tudi poročila, si sigurno ni niti predstavljala, kakšen pekel jo čaka v življenju. Ob očeta, ki je živel v Brežicah od 1966. leta, sta tudi šestnajstletna Romana in devetletni Marko. Romana, ki bo letos kot štipendistka Vegovega sklada za nadarjene odšla v tretji letnik gimnazije, ne more razumeti, zakaj so ji vzeli očeta. Najtežje pa je osornošolcu Marku, ki bo jeseni pokukal v tretji razred.

Breda Kandić, administratorka, zaposlena v Splošni bolnici v Brežicah, je ogorčena in razočarana: »Naše, lahko rečem, izredno srečno življenje je trajalo do vojne v Sloveniji, v času katere je bil Momir doma v stanovanju, in sicer od 26. junija do 5. julija. Ko so starešine in civilne osebe na službi v JLA iz naših blokov 27. julija na-

meravali zjutraj oditi v službo, so jim iz letališča Cerklje sporočili, naj ostanejo doma, ker so ceste blokirane. Doma je ostalo za dva avtobusa ljudi. Momir se ves čas vojne ni premaknil iz stanovanja. V tistem trenutku pač ni bilo mogoče vedeti, kaj je prav in kaj ne. Slovencem se je bilo lažje odločiti kot Srbom. Momir je razmišljal, da bo s tem, če se bodo v TO vključevale vse narodnosti, tudi ta vojska postala takšna, kot je JLA. Kacin je po radiu in TV pozival, naj zapustijo JLA samo slovenski državljani. Možno se je spraševal: »Kam pa naj grem, če pozivajo samo slovenske državljane?«

5. julija je dobil poziv, naj pride v službo na letališče, kjer so posredovali informacijo, da bodo upokojili vse častnike z več kot trideset let delovne dobe. To naj bi se zgodilo 31. avgusta lanskega leta. Pozneje je JLA ta rok prestavila na 15. januar, nato na 25. februar, ko je upokojila veliko število generalov, na male pa pozabila.

Vojska ga je izigrala

»V upanju, da bo dobil zasluzeno pokojnino, je moč oktobra z armado preko Kopra zapustil Slovenijo. Delo je nadaljeval na simulatorju

v Banja Luki. V tem času je bil dvakrat doma, in sicer od 15. novembra do 1. decembra in od 25. decembra do 8. januarja, ko ga je imela policija ves čas na razpolago za zasliševanje, pa ga ni poiskala. Če je res kaj naredil, bi ga morali zaslišati!

Ker je videl, da je s strani vojske izigran in da ne bo dobil penzije, je dal 5. marca vlogo za demobilizacijo, ki je bila čez deset dni ugodno rešena: s tem mu je prenehala aktivna služba v JLA.

Sama sem bila v mesecu februarju na policiji, kjer so mi rekli, da je moj mož nezaključena oseba, ki ne sme priti v Slovenijo, dokler je v aktivni službi. Nadalje so še povedali, da lahko pride, ko se bo demobiliziral. Informirala sem se tudi na Ministrstvu za notranje zadeve v Ljubljani, kjer so mi odgovorili: »Zakaj pa ne bi smel priti v Slovenijo, če ni ničesar naredil?« Mislili smo, da bo res tako.

Mož je po odhodu iz JLA šel živeti k materi v Niš, kjer ga je vzdrževala s svojo penzijo, od JLA ni dobil ničesar. V tem času sem bila še z dvema soproga bivših pripadnikov JLA pri predsedniku Izvršnega sveta SO Brežice G. Kolesniku. Povprašale smo ga, če se lahko naši možje vrnejo v Slovenijo. Odgovoril nam je, naj bodo enkrat tam, kjer so, saj se čez štiri, pet let vse pozabi.

Kmetom je pokazal, kje so mine

»Kaj naj se pozabi, nisem vedela, ni mi bilo jasno. Vsi v Brežicah vedo, da moj mož ni storil ničesar slabega. Je pa storil veliko dobrega. Nekateri teh stvari nočejo videti. Kmetom je pokazal, kje so mine na letališču, preprečil pa je tudi napad niških specialcev na vas Skopice. Uspelo mu jih je prepričati, saj je tudi sam doma v Nišu.« (Teritorialci so že po končani t. i. vojni s streljanjem iz hiše v Skopicih izzivali specialce na letališču, ki so jim hoteli vrniti svinec v malce večjem kalibru, ki bi razdejal celo hišo in še pol vasi povrhu, op. av.)

Po moža v Beograd

»Ko sem videla, da mi nihče noče pomagati in da sta se v maju vrnila v Brežice dva bivša oficirja JLA, sem se odločila za samostojen korak.

Odpeljala sem se po moža v Beograd in ga 25. junija pripeljala skozi Hrvaško v Slovenijo. Če bi kaj storil na Hrvaškem, bi ga preganjali in ga ne bi spustili čez mejni prehod na Obrežju.

Naslednjega dne se je javil na UNZ v Krškem, kjer je izročil dokument o prenehanju vojne službe. Policist Dušan Ficko je bil zelo prijazen in nam je zaželel, da zaživimo skupaj, tako kot smo prej. Povedal pa je tudi, da možev status ni rešen: ni ne

Marku so ukradli očeta za štiri leta

tujec in ne državljani Republike Slovenije. 1. julija je v stanovanje prišel policist in zahteval, naj mož zaprosi za dovoljenje bivanja kot tujec.

Izgon

»V četrtek, 9. julija, zjutraj pa sta se na vratih pojavila dva policaja in zahtevala, naj mož takoj zapusti državo, ker želi tako Republika Slovenija. Prosila sem za odločbo, na kar sta mi odgovorila, da jo bom videla na policiji. Te seveda ni bilo niti tam, komandir Plohl pa nama je zatrjeval, da je sploh ni treba. Z možem sva nato odšla na MNZ v Ljubljano, kjer naju je sprejel g. Brvar kot dva največja kriminalca. Še ust se mu ni dalo odpirati. Tako je mož popoldan odpotoval z avtobusom iz Ljubljane. Zdaj spet živi pri materi. Ne drži priobčenje novinarja Vlada Podgorška v Slovenskih novicah, da so policaji vse tri pospremili na mejni prehod. Maltarića so res pospremili na mejni prehod, kjer so hrvaški cariniki mislili, da gre za švercerja. Slovenski policaji so uničili Maltariću pasoš na meji, Hrvatje pa so se samo smejali misleč: »Le kaj je tem Slovencem?« Anđelovski je v Makedonijo odpotoval iz Ljubljane z vlakom.«

V Brežicah se dogajajo nepravilnosti

»Boli me, ker vidim, da se v Brežicah dogajajo nepravilnosti. Različno gledajo na Hrvate in Srbe. Če pride iz JLA Hrvat, lahko ostane, primer je Hasičić, ko pride pa Srb Kandić, ga izženejo. Prepričana sem, da sta Maltarić in Anđelovski žrtveni jagnjeta. Če ne bi prišel moj mož,

bi ju ne izgnali. V Brežicah še vedno lahko živijo Makedonci, nekdanji pripadniki JLA, sedaj pa zaposleni v makedonski vojski, pri čemer še vedno prejemajo nadomestilo za brezposelnost iz Slovenije: Tušev, Lazarov, Donevski. Okoli dvajset častnikov hrvaške ZNG vsak dan potuje iz Brežic s službenim avtomobilom na Hrvaško. Čudno je tudi, da se s častniki, ki se vračajo v Ljubljano, ne dogajajo takšne stvari kot v Brežicah. Smo pač v manjšem kraju. Ni mi jasno, kako lahko tako nečloveški zakoni veljajo samo v Brežicah.

Brez penzije in ob družino

»Brez moža in očeta so ostali tudi Natalija Maltarić, dipl. ing. živilske tehnologije, in njena hčerka študentka in sin srednješolec, katerih žalostna žena raje ne vpleta: »Moj dvainštiridesletni Josip, bivši podpolkovnik vojaškega letalstva JLA, je odšel v Visoko vojaško šolo v Beograd že leta 1990. Med vojno v Sloveniji sploh ni bil v bojni enoti. Ko se mu je julija lani šola končala, je šel službovat na Pleso v Zagrebu. 14. maja 1992 je izstopil iz JLA brez penzije, si uredil dokumente na Hrvaškem in 13. junija vrnil domov. Na policiji sem podpisala dokument, da ga bom vzdrževala.

Presenečena sem bila, ko so prišli v četrtek po dvanajsti uri policisti in zahtevali, naj mož takoj zapusti Slovenijo. Niso pokazali nobene odločbe. Možno ni imel niti časa, da bi se poslovil od sina, saj so policisti čakali pred blokom. Moža sem hotela peljati sama, policisti so vozili pred nama.

V soboto pa sem dobila negativno rešeno moževo prošnjo za začasno bivanje. Pravnik mi je pojasnil, da se sklicujejo na nekakšno diskrecijsko pravico države.

Našo družino so razbili. Mož živi pri mami na Hrvaškem. Najbolj trpi hčerka.

Razočarana je tudi žena izgnanega bivšega vodnika Anđelovskega, ki je bil v JLA pri gasilcih (I), vendar še vedno verjame v pravno državo. Mogoče zato, ker so ji policaji povedali, da manjka samo še en papir, ki reši možev status. Dotlej pa so ga, pametnjakoviči, za vsak primer nič več in nič manj kot izgnali iz države!

Po čem je pravica v Brežicah?

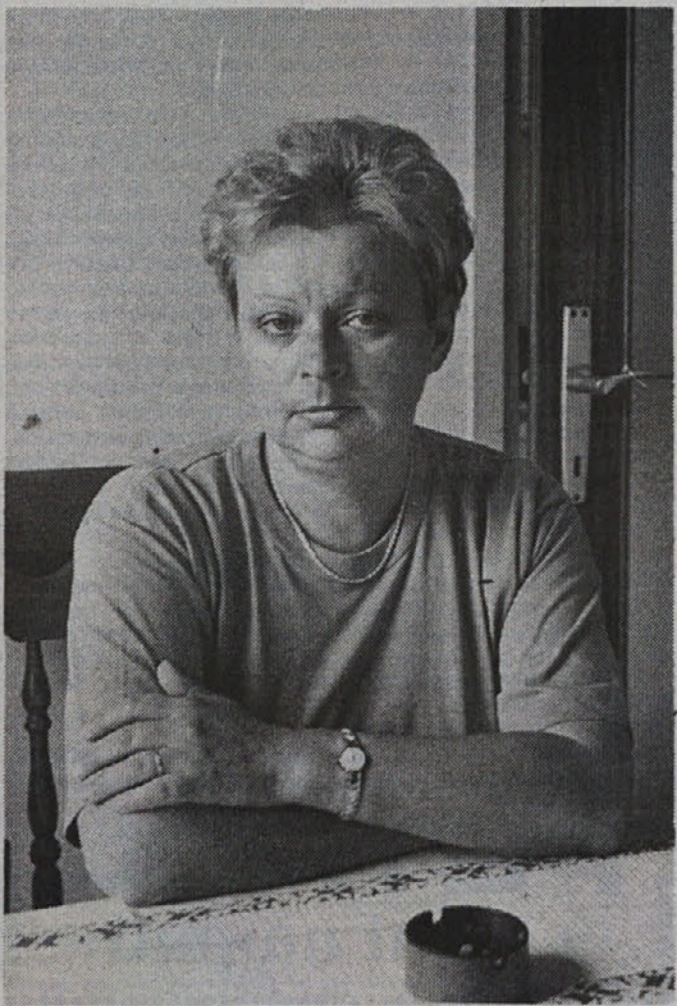
Vsa stvar z minulim izgonom zaudarja in to močno. Posebej še, če vemo, da se je podobno dejanje zgodilo že februarja, ko so z odločbami SNZ Brežice izgnali dva zastavnika, po rodu Srba, Radivojevića in Milenovića, in stotnika Šabarića, ki je po rodu Musliman. Pri vseh treh je MNZ v Ljubljani poničilo odločbe o izgonu. Tako Radivojević še vedno živi v Brežicah, druga dva pa imata prost dostop do družin, ki so še tudi v deželi cvička.

V brežiškem SNZ so se tudi potrudili, da so Kandićevi ženi izročili odločbo, ki sicer nosi datum dneva dejanskega izгона, šele tretji dan po izgonu, v soboto. Težko je biti tako pameten in razumeti, zakaj je v odločbi, ki jo je podpisal sekretar Ivan Kapušin, ki je baje po spominu Kandićeve z njenim možem včasih igral nogomet in počel tiste stvari, ki jih moški počnemo najraje (poleg seksa seveda), zapisana tudi točka 2: »Kandić Momir mora zapustiti Republiko Slovenijo v 24 urah od vročitve odločbe. Na območju RS mu je prepovedan ponovni prihod 4 leta od vročitve odločbe.«

Najbrž niso pregnancem, ki so jih pregnali še pred rokom, ki je odločen z odločbo, le te hoteli pokazati zato, ker je iz predzadnjega odstavka razvidno, da se lahko pritožijo na MNZ v Ljubljani v treh dneh po njenem prejemu. Če pa nekomu izročiš odločbo v soboto, pa... Kandićeva je dovolj inteligentna, da kljub vsemu roka ni zamudila. Možno pa še vedno ne ve, zakaj je moral zapustiti ženo z otrokoma.

Nesrečni ljudje v Brežicah (in v tujini) upajo, da odgovorni na MNZ v Ljubljani vedo, po čem je pravica. Če nič drugega, se mogoče zavedajo, da je odlika zmagovalcev v odpuščanju in ne v maščevanju.

Franc Furland

POGOVOR Z LJUBLJANSKIM ŽUPANOM JOŽETOM STRGARJEM

POSEKAL BI VSE TOPOLE!

Čeprav je Jože Strgar po osnovni dejavnosti diplomirani inženir, specialist za urejanje parkov, mu na funkciji župana mesta Ljubljane rože ravno ne cvetijo. Mnogi Ljubljančani ga ne jemljejo resno, slednje pa velja tudi za dober del poslancev v mestni skupščini, ki so gluhi in slepi za njegova prizadevanja, da bi se skupščina sestajala in tudi kaj sprejela. Tako je Ljubljana ostala brez proračuna, kar bo kmalu začelo tepsti pomoči najpotrebnejše.

Ste kot član Slovenskih krščanskih demokratov sploh primerni za opravljanje svoje funkcije?

»Nisem še slišal obtožbe, da kot član svoje stranke ne bi bil primeren za ljubljanskega župana. Sploh pa nisem strankarski človek. Moje delo je izrazito vrednotno, ne strankarsko.«

Lahko govorimo o pojavu klerikalizma v mestni skupščini?

»V mestni skupščini je stanje kaotično. V njej pa ni prav nobenega duhovnika. Funkcije so porazdeljene, pri čemer jih imamo krščanski demokrati zelo malo. Če pride na magistrat kakšen duhovnik, je to že privid klerikalizma. Je pa prav, da imajo tudi duhovniki dostop do župana kakor vsi drugi ljudje. Slovenci duhovščini veliko dolgujemo. Pravo prosvetljijsko življenje na Slovenskem se je začelo ravno z njo. Spomnimo se samo Slomška, kaj vse je naredil za kulturo Slovencev.«

Če niste klerikalec, ste po srcu zaradi svoje osnovne dejavnosti vendarle predvsem zeleni?

»Sem ekološko usmerjen. Lani so zeleni sadili neka

drevesa ob Ljubljanici, s čimer so se hvalili. Sam sem jih s svojimi rokami v Ljubljani posadil vsaj šest tisoč. Celotno svoje življenje sem posvetil slovenskemu hortikulturnemu gibanju. Bil sem tajnik Zveze hortikulturnih organizacij Slovenije. Takrat smo še in še sadili drevesa in urejali okolje.

Ob prvi priliki nameravam kaj reči proti topolom v Ljubljani. Tovrstna drevesa so za ljudi nevarna, ker so zelo lomljiva in imajo še druge negativne lastnosti. Niso za mesta.«

Vaš odnos do bivših komunistov?

»Vsi, ki živimo v Ljubljani, smo Ljubljančani in župan sem za vse. Spominjam se, ko sta bili na sprejemu na magistratu tudi dve prvakinji SDP. Vsem prisotnim ženskam smo podarili nageljne. Presenečena nad to pozornostjo, je Lokarjeva vprašala: »Zakaj tudi nama?«

Zakaj se razhajate z Janezom Soderžnikom, ministrom za obrambo v odstopu?

»Soderžnik je bister fant, ki ga imam po svoje rad. Je pa izredno nestrpen do drugih, zaletav v ukrepih, in kar je

najhujše: preveč skrbi zase – preveč se okorišča z družbeno lastnino, kakor sem poučen. Ko je kot sekretar izvršnega sveta dosegel, da so mu dali izredno velike kredite, je odstopil. Verjetno je računjal, da bo vlada takoj padla in da bo dobil mesto v naslednji.

O meni je javno razširjal laži. Očital mi je, da hodim samo okrog, vmes pa naredim tudi kaj za skupščino. V tistem obdobju sem bil odsoten samo tri dni, vse ostale sem delal na županstvu in to od jutra do večera, v petek in svenek. Pred kratkim mi je očital, da sem ponovno sklical 19. sejo, češ da je že bila. Takrat nam ni uspelo sprejeti niti dnevnega reda, torej ni bilo niti seje.«

Sta z izvršnikom Vidmarjem našla skupni jezik?

»Z Vidmarjevim obnašanjem sem bil v začetku zelo nezadovoljen. Leta 1990 smo bili vsi začetniki in smo delali napake. Bil pa je vedno zelo delaven in pošten. Izvežbal se je v operativni in upam si trditi, da v njegovih okoliščinah dobro vodi ljubljansko vlado, čeprav mu razne stranke in posamezniki od prvega dne naprej nagajajo, ga blatijo in ne izvršujejo dogovorjenega. Biti predsednik mestne vlade v Ljubljani je zelo težko, še zlasti, ker hoče vsaka od petih občin svoje.

Afere, ki so jih povzročali drugi, je blažil. Stvar s snago ni bila nobena afera. Očitajo mu, da ni napravil ekološkega projekta. Noče zapustiti slabih projektov. Eden izmed njih, ki smo ga podedovali, čistilna naprava vode v Zalogu, je zaenkrat za naše mesto dovolj.«

Kot župan ste imeli veliko problemov z (ne)delovanjem mestne skupščine...

»Za 14. februar je bila sklicana 18. seja. Do te seje je skupščina normalno delovala. Na dnevnem redu je bila tudi točka o zaupnici izvršnemu svetu. Ko je bila na vrsti, se je izkazalo, da vloga za to dejanje ni bila pravilno vložena. Namesto desetih podpisnikov iz enega zbora, jih je bilo samo devet, deseti je bil iz drugega. S tem se opozicija ni ravnala po pravilniku, ugotovili smo tudi, da za take primere nimamo ustrezne procedure.

Te stvari še danes niso rešene, saj se neodvisna skupina pravnikov o problemu ni sporazumela. S tem je enajsta točka z zahtevo po odstopu vlade nična. Treba bo izdelati statut in se ravnati po njem.«

Uspeli niste niti s svečano razglasitvijo Ljubljane za glavno mesto Republike Slovenije...

»Že ob razglasitvi neodvisnosti Slovenije smo se posvetovali o tem, da bi imeli v Ljubljani posebno svečanost. Skupščina je imenovala posebno komisijo, ki naj bi s sodelovanjem s predstvom in republiko vse pripravila. Ko je bilo vse pripravljeno, se je opozicija spomnila, da mora vse odobriti še skupščina, čeprav se je vedelo, da slednja več ne funkcioniira. Pogoj za razgla-

sitev Ljubljane za glavno mesto Republike Slovenije je bilo predhodno glasovanje o mestni vladi.

Z odpovedjo svečane razglasitve je nastala za Slovenijo ogromna moralna in materialna škoda. Partnerskim in prijateljskim mestom po svetu sem razposlal vabila. Poleg politikov naj bi privabila tudi turiste, kar bi predstavljalo najlepšo možno predstavitev Ljubljane in Slovenije. V Ameriki so imeli ljudje pripravljene vozovnice in prtljago. Zamislite, kako sem se počutil, ko sem jim pošiljal odpovedi! Starogoriški župan je imel ljudi že v avtobusih, ker jih ni mogel pravočasno obvestiti, da je vse padlo v vodo. Zamudili smo

najelegantnejšo priložnost za predstavitev Ljubljane, ki bi odprla tudi turistično sezono, saj bi ljudje vedeli, da pri nas ni vojne.

Umetno so napihili, koliko bi vsa prireditve stala. V komisiji sem si prizadeval za čimvečjo racionalnost. Konec koncev smo našli sponzorja, ki bi vse skupaj financiral. Prireditve bi stala 2,5 milijona SIT, s kmečko ohceto v Ljubljani pa so bili vedno neprimerljivo večji stroški. Letos ohceti v Ljubljani ne bo, bo samo poletni festival.«

Zadnji zapleti v skupščini so bili prejšnji torek...

»Predstavniki demokratske stranke so mi že pred dvema mesecema sporočili,

da me bodo zrušili, če bom še naprej podpiral Vidmarja. Ker sem vedel, da z vodstvom opozicijskih strank ni več mogoče doseči političnega sporazuma, sem se s posebnim pismom obrnil na poslance, naj 7. julija vendarle pridejo na skupščino, ker so po zakonu dolžni razpravljati in glasovati o mestnem proračunu. Poslanci LDS so manjkali v celoti, demokrate in SDP pa je zastopalo par poslancev. Da bi bila skupščina sklepčna, so manjkali trije poslanci!«

Ker je mesto brez skupščine, so najbrž nastali precej veliki problemi?

»To, kar se dogaja, je zelo neodgovorno od poslancev, ki bi lahko bili bolj samozavestni. Tako zdaj Ljubljana nima proračuna, kar bodo najbolj občutili najpotrebnejši. Imenovati bi morali nove sodnike združenega dela in novega glavnega tajnika skupščine. Preimenovati bi morali ulice. Ljudje se pritožujejo, da na svoja pisma ne upajo več napisati, da stanujejo na Leninovem trgu. Nujne so še druge reči.«

Posebej vas imajo v čislili mladi demokrati...

»Potem ko so delili letake pred skupščino, je eden izmed njih vdrl v skupščinske prostore, ne da bi se predstavil in zahteval, naj odstopim. To je zame nasilje v stilu Hitlerjugenda in podobnih.«

Vaši načrti za naprej?

»Rad bi resno delal in skrbel za Ljubljano. Zaradi mesta sem zapustil poklicno delo, delo pri Mohorjevi družbi in še kje. Bojim se, da bodo zaradi trenutnih razmer Ljubljančani prikrajšani. Ustavile so se skoraj vse povezave z inozemstvom. Kaj takšnega se ne more zgoditi na vsem svetu!«

Anci Solan

PADAJO TUDI BREZE!

V četrtek, 9. julija, je kakšno urico pred začetkom zborovanja slovenske opozicije v Križankah, ki ga je odprl ljubljanski župan Jože Strgar, nedaleč stran pred Srednjo glasbeno šolo zgrmelo na cesto drevo. Breze pa ni zlomila strela, temveč veter v krajši nevihti. Poškodovanih k sreči ni bilo, tako da so komunalci pod budnimi očmi policajev boljše kmalu počistili.

tekst in slika
A. S.

DE časopis
slovenskih
delavcev

— JANEZ JANŠA — POZITIVEC IN
NEGATIVEC HKRATI

— ŽELEZNIČARSKI ŠTRAJK SE JE
ZLOMIL

— JE SLOVENSKI PARLAMENT
SPOSOBEN SPREJETI VOLILNO
ZAKONODAJO?

— RAZLIČNA MNENJA OBMOČIJH
SINDIKATOV

MODRE ČELADE V BIVŠI
JUGOSLAVIJI — (16)

MAJAVI MOST

Balkanska tragedija še traja in se bo še zavlekla. Karadžić je spet uspel podaljšati agonijo, čeprav je jasno, da premirja ne bo, saj ni niti približno mogoče uresničiti tistega dela dogovora, ki govori o povratku vseh beguncev. Sarajevo ima majavi zračni most. General Mac Kenzie grozi, da ga bo zaprl, grozi torej, da ljudje ne bodo dobili niti hrane in zdravil. V Cazinski krajini je od lakote umrlo že 150 ljudi! Pomoč sicer prihaja le v Sarajevo, drugam ne. Ljudje v Sarajevu naj bi imeli torej le pravico do hrane in zdravil, do življenja ne, saj granate še vedno letijo. Karadžić celo zatrjuje, da se bo zdaj po premirju videlo, da jih pošiljajo Muslimani sami.

Sarajevo je obiskal Mitterand, zdaj tudi Hurd. Tekmujejo, kdo bo imel v svetu več besede. Amerikanci ne zaostajajo, saj je na Jadranu 6. ladjeve. Šesto ladjeve pa med drugim pomeni tudi 6 turistov na Hvaru! Rusi se tudi ne dajo in so 14. julija prekinili z Beogradom, ki ima novega šefa pomenljivega primka Panić (pa nič). Ta skoraj zagotovo ne bo dolgo živel, če bo skušal še naprej Miloševića imeti za guvernerja, sebe pa za Busha.

Tam, kjer dela Unprofor, ni videti pravih uspehov. Hrvati rečejo Srbofor. Če je JA res premestila težko orožje 30 km stran, ga je večino v BiH. Kanadski bataljon v Sarajevu bodo zamenjali Francozi, Egipčani, Ukrajinci, Kanadčani gredo nazaj na Hrvaško. Generala Mac Kenzie bodo zamenjali!

Hrvati v BiH so in niso razglasili svojo državo. Dogovor Milošević-Tudman ima globoke korenine. Hrvati se s tem sami izenačujejo s Karadžićevimi Srbi.

Grki in Romuni še vedno pomagajo Srbom, ti pa svojim bratom v drugih jugo republikah, zdaj samostojnih državah. To je tudi razlog, da so bitke — kar smo napovedali — zelo hude v severni Bosni, saj gre za povezavo z matično državo. Zdaj so v ospredju Goražde, sledi Doboj... Precej resnice je, še več pa propagande, da se med seboj streljajo tudi Muslimani in Hrvati.

Položaj je torej močno zapleten, nejasen. Srbi so sicer v BiH dosegli veliko več, kot so želeli, saj nadzirajo kar 70 odstotkov celotnega ozemlja, pa jim bi mir s takega izhodišča kar prav prišel. O Kosovu, Makedoniji, Sandžaku, Vojvodini vemo malo. Kakorkoli že, ko bo, če bi in kdaj bo prišlo do relativnega miru na Balkanu, se bo začelo dolgo obdobje terorizma. Tudi v Sloveniji se ne bomo izognili temu, saj je veliko takih, ki so se zaobljubili maščevanju. Ker je za odprt napad precej manj možnosti, pridejo v poštev tudi druga sredstva. Kar zadeva Slovenijo, bo še veliko muk s sosedi na Hrvaškem, z njihovo sedanjo politiko. Vse bolj nas napadajo po srbsko...

ZBIEGNEW KOCHANOWSKI

HRVAŠKA STRANKA PRAVA V ROVINJU

PORTOROŽ NA HRVAŠKEM OZEMLJU

V okviru svoje predvolilne kampanje je HSP pred kratkim priredila v Rovinju tiskovno konferenco, na kateri smo slišali zanimive izjave o sosednji državi Sloveniji.

Prisotne so najprej seznanili z biografijo predsedniškega kandidata HSP Dobroslava Parage ter z zgodovino »pravašev« v Istri katerih geslo »BOG IN HRVATI« je v te prostore prinesel Matko Laginja. Govor je bil tudi o krivicah za siromašenje Hrvatov. To naj bi bili fašisti in fašizem, saj so uničili in razmetali vse, kar je bilo hrvaško in kar so ustvarili hrvaški prebivalci v Istri. Prav tako so krivci za počasen napredek in zaostajanje v razvoju istrske notranjosti »komunare«, Srbi in italijanska iredenta.

Na konferenci so tudi poudarili, da so Hrvati trdoživ narod, saj se 13 stoletij niso pustili odtujiti, za kar obstaja

tudi veliko dokazov. Zato prevare in širjenja potuhnenih trditev o »nekašnem istrijanstvu« ne bodo uspele.

HSP ceni avtohtone Italijane in si želi z njimi enakopravno živeti. Poudarjeno je, da je potrebno tamkajšnjim Italijanom, ki so v manjšini, podati potrebne in ne samo z zakonom zagotovljene pravice. Vendar pa HSP smatra, da se morajo Italijani odreči iredentistično nastrojenih in kratkovidnih posameznikov v svoji sredini, kot tudi tistih, ki so zlorabili »ZAKON BONIVER«. Odreči se morajo tudi vseh tistih, ki pozivajo na plebiscit o prekrejevanju mej, saj se zavedajo, da Italija priznava obstoječe meje in

nima teritorialnih pretenzij in želja glede hrvaškega ozemlja.

Člani HSP so tudi mnenja, da se morajo prebivalci Rovinja odreči tistim posameznikom, ki so dovolili in pripeljali Srbe v Rovinj ter jim izročili v last velik del tega mesta. Prav tako se naj odrečejo tistim posameznikom, ki so bili člani fašistične mladine, da bi se kasneje kot izrazi komunisti in antihrvati povzdigovali visoko v komunističnem društvu.

»Pravaši« so se dotaknili tudi problema, ki ga Slovenci sprostajo v zvezi s Piranskim zalivom ter izhodom na odprto morje, pri čemer se pozablja na teritorialno morje Republike Hrvaške in na ekonomsko cono na morju, katero lahko razglasi Hrvaška.

Prav tako se pozablja, po-

udarjajo »pravaši«, na dogovore med Slovenijo in Hrvaško o meji na Primorskem. Ugotovljeno je bilo, da poteka meja ob reki Dragonji, toda le-ta gre po kanalu, ki so ga Titovi in Kardeljevi vojaki izkopali takorekoč »čez noč« ter tako dobesedno prevarali tovariša Bakarića in celotno hrvaško ljudstvo. Zato velja pripomniti, da se zračna luka »Portorož« in marina »Portorož«, kot tudi veliko drugega slovenskega zemljišča nahajajo na hrvaškem ozemlju.

In ne samo to. »Slovenci so na svoji obali gradili in razvijali luksuzni turizem, pri nas, na naši obali pa kupovali in gradili počitniške domove in hišice, vsled česar nekateri posamezniki razvijajo teorije o njihovem ozemlju,« pravijo pravaši.

Kety Mavrič

NEMŠKI RUŠILEC SODELUJE V POMORSKI BLOKADI »ZRJ«

NEMCI SE BOJIJO NOVEGA MILITARIZMA

Med vojaškimi ladjami, ki so odplule iz Lizbone proti Jadranu, se nahaja tudi nemški rušilec »Bayern« z 268 člani posadke, ki bo sodeloval skupaj s silami WEU pri nadzoru izvrševanja sankcij ZN proti Srbiji in Črni gori. V Bonnu se je začel hud prepir med vlado in opozicijo o tem, če lahko ali ne v pomorski blokadi sedelujejo tudi nemške ladje. Ker je nemška vlada najavila možnost sodelovanja v operaciji NATO in WEU, so opozicijski socialdemokrati zapretili s tožbo pri ustavnem sodišču, če bo do tega res prišlo.

V ozadju vsega so vtisi, ki jih združena Nemčija dobiva od svojih zahodnih partnerjev. Bonnu prigovarjajo, da je močan pri formuliranju resolucij proti Srbiji in šibak pri njihovi izvedbi. Pri tem se misli na ustavno situacijo, ki onemogoča Bundeswehru

sodelovanje v kakršnikoli vojaški aktivnosti izven področja NATO. Tudi v mirovnih akcijah ZN. Ker je z združevanjem in z novimi odgovornostmi to postala ovira tudi bonnski vladi, je Kohlova vlada pokazala pripravljenost za sodelovanje v blokadi Be-

ograda. S tem je signalizirala pripravljenost Nemčije na ustavne spremembe.

Socialdemokrati vidijo vse to nekoliko drugače. Mislijo, da je preveč že to, da Bundeswehr sodeluje v sarajevskem zračnem mostu. Vlado obtožujejo, da želi izkoristiti sivo ustavno cono, da bi potegnili Nemčijo v novi evropski militarizem. Kohlova vlada je o tem važnem vprašanju hotela najti skupni jezik s socialdemokrati, vendar iz tega ni bilo nič. Danes, v sredo, bo padla končna odločitev, iz vladnih krogov pa se je izvedelo, da se ne bodo pu-

stili zmeti.

Socialdemokrati ne želijo, da bi nemške vojaške ladje in izvidniški avioni sodelovali na Jadranu, iz več razlogov. Na eni strani zaradi pacifizma iz principa in na drugi zaradi večletnega fasciniranja njihove stranke s samoupravnim socializmom v SFRJ. Eden iz stare garde, Egon Bahr, se je v teh dneh izrecno izjasnil proti vsakršni vojaški intervenciji na ozemlju bivše Jugoslavije in zahteval, da se da Paniću dovolj časa, da reši situacijo. Brandt in Schmidt o Jugoslaviji nista rekla niti besedice.

SOVRAŠTVO DO TUJCEV

DUNAJ PROTI NESTRPNOSTI

Da bi Dunajčani zadržali imidž prijaznosti, ki je ogrožen s sovraštvom in nasiljem do tujcev, sta dunajski »Urad za tujce« in »Viena international — Airport« organizirala akcijo »Najdi prijazne Dunajčane«.

Dunaj je mesto valčkov in modre Donave, mesto večnih sledov aristokracije, milijonov turistov, kongresov, oper in operet, koncertov in gledališč, mesto Mozarta, Strausa in Klimta. Vendar je Dunaj tudi mesto, v katerem je vedno več tujcev. Nestrpnost do tujcev raste proporcionalno s prihodom beguncev (posebno Bosancev), med katerimi se skriva tudi veliko »ogroženih Srbov« z zločinsko preteklostjo, pred katero želijo pobegniti, najmočnejša pa je ravno pri navadnih ljudeh z nizko ali poklicno izobrazbo, ki delajo od jutra do večera za 10.000 šilingov mesečno.

To je dovolj za »Ekstrasuscht«, kruh in mleko pri »Hoferju«, nedeljski zrezek, cenejšo hrano, obvezno pi-

vo, stanarino in odplačilo kredita za avto. Ravno ta večinski sloj Dunajčanov se počuti najbolj ogrožen, saj sami živijo na robu življenjskega minimuma in so pogosto nezaposleni. Smatrajo, da jim tujci odžirajo delovna mesta in, čeprav sami ne želijo opravljati umazanih del, ustvarjajo umetno sliko nezaposlenosti v Avstriji.

Ni čudno, da že leta časopise po ulicah prodajajo Indijci, v čistilnicah in likalnicah delajo »Jugoslovanke«, Turkinje, Romunke, Poljakinje. V gradbenih podjetjih je največ Turkov in za njimi zopet Jugoslovancev, ki delajo za minimalno plačo od 25 do 60 šilingov na uro, kar je dovolj za pivo in škatlo cigaret.

Zato humanitarne organizacije, Cerkev, mnogi inte-

lektualci (med njimi je veliko Židov, ki so tudi sami spoznali tragedijo beguncev med drugo svetovno vojno) organizirajo zborovanja in predstave, na katerih se borijo proti neonacizmu, nestrpnosti in sovraštvu ter nasilju nad tujci in begunci, nehumanemu zakonu o azilu ter nizki politični kulturi širokih slojev.

Tako je v kavarni »Mali Paris« v Litfasstrasseju organizirana predstava, ki je želela spodbujati prijateljski odnos do tujcev in razumevanje njihovih problemov. Nalepke z napisi »Vsak je nekje tujec«, ali majice, ki so jih nosili avstrijski organizatorji »Jaz sem tujec«, je lahko vsakdo dobil kot brezplačen reklamni material. To prireditev je obiskalo veliko Srbov, Turkov, Romov, nekaj Hrvatov in Avstrijcev.

Tej razstavi je sledila velika manifestacija na Helden Platzu v dunajskem Hofbur-

gu »Konzert für Österreich«, ki so jo organizirali z namenom zaustaviti sovraštvo do tujcev, ki iščejo le svojo eksistenco. Namen koncerta je bil ustaviti naraščajoči neonacizem in neobčutljivost za tuje težave.

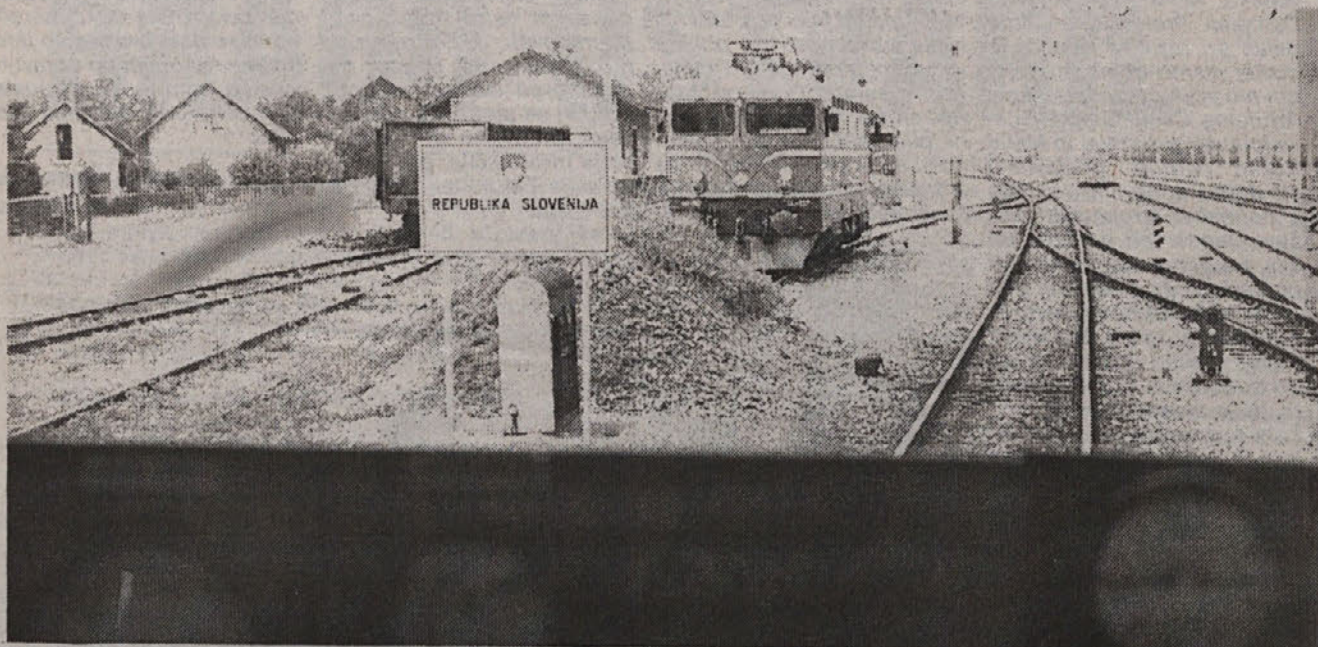
Da bi Dunajčani zadržali imidž prijaznosti, ki je sedaj nevarno ogrožen s sovraštvom in tudi nasiljem do tujcev, ne vseh, saj so Ausländerji samo Turki, Jugoslovani, Indijci, Arabci in črnci, sta dunajski Urad za tujce in Vienna international — Airport organizirala akcijo »Najdi najprijaznejše Dunajčane«.

Za ta namen so natisnili na tisoče nalepk, ki jih lepijo na najrazličnejše kraje. Kdor nalepko nalepi na najzanimivejša mesta, lahko dobi mamljive nagrade. Potrebno je le nalepiti nalepko, jo fotografirati in fotografijo poslati na Dunaj.

TRAGEDIJE

LJUDJE NA STRANSKEM TIRU

POLEMIKA

ZA PAPEŽA UKRADLI KELIH

Tako kot bivša predsednica Konferenca za Slovenijo Svetovnega slovenskega kongresa ga. Spomenka Hribarjeva sem bil tudi sam neizmerno presenečen, ko so me obvestili o umotvoru v celjski Novi dobi, pod katrim se je podpisal njen glavni in odgovorni urednik Janez Sever, obenem direktor izdajateljice PRESE d.o.o., in iz katerega izhaja da ni bil organizatorji razstave »Kelihi arhitekta Jožeta Plečnika«, ki je bila jeseni 1991 v celjski Opatijski cerkvi sv. Danijela, ukradli enega od razstavljenih kelihov in ga podarili papežu. Informacije in »argumente«, ki so ga vodili pri sestavljanju te v celoti povsem zlagane zgodbe bo g. Sever lahko predložil na sodišču, saj ga nameravamo nekateri organizatorji razstave tožiti, zdi pa se mi vendarle nujno, da javnost obvestim o naslednjem:

1. Brez izjeme vsi razstavljeni predmeti so bili vrnjeni svojim lastnikom. Za to je poskrbel avtor razstave g. Rok Kvaternik.

2. Kelihi, ki so ga celjski verniki podarili papežu, ni izvirnik, temveč kopija izvirnika. V Celju hranijo namreč tri izvirne Plečnikove kelihe (eden je cerkvena last, dva pa privatna) in izvirni Plečnikov načrt za kelihi. Po tem načrtu je po naročilu celjskega opata g. Friderika Kolška pasarski mojster Pirnat izdelal kelihi, ki pa ni zlat, kot

ignorantsko ali zlonamerno trdi J. Sever, temveč pozlačen, tako kot vsi izvirni Plečnikovi kelihi. V kelihi je dal naročnik vgravirati slovenski napis, v katerem se »verniki knežjega mesta Celje« zahvaljujejo papežu za njegovo zavzemanje za neodvisno Slovenijo in za dejstvo, da jo je Vatikan med prvimi diplomatsko priznal.

3. Kelihi za papeža tako nima nič opraviti z organizatorji razstave »Kelihi arhitekta Jožeta Plečnika«, temveč je v celoti stvar celjske Cerkve in g. opata. Upam, da jima J. Sever ne bo zanikoval pravice, da z lastnim denarjem naročita in plačata kopijo lastnega keliha in ga pošljeta za darilo – vrhovnemu poglavarju lastne (in vesoljne) rimskokatoliške Cerkve, ki je obenem tudi poglavar prijateljske (o tem pač ni dvoma, ali ne, J. Sever?) države. Iz povedanega je tudi jasno, zakaj o kelihi za papeža niso razpravljali organi Konferenca za Slovenijo SSK, kar postavlja kot dilemo v svojem pisanju v Novi dobi 8. 7. 1992 ga. Spomenka Hribar: zato, ker preprosto povedano ne organizatorji razstave ne celjska podružnica SSK ne Konferenca kot celota s tem nismo imeli nič.

4. Še beseda o »bajnih honorarjih« in »trikrati preplačanih stroških«, na kar insinuiral J. Sever. Nekateri sodelavci razstave – poleg sebe mislim še na g. Silva Dre-

venška, Roka Kvaternika in Damjana Prelovška – smo delali pri razstavi zastoj in doslej nismo dobili povrnjenih niti vseh potnih stroškov. Arhitekta Cveta Stepančičeva (plakat, zloženka) in Matej Vozlič (vitrine, postavitev) sta dobila honorarja v skladu z normativi strokovnih društev, vendar pa ne brez težav. Na denar sta čakala kar precejšen čas. Finančno plat razstave je do neke mere že predstavila ga. Hribarjeva v svoji repliki. Ker smo ravno pri honorarjih, bi rad opozoril, da je celjska Prese d.o.o., katere direktor je J. Sever, lani natisnila drugo izdajo pomembnega dela pokojne hrvaške zgodovinarke Nade Klaičeve z naslovom »Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone«. Knjigo sem uredil in ji napisal uvodno besedo, prof. dr. Ignacij Voje pa pripravi krajši zapis o avtorici. Ni mi znano, da bi bila Prese d.o.o. do danes nakazala bodisi g. Vojetu bodisi meni kakršen koli honorar, ne »bajen«, ne skromen. Tudi potne stroške za prihod na tiskovno konferenco v Celje junija lani doslej krijeva iz svojega in ne Severjevega denarja! J. Sever me bo tudi lahko popravil, če se motim, vendar po mojih informacijah Prese d.o.o. doslej tudi ni poravnala svojih obveznosti do g. inž. Vladimira Tarnovskega, sina in lastnika avtorskih pravic pokojne prof. dr. Klaičeve. Naj mi J. Sever dovoli,

da ob tej priložnosti izrazim vsaj upanje, da je poravnal svoje obveznosti do oblikovalca knjige g. Ljuba Domjana; ko sem g. Domjana zadnjič srečal, temu na žalost še ni bilo tako. Pa še malenkost: da je poravnal račun za izdelano fotografijo na ovitku knjige, za kar je fotograf

večkrat urgiral, sem moral nekajkrat ostro (tudi pisno) posredovati. J. Severju zato priporočam, naj najprej pomete pred lastnim pragom, preden se spravi na sosedovega, predvsem pa naj preverja informacije, preden jih objavlja. Ga bo manjkrat bolela glava!

Ker Nova doba menda zadnje čase izhaja dokaj neredno in se dozdeva, da bo imel J. Sever zadržke pri objavi te replike, sem jo hkrati poslal tudi celjskemu Novemu tedniku.

Janez Šumrada
Ljubljana

Verjetno nisem edini, ki delim hvaležnost gospe Spomenki Hribar, da se je oglasila in izvala Janeza Šumrada, delavca zgodovinskega inštituta Milka Kosa pri znanstveno raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, da se je oglasil na moje pisanje v zvezi s Plečnikovo razstavo v Celju in kelihom, ki so ga Celjani podarili papežu v znak hvaležnosti za njegovo pomoč pri našem osvobodjanju.

Dasiravno profesor Janez Šumrada spretno opleta med v mojem tekstu postavljenimi vprašanji, v svoji »repliki« svetu le odkriva novi del resnice. Od njega izvem, da so bili vsi kelihi (ne pove sicer, kdaj in mogoče tudi zato prepir v vodstvu Svetovnega Slovenskega kongresa) po razstavi vrnjeni lastnikom. Da so torej bila sporočila javnosti v zvezi s Plečnikovimi kelihi – zmotna.

Izvem, da so kelihi papežu podarili VERNIKI in predvsem, da ne gre za IZVIRNIKI, temveč KOPIJO IZVIRNEGA PLEČNIKOVEGA KELIHA. Da ni bil iz zlata, temveč samo POZLAČEN. Zakaj je bilo javnosti sporočeno, da so CELJANI PAPEŽU PODARILI ZLAT PLEČNIKOV KELIH, ostaja skrivnost ali domena organizatorjev te, sicer lepe namere.

Profesor Janez Šumrada kliče nadme preklestvo posvetne in cerkvene oblasti ter zamero celjskega prelata češ, da mu zanikam pravico, da »Z LASTNIM DENARJEM NAROČITA (verjetno Cerkev in prelat, op.p.) IN PLAČATA KOPIJO LASTNEGA KELIHA IN GA POŠLJETA ZA DARILO – VRHOVNEMU POGLARJU LASTNE (IN VESOLJNE) RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE, KI JE OBENEM TUDI POGLARJU PRIJATELJSKE (O TEM PAČ NI DVOMA,

ALI NE, J. SEVER!) DRŽAVE...«

Ne, profesor Janez Šumrada, ne, resnično ni dvoma, ker o tem vsaj v mojem pisanju ni bilo niti črke. Jaz sem pisal o tem, o čemer profesor noče slišati: O NAŠEM RAVNANJU IN MORALI, če smo že v Evropi.

Trditev profesorja Janeza Šumrada, da gre za darilo celjskih vernikov, me je, milo rečeno – zmedla, če je verjeti njemu, ker iz v »kopijo izvirnika« vgraviranega teksta to ni razvidno, saj bi naj šlo za darilo knežjega mesta Celje, ki bi naj ponaredek tudi – plačali.

Očitno sem bil v svojem pisanju profesorju premalo jasan. Moja namera in vodilo je bilo, da bi se po vstopu v EVROPO obnašali kulturno, v mejah lastne omike in v kulturnem svetu veljavne zakonodaje. Ta pa v zvezi z umetninami in narodovim bogastvom, kot je profesorju in nekdanjemu kustosu muzeja, zelo dobro znano, temelji na določenih konvencijah in zakonitostih.

Gre preprosto zato, da do objave mojega sestavka nisimo mogli odkriti niti enega dokumenta pristojnih institucij in organov, ki bi lepo namero uokvirile v obstoječo našo in tujo zakonodajo. Tako ne za IZVIRNIK in še manj za »kopijo«. In še manj kakršnokoli zaznambo ustreznih carinskih organov in carine. Ne na naši in ne na italijanski strani...

Profesor Janez Šumrada, pred »osvoboditvijo« zagrižen varuh »rdečega muzeja«, kustus Muzeja NOB v Celju, se je preko noči nadvse uspešno prelevil iz stražarja pručke za sezuvalne škornje, ki bi jo naj uporabljal »dragi tovariš Tito« in so jo, pručko, v njegovem muzeju tako radi kazali obveznim šolskim ekskurzijam,

je medtem pozabil, gospod celjski prelat pa po vsej verjetnosti ne, da sem bil eden redkih in vsekakor med prvimi novinarji v Sloveniji, ki so tudi na račun lastne varnosti in preživetja že med najbolj trdimi časi s pisanjem razglašali vse, ki so skrunili, uničevali, odtujevali ali kradli umetnine, tudi sakralne, najsi so bili to pregretni partijski aktivisti, navadni občani ali predstavniki – cerkve. Neskrbno pripominjam, da sem z enako vnemo »preganjal« in iskal one, ki so odtujevali umetnine za »našega dragega maršala«, kot one, ki so iz cerkva kradli nabožne podobe in jih za bagatelo prepredajali v tujino. Ob tem z žalostjo ugotavljam, da je bilo v tistih »rdečih in komunističnih« časih odtujenega manj kot v zadnjem letu ali dveh.

Neomajno sem prepričan, da je donedavno tovariš prijatelj, profesor Janez Šumrada moje pisanje izkoristil iz povsem drugih nagibov kot pa zato, da bi tudi širša javnost izvedela resnico o omenjeni razstavi Plečnikovih kelihov v Celju, o darilu papežu in o tem, da bi mene, nevedneža, poučil, da Plečnikovi kelihi niso iz zlata...

Leto in dan je, povsem po meri njegovega značaja čakal, da bi name izlil čeber gnojnice in vsposodbil vsaj prelata k tožbi in to samo zato, ker on, Janez Šumrada, od podjetja Prese d.o.o., katerega lastnik sem, ni dobil izplačanega honorarja, ki mu po pogodbi dejansko pripada.

Gre za denar v zvezi s PONATISOM knjige Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone pokojne hrvaške zgodovinarke in profesorice dr. Nade Klaič. Iskreno mi je žal, da moram pred javnostjo razgrinjati, (dragi profesor in prija-

telj Janez Šumrada vse ima svoje meje) nekatere postopke, ki so jih posamezni »veliki narodnjaki« in »Slovenci« skušali uveljavljati in uveljaviti, profesor Janez Šumrada pa to s svojimi žalitvami in lažmi izsiljuje, saj je prav temu namenil več kot polovico svoje tirade.

Šlo je za PONATIS omenjene knjige, ki je bila predtem urejena in izdana v okviru Celjskega zbornika. Iz meni neznanih razlogov so Celjani Šumradov predlog o ponatisu celo leto odlagali, da bi pred obstoječim Svetovnim slovenskim kongresom le knjigo ponovno natisnili, in z njo ter že omenjeno razstavo Plečnikovih kelihov v Celju dostojno dočakali tako predstavnike kongresa kot Slovence po svetu. Ponatis je ministrice za kulturo pri celjskem izvršnem svetu namenila svojemu prijatelju, vendar so bili nekateri strokovnjaki mnenja, da je določeni v roku in predvideni obliki ne bi zmoželi natisniti. To potrjuje tudi podatke, da knjige v tako kratkem času ni hotela ponatisniti niti ena tiskarna v Sloveniji. Po podrobni analizi in nekoliko spremenjeni obliki, so se zaradi okoliščin za ponatis odločili v celjskem Cetisu, kjer sta se v izvedbo vključila gospoda direktorja Drago Vračun in Jože Slamnik.

Prese d. o. o. je mlado podjetje, katerega kapital je bil v glavnem namenjen izdajanju časopisa Nova doba. Po podrobnejši analizi in posvetu s sodelavci sem si kot lastnik naložil na hrbet tvegan projekt, ki je ob zagonskem kreditu občine in delnem sponzoriranju imel realne možnosti za uspeh. To tembolj, ker je profesor Janez Šumrada zagotavljal, da je v njegovem honorarju (5.000 DEM) zajeto celotno avtor-

stvo, vključno z dediči na Hrvaškem.

Ko je Šumrada ugotovil, da Prese d. o. o. izdaja časopis Nova doba, je prišel z zahtevami, ki s ponatisom omenjene knjige niso bile v nikakršni zvezi. Da ne zdrknem na Šumradovo raven, naj navedem samo nekaj najbolj spornih, ki so nam povzročile vrsto zamer in izgube časa:

1. Malo pred polnočjo je po telefonu zahteval, da mu moram »NA KROŽNIKU SER VIRATI KAVALARJEVO GLAVO«, sicer s ponatisom ne bo nič (Šlo je za Petra Kavalarja, takratnega predsednika SSK v Celju).

2. V Novi dobi naj »RAZJEBEM TISTEGA RDEČEGA KURBIRJA IZ KOVINOTEHNE (Aleša Ilca)«

3. Iz projekta naj izločim uredništvo Celjskega zbornika in dr. Janeza Cvirna.

4. Takoj mora v uredništvo Nove dobe zaveti nov veter in prenehati z napadi na gospo Spomenko Hribar...

In tako naprej v tem stilu z raznimi mesenimi željami. Ko nam je zaradi časovne stiske »voda že dodobra tekla v grlo«, smo presenečeni ugotovili, da profesor Šumrada ni navezal stikov z ostalimi avtorji prve knjige in ne z dediči pokojne profesorice, temveč nas je elegantno odpravil, da gre za nesporazume, da je to naša naloga. Tudi to še ne bi bilo najhuje, ker smo v Zagrebu naleteli na skromnega ing. arh. Vladimira Tarnovskega, sina pokojne avtorice, ki je zahteval polovico Šumradovega honorarja. (Med vojno v Sloveniji nas je sam poklical v uredništvo, se poznal, kako je z nami in PREDLAGAL, da bi mu honorar nakazali, ko se bodo razmere v Sloveniji uredile!) Gospodu Tarnovskemu je bil honorar

v celoti izplačan. Enako oblikovalcu, Jožetu Domjanu. Po izidu knjige se je v založbi pojavil prevajalec izvirnega teksta prve knjige in zahteval 10.000 dinarjev. Tudi to je bilo izplačano.

S profesorjem Janezom Šumrado je zadeva tekla v obratni smeri: spomnil se je, da bi le kazalo spremni tekst osvežiti in tako vsaj navidezno opravičiti tako visok honorar, (takrat je bila to skoraj petina celotne naklade knjige), vendar je približno tipkano stran vnešenega teksta rojeval tri dni za tem, ko je bila ponatisnjena knjiga v tiskarni že pripravljena na vezavo, zaradi česar so do napovedane promocije in tiskovne konference v Cetisu uspeli zvezati le davajset primerkov...

Ostali avtorji so se honorarju v imenu SLOVENSTVA odpovedali tembolj, ker je vojna dobre namere izničila in je podjetju Prese d. o. o. danes od 1.200 ponatisnjenih ostalo v skladišču 343 navadnih in 64 numeriranih, v usnje vezanih primerkov. Profesorju Janezu Šumradi je bilo ponujeno delno plačilo v obliki »odkupa« knjige po »proizvodni ceni«, vendar to ni sprejel, do zamude z izplačilom pa je prišlo tudi zato, ker trije sponzorji do danes niso plačali oglasa. Knjiga je v redni prodaji, iztržek se nataka, ko bo dosegel višino dogovorjenega honorarja, ga bomo isti trenutek prenakazali na profesorjev račun.

In še zadnja laž profesorja Janeza Šumrada: Časopis NOVA DOBA je do danes redno izhajal. Njegova bojazn, da njegovega pisanja ne bi objavili in ga je predvsem zato poslal Novemu tedniku, je – prozorna.

Janez Sever

PO ČEM JE PYHRNSKA AVTOCESTA?

BOG JE NAJPREJ SEBI BRADO USTVARIL

Slovenija s Hrvaško vse težje najde skupni jezik. Bo tako kot je bilo v primeru ribolova slovenskih ribičev v hrvaškem morju, carin in uvozno-izvoznih razmerij, ko ni bilo mogoče poiskati za obe strani ustrezne rešitve, tudi v primeru načrtovane avtoceste Zagreb – Šentilj? Ne, še več, slednja bo mogoče za Slovenijo adut, s katerim bo lahko ob pravilnem mešanju kart nadigrala južno sosedo tudi v prvih treh delitvah hudičevih podob.

Bodoča avtocesta Zagreb – Krapina – Macelj – Maribor – Šentilj je za Hrvaško strateškega pomena. S to komunikacijo se bo lahko vključila v Evropo, pri čemer bo prišel do polne veljave krak avtoceste Zagreb – Reka. Pristanišče reškega ranga je namreč brez ustrezne prometne žile

v polnem teku. Od skupnega projekta med novopečenima državama je ostalo bolj malo, čeprav slovenske in hrvaške oblasti poudarjajo, da nekdanjih visokoletečih načrtov niso pozabile. Če občutek ne vara, je prišlo do večjega ohlajanja ravno na naši, slovenski strani. To ni nič čud-

da Hrvaška za izhod na zahod potrebuje Slovenijo, ki pa se bo voljna pogovarjati o avtocesti takrat, ko bo Republika Hrvaška pripravljena za pogovore o Piranskem zalivu, v katerem Slovenija ne želi ostati brez pripadajoče suverenosti.

Zakaj pa ne? Dandanes ni nič zastoj, posebej ne v politiki, za katero velja, da je kurba, slednje pa se plačujejo. Različne so samo cene, če je roba dobra, so visoke, sicer nasprotno. Bati se je, da je roba inkarnirana v obliki slovenskih zunanjih politi-

z zahtevo potniškega in tovornega prometa po ustrezni cestovni komunikaciji z vzhodom. To je vsaj v osnovi resnično, saj se je promet v letu 1988 gibal od 8 do 22 tisočakov vozil dnevno, v letnih mesecih pa preko 35 milijev! Odsek ceste od Šentilja do Zagreba po cestovni nomenklaturi ni niti slovenska niti hrvaška, temveč evropska cesta z označbo E-59. To je obenem končni krak Pyhrnske avtoceste, ki vodi od Nürnberga, preko Regensburga, Passaua, Pyhrna, Gradca, Šentilja, Maribora do Zagreba. Hrvatje se tudi dobro zavedajo dejstva, da se ta cesta pri Nürnbergu povezuje z mrežo evropskih avtocest, ki vodijo prometne potnike in tovorne tokove proti državam severne in zahodne Evrope, proti velikim lukam Ostende, Rotterdam, Bremen in Hamburg. Na drugem koncu razdeljuje pri Zagrebu promet proti Jadranu in Beogradu ter naprej proti državam jugovzhodne Evrope in Srednjega vzhoda. Hrvatje vidijo v tem potrebo po avtocesti enakovredno porazdeljeno v obeh državah. Še več: avtocesta naj bi bila življenjskega pomena tudi za Evropo. Tu gredo malce predaleč, saj se Zahodna Evropa lahko posluži prometnega koridorja skozi Madžarsko.

Je pa res, da je smer Pyhrnske avtoceste za Evropo zelo ugodna. Ta prometni koridor je najkrajši (dolga je okrog 640 kilometrov) in najlažji, ker ima najnižji alpski prehod. (Scobersko sedlo v pogorju Pyhrn, po katerem je smer tudi dobila ime). Te značilnosti so cesti prinesle izredno močan kamionski promet in dodatno ime »špediterske smeri«, kar pa je s pojavom vojne v bivši SFRJ zgubilo na pomenu.

Za Slovenijo pa ta cesta vendar ni takšnega pomena, kot si mislijo Hrvatje. Važnejša smer v prometnem križu Republike Slovenije je vsekakor tista od Kopra preko Ljubljane do Maribora, saj se vklaplja v zvezo Trsta z Budimpešto. Tudi to so Hrvatje pristavili svoj piskrček, saj se zavzemajo za cestno povezavo Gorice – Zagreb – Ljubljana – Trst. S to variantno povezavo Trsta z Madžarsko, bi na komunikaciji res bili dve veliki mesti, kot sta Ljubljana in Zagreb, vendar bi bila znatno daljša. Poleg tega bi Slovenci ostali brez krvavo potrebne avtoceste v smeri vzhod-zahod.

Če bodo v Republiki Sloveniji odgovorni dovolj pametni, bodo vsekakor zainteresirani za izgradnjo Pyhrnske avtoceste skozi njeno ozemlje, posebej še, če bodo zanj lahko tudi kaj iztržili. Vseeno pa naj bi ostala prednostna naloga izgradnje prometnice od Kopra do Maribora, ki je vendarle za mnoge »tista prava«.

v srce Evrope mrtvo. Slovenija lahko izgradnjo avtoceste seveda prepreči. Če jo bo dovolila, bo, upamo, toliko pametna in od Hrvatov zahtevala tudi nekaj za »odkupnino«. Kaj bi pa bilo lepšega kot hrvaško dovoljenje za ribarjenje slovenskih ribičev v njihovem morju, zmanjšanje ali ukinitve carin ter liberalna izvozno-uvozna slika.

Načrti za avtocesto Zagreb – Šentilj datirajo v čas, ko sta oba naroda živela v skupni državi. Hrvatje in Slovenci so takrat želeli po tej cesti priti skupaj v Evropo, skupaj so podpisali tudi tako imenovano namensko pismo z bavarsko-avstrijskim konzorcijem, v katerem so se obvezali, da bodo s tem konzorcijem nadaljevali dogovarjanja in sprejeli sporazum o izgradnji avtoceste Zagreb – Šentilj. To se je zgodilo daljnega februarja 1990. leta, pomenilo pa je prvo lastovko izgradnje avtoceste na komercialni osnovi z dajanjem koncesij.

Če ne bi prišlo do razpada SFRJ, bi bila v današnjem času dela na avtocesti najbrž

nega, saj je avtocesta za Republiko Slovenijo konec koncev manjšega pomena kot za našo južno sosedo.

Hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman se je ob svojem prvem obisku v Avstriji, v januarju 1991. leta, pogovarjal o vlaganju avstrijskega kapitala v cestovni projekt, ki naj bi odprl tudi vlaganja na drugih smereh. Vojna na Hrvaškem je vlaganja tuje prekinila, saj noče nihče vlagati na nevarnih področjih, posebej ne v infrastrukturo. Hrvatje so svojo nesrečo izkoristili za napade na Republiko Slovenijo, da se le ta več ne zanima za izgradnjo avtoceste. To so sklepali tudi po izjavah slovenskega zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, ki je avstrijskim novinarjem povedal, da bo prišlo med Slovenijo in Hrvaško do »barantanja« transzitivnih prometnic za ribarske pravice. (Rupla jim ne bi bilo potrebno jemati preveč resno, saj velikokrat useka kakšno popolnoma izven konteksta!) Da je pa vendar nekaj resnice v tem, potrjuje kakšna dva meseca stara Ruplova izjava,

kov vendar slaba. To je mogoče sklepati po gužvi na hodnikih zunanjega ministrstva v Ljubljani, kjer nihče razen vratarja ne ve ničesar. Slovenija bi v primeru, če bi imela tisto, česar nima – dobrih politikov, ki so hkrati tudi večji bizantinskega trgovanja, za dovoljenje izgradnje avtoceste preko svojega ozemlja (ki bi koristila seveda tudi njej), marsikaj iztržila. Zakaj?

Hrvaška je za izgradnjo avtoceste živo zainteresirana, saj bi bila le-ta njena zveza z zahodom, brez katere ob zapiranju na vzhod (s Srbijo) ne more obstajati. Posebej še, če je njen del, ki ga mora zgraditi le par kilometrov daljši od tistega, ki gre skozi Slovenijo (60 proti 56 v »korist« Hrvaške). Pri tem se naša južna sosedja sprašujejo, če gradi Slovenija na svojem ozemlju cesto za sebe ali za Hrvaško. Brihtno vprašanje, ni kaj. Podobno bi se glasilo, če bi vprašali, zakaj je Avstrija gradila Pyhrnsko avtocesto.

Hrvatje svoje skomine po zahodu zagovarjajo tudi

VOJNA ZA GOEBBELSEVE DNEVNIKE

KONKURENČNI BOJ ČASOPISOV

Senzacionalni dnevniki ministra za propagando tretjega Rajha Josepha Goebbelsa so prišli na Otok prej, kot so Britanci to pričakovali. Sunday Times je predvideval, da bo pričel objavljati do sedaj neznane dele teh dnevnikov v nedeljo, vendar je iste izvirne iz dnevnikov pričel tiskati tudi »Daily Mail« in to dva dni prej. Objavljeni odlomki iz teh dnevnikov prikazujejo, kako je propagandist takratne Nemčije želel oblast, saj se je tik pred koncem vojne pripravljaval prevzeti komandno palico od diktatorja, ki se mu je zdel star, oslavljen in pripravljen predati oblast.

Goebbels je takole napisal: »Imam občutek, da mi bo, ko resnično dobim potrebna pooblastila, vodenje zelo lahka. Čutim se dovolj močnega, da prevzamem to vlogo.«

Novoodkriti dnevniki prikazujejo globoko sovraštvo, ki ga je čutil do svojih kolegov iz nacističnega vrha, posebej še do šefa Luftwaffe Hermannsa Göringa. V naslednjih nadaljevanjih prikazuje, kako je Hitlerjev krog gledal na Münchensko krizo, na Führerov pakt s Stalinom, na pričetek vojne in na dan D.

Goebbels je dal posneti strani svojega dnevnika, da bi ga očeval za poznejše rodove, zadnji njegov ukaz, malo preden sta z ženo ubila svojih šest otrok in nato še sebe, pa je bil, naj originale zažgejo, vendar so deli njegovega dnevnika kljub vsemu ostali.

Originalni dokumenti so bili v lasti znanega nemškega inštituta za sodobno zgodovino, kjer so shranjeni važni nemški arhivi in kjer je središče za proučevanje nacističnega režima. Strokovnjaki inštituta so dobili dnevnike leta 1990 preko svojih zvez v takratni DR Nemčiji, kjer so bili odkriti že 1970.

Strokovnjaki so potrdili, da so dnevniki, napisani s čudno mešanico stenografije in črk, avtentični. Večino dela je opravil dr. Elke Fröhlich, eden od redkih, ki je v stanju dešifrirati Goebbelsov rokopis. »Daily Mail« trdi, da mu je inštitut predal fotokopije prepisov, saj je strokovnjake tega inštituta zaskrbelo napovedana serializacija v »Sunday Timesu«, pri kateri bi moral biti vključen revizionistični, desno usmerjeni zgodovinar David Irving.

Podvig »Daily Maila« je popolnoma v skladu s staro tradicijo britanskega tiska in ostrim konkurenčnim bojem. Da bi pokvaril načrte »Sunday Timesu«, je »Daily Mail« iskoristil profesionalno rivalstvo med pronacističnim britanskim zgodovinarjem Irvingom in Münchenskim inštitutom.

Irvin, ki je nekako zvedel, da v državnih arhivih v Moskvi obstajajo presneti kompletni Goebbelsovi dnevniki, tudi do sedaj neznani njihovi deli, je pravico do objave prodal »Sunday Timesu« za 75000 funtov. Vendar je časopis, ki so ga alarmirala Irvingova znana revizionistična stališča, odločil, da bo njemu zaupal samo prepis tekstov, medtem ko jih bo interpretiral izključno oksfordski zgodovinar Norman Stone. »Irving je tragedija«, je izjavil prof. Stone, ki je te dni ravno odpotoval na dopust v Slovenijo in Hrvaško.

Irving naj bi bil eden od zgolj treh oseb na svetu, ki so sposobne prebrati Goebbelsov rokopis. To dejstvo in pa njegove zasluge za odkritje teh dnevnikov so bile odločilne, da ga je »Sunday Times« angažiral – sedaj pa se Irving pritožuje, da ga je uredništvo obdržalo zgolj kot prepisovalca.

Kakorkoli že, do sedaj neznanih delov dnevnika Hitlerjevega propagandista je prišel tudi konkurenčni dnevnik »Daily Mail«, kar je povzročilo pravi napad besa urednika »Sunday Timesa« Andrewa Neila, ki mu je konkurenca pred nosom ukradla senzacijo in bralce.

Anci Solan

BESEDE UMETNIKA IN MISLECA

NICCOLO TOMMASEO

(...) Človek je pogosto tisto, kar pravi da ni. (...) Poroka je kot smrt. Le redki so nanjo pripravljani. (...) Tisti blesk čustva, radosti, zaupnega spoštovanja, ki žari na obrazih ženske ko te prvič vidi, čeprav kasneje izgine, vendarle ostane dostojen spomin. Moški šele sčasoma žensko bolje spozna; ona pa njega pogosto »prečita« že takoj na samem začetku: če je izkušena, v mislih sluti ljubezen; če je neizkušena, postane spodobnejša, hitro jo mine volja po vlačugarskih užitkih, ter v novi otožnosti išče počitek in kratkotrajno pozabo nanje. (...)

(...) Videti ljubezen v žarečih in globokih očeh, v lahni, nasmeški ženske; videti jo v njenih tihih in drhtečih pozornostih, v negotovem podaljševanju prekinjenih pogovorov; videti ljubezen, a vendar vanjo dvomiti; in kolebati med skrupuloznostjo, ponosom, plahostjo, obzirnostjo; in brezvoljno boriti se, spodbuditi lastne in tuje želje: to je sladka in huda muka, katera z grehom plepleta kazen. (...)

(...) Ali me je ljubila? Ni. Preprosto me je postavila v vrsto tistih, ki se jim ni dala, temveč samo prepustila. Jaz pa sem hrepenel po tistem, kar njeno srce ni moglo dati niti meni, niti nikomur na svetu. V mlačno zadovoljenih željah duša in telo slabita. Lepota zahteva bitko: iz bitke pa se rojeva ljubezen. Preveč sem spoštoval jaz njo, ona pa mene. (...)

izbral: Slavko Gaberc

RAZSTAVA TREH SLIK BENEŠKEGA SLIKARJA
ŠARM OLTARNIH PODOB

V Narodni galeriji v Ljubljani so pripravili razstavo, na kateri prikazujejo tri oltarne podobe italijanskega slikarja Nicola Grassija, ki so jih pred kratkim restavriral v Restavracijskem centru.

Slikar Nicola Grassi (1682–1747) je po rodu iz obrobja karnijskih Alp. Slikarske obrti se je izučil v Benetkah, kjer je tudi mnogo delal za naročnike. Med pomembnejša naročila sodi poslikava cikla apostolov in prerokov za znano cerkev Ospedaletto, kjer je sodeloval v skupini domačih slikarjev. Grassi je v svojem delu združeval vpliva domače furlanske umetnosti, ki je nosila nekoliko trših, obrtniško bolj grobih oblik, s tradicijo gracioznega in kozmopolitanskega beneškega slikarstva. Zaradi te združljivosti različnih tradicij nosi opus Nicola Grassija značilne poteze in vidno je njegovo mesto med beneškimi slikarji iz prve polovice osemnajstega stoletja.

V prostorih Narodne galerije so razstavljene tri njegove oltarne slike, ki prikazujejo religiozne motive: Marijino vnebovzetje, Marija rožnega venca s sv. Dominikom in sv. Franciškom in manjše platno s sv. Antonom Puščavnikom in neznanim antičnim mučencem. V slogovnem pogledu slike vsebujejo značilno razgibanost pozne

ga baroka z rokokojskimi prvinami. Naslikane osebe izražajo močno religiozno predanost in čustveno zamaknjenost ob pričujočem dogodku. Grassijeve slike prikazujejo prizore, ki so imeli pomembno mesto pri utrjevanju krščanske nauka in vere vanj. V tem pogledu te tri slike tudi zadovoljujejo eno od osnovnih načel religioznega slikarstva, ki pravi, da morajo umetnine biti jasne in prepričljive, da lahko pritegnejo širše množice.

Sicer so bile slike naročene za cerkev na Savi v Jesenicah in to kot dopolnilo oltarju. O naročnikih se še ugiha, kajti arhivski dokumenti, ki bi o tem pričali, se niso ohranili. Predpostavljamo, da bi dela lahko naročili grofje Bucellenti, ki so bili takrat gospodarji na tem področju. Ni pa tudi izključena varianta, po kateri bi denar prispevala Marijina bratovščina, ki jo je tu ustanovil škof Tomaž Hren leta 1623. Nobena od slik tudi ni datirana, zato tudi točen čas nastanka ni znan. Vendar pa so stilске in primerjalne analize pokazale, da so nastale v Grassijevem zrelem obdobju in to približno med

leti 1735 in 1740.

Slike Nicola Grassija, ki so last Muzeja na Jesenicah, bo

mogoče videti v Narodni galeriji do nedelje, 30. avgusta.
Boris Gorupič

LJUBEZEN MED IDILO IN GROZO

Kot 41. knjiga edicije Aleph v Ljubljani je letos izšel prozni prvenec **Marijana Pušavca ZBIRALCI NASMEHOV**. Trinajst bolj ali manj kratkih zgodb se spogleduje s filmsko tehniko naracije, ki bralca spodbujajo, da do konca knjige le stežka odloži, čeprav je jasno, da jo bo moral čez čas še enkrat vzeti

v roke. Zmuzljiva večplastnost v zgodbah namreč bralca zavaja v prehitre sklepe in opredelitve, na koncu pa ga pusti na tankem ledu med »Saj ni mogoče! in »Kako je to morbidno!«

ZBIRALCI NASMEHOV so knjiga, ki zavestno sledi percepciji sveta in ženske marginalnih slovenskih mačo-

tov, uporablja pa žlahtno slovensko besedo in si za formalni zgodbeni okvir jemlje tavčarjansko idilo s kačkovskim zdrsom v nelagodje.

ZBIRALCI NASMEHOV so možki iz mesa in krvi, kakršne je slovenska literatura pogrešala.

Knjigo je z ilustracijami, ki v glavnem konotirajo atmosfero iz zgodb, opremil eminentni slovenski stripar **Zoran Smiljančič** (Četniki, Hardfuckers I., II., III.), tehnično jo je obdelal Miha Mazzini, izšla pa je s pomočjo sponzorjev, ker knjiga ni bila deležna subvencije.

Knjigo lahko dobite v vaši knjigarni (če je ni, preklinjajte podjetje Slovenska knjiga, ki je prevzela distribucijo), za slabih 200 tolarjev, ceneje pa vam jo bojo poslali z **Alepha** (Dalmatinova 4, Ljubljana).

T. H.

MLADINSKA KNJIGA

PREMIKI

Janez Janša:

Že dolgo ni v slovenski javnosti nobena knjiga prebudila tolikšnega zanimanja, polemik in nasprotovanj kot Janševi Premiki. V njih prikazuje obdobje zadnjih štirih let, ki jih je doživljal kot eden od pomembnejših političnih akterjev in za katere je značilna izredna zgostitev dogajanj in mnogo nepričakovanih preobratov.

Knjiga se začne z njegovo

aretacijo maja 1980, ki je sprožil t.i. slovensko pomlad, konča pa se z kratko analizo političnega strankarskega življenja pri nas. Vmesni prostor pa pretežno zapolnjuje lanskeletna vojna, katere konec je omogočil samostojno in suvereno slovensko državo.

Premiki so deloma dokumentarno in deloma avtobiografsko čtivo. Najbolj zanimi-

ve so seveda tiste strani, ki opisujejo srečanja za zaprtimi vrati in o katerih je bralec lahko le slutil, kako so se odvijala. Prav tako je zanimiv natis nekaterih dokumentov, predvsem tistih od bivše JLA, ki ne spreminjajo slabega mnenja o njej, pač pa prikazujejo njihove postopke in metode. Ob vsem tem pa je tudi sam avtor v uvodu omenil, da je njegovo pisanje nujno subjektivno in zato tudi do koga lahko krivično. Zato je kljub eventualnim simpatijam do avtorja Premikov njegovo knjigo poněkod potrebno čitati tudi z majhno distanco.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

KLASJE

Zbirka

Pri Državni založbi Slovenije so se odločili za obnovo zbirke Klasje, ki je izhajala že pred desetletji. Osnovno vodilo je ostalo enako: predstavitev ključnih del domače in svetovne književnosti od njenih začetkov do sodobnih avtorjev. Zbirka je namenjena predvsem šolarjem in mladini in je temu ustrezno opremljena z dodatki. Poleg samega literarnega bese-

dila še vsako posamezno knjigo spremlja kronološki pregled književnikovega življenjepisa in dela, potem pregled kulturno zgodovinskih dogodkov njegovega časa, nato pa sledi kratek tekst, ki pojasnjuje značilnosti dela. Knjige vsebujejo tudi ilustracije, ki se nanašajo na besedilo, dodana pa so še mnenja kritikov o pričujočem delu.

Prvi letnik prinaša povest Ivana Cankarja Na klancu, ki je povzeta iz njegovega življenja. Drugo domače, še bolj

znamenito delo, je Krst pri Savici Franceta Prešerna, opisuje pa pokristjanjevanje Slovencev. Stara orientalska lirika vsebuje izbor pesmi z Bližnjega in Daljnega vzhoda in nam približuje kulture s teh področij. Saloma Oscarja Wilda je burila duhove ob času svojega nastanka, danes pa je smetana kot najboljša priredba te stare biblijske zgodbe. Prvi letnik se zaključuje z romanom Combray velikega francoskega modernista, ki je sz svojimi deli postavil evropski roman na nove temelje.

Boris Gorupič

CELJSKI LIKOVNIKI

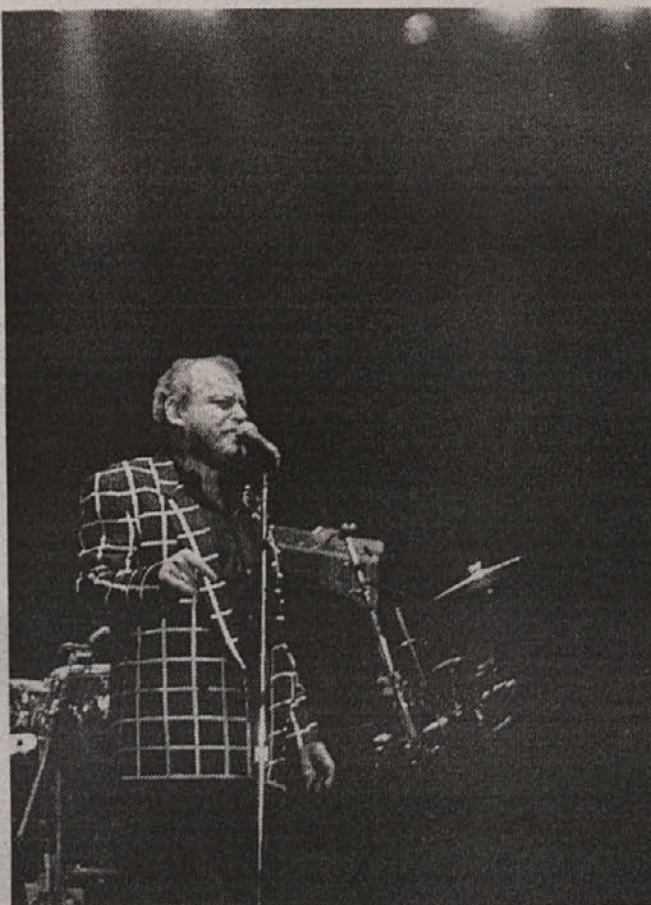
V četrtek, 23. julija ob 20. uri bodo v celjskem Likovnem salonu odprli razstavo Društva slovenskih likovnih umetnikov Celjske sekcije, ki bo na ogled do 19. septembra. Celjani bodo po petih letih spet videli ustvarjalnost svojih osemnajstih avtorjev. Na razstavi sodelujejo Adi Arzenšek, Ciril Cesar, Vasilije Četkovič, Anton Herman, Jože Horvat – Jaki, Borut Hlupič, Franc Košec, Avgust Lavrenčič, Milan Lorenčak, Vladimir Novak, Željko Opačak, Darinka Pavletič – Lorenčak, Samo Perpar, Viktor Povše, Franc Purg, Ratimir Pušelj, Jure Šarlah in Konrad Topolovec.

MUZIKA JE
BIZNIS

Med mnogimi stvarmi, ki so se v zadnjih letih spremenile na slovenski mainstream sceni, je nedvomno tudi vpliv, ki ga imajo rockovsko usmerjene skupine na mlado in hrupa željno občinstvo. Še pred nekaj leti je bilo razmerje sil med folk-poperji in rock-poperji močno nagnjeno v korist prvih. Danes bi to le stežka potrdili.

Jasno je, da ne gre za morebitno osveščenost ali kakšno podobno neumnost, toda sliši se kljub temu lepo. Predvsem zaradi tega, ker so vsled tega postale bolj znosne tudi klasične veselice s popivanjem za šanki in bruhanjem nekaj metrov proč od šankov. Letošnje Pivo in cvetje, slovenski Oktoberfest, je bržkone pravi primer za podporo tej ugotovitvi. Organizatorji so si letos poleg cvetja omislili še rock'n'roll, kar se jim je močno obrestovalo. Trume mladcev in mladenk, ki so romale v Laško, mesto obilja, so bile tokrat številčnejše kot kdajkoli, saj so poleg že omenjenega popivanja in bruhanja užili še malček rock'n'rolla. Štirje bendi iz slovenske prve lige, Avtomobili, Lačni Franz, Šank Rock in Sokoli so do dobra izčrpali mularijo, k petju jo je pripravil mož s črno kitaro, — Vlado Kreslin, da pa ne bi organizatorjem kdo očital, da so pozabili na tradicionalni slovenski pop gravž, so v praznično ponudbo uvrstili še Pop Design. Tako, slika je zaokrožena in zaključki se ponujajo kot na dlani. Prvi je vsekakor ta, da občinstvo za tovrstno glasbo nedvomno obstaja in to v veliko večjem številu, kot si založniške hiše trenutno predstavljajo. Drugi pa je ta, da na slovenski rok fešti še zmeraj najbolj vžge »Smells Like Teen Spirit«.

Ob času, ko je v Laškem mladina popivala in rjula ob zvokih slovenske prve lige, je v Ljubljani koncertiral starejši gospod, Joe Cocker po imenu. Njegov koncert so si prišli ogledati tudi in predvsem starejši mladostniki pa tudi dosti njegovih letnikov se je našlo. Tudi prav evropska cena vstopnic, tisoč petsto tolarjev je bilo treba odšteti, ni preprečila, da si ga raja ne bi šla ogledati. Gospod Cocker ima še zmeraj takšen glas, kot ga je imel na Woodstocku, pa tudi značilne spastoidne kretnje se niso bogve kaj spremenile. Nekaj znancev mi je priseglo, da je bil to eden izmed najboljših koncertov, kar so jih videli.

Joe Cocker: oče še zmeraj pojejo tako dobro kot pred dvajsetimi leti.

Sploh pa je poletje čas open-air koncertov, oziroma koncertov na prostem. Slednje se res lepše sliši, toda prvi izraz je bolj imeniten, kati? Tisti malce bolj vztrajni so jo te dni mahnili v Dunajski Prater, kjer so si ogledali multimedijalni show, ki se mu reče Genesis. Po pripovedovanjih sodeč so si Collins in tovarišja omislili precej impozantno zadevo s tremi gigantskimi videozasloni in njim pripadajočemu dogajanju. Hja, muzika je biznis — to že vendar ves čas govorimo, mar ne. Če se že greš biznis, potem to naredi tako, kot se spodobi.

Pri nas pa smo z velikimi koncerti zopet za nekaj časa opravili. Nekaj se sicer govori o Slayer in celo o Metallici, toda za zdaj le na nivoju govoric. Do naslednjega koncerta ali vsaj kakšnega dogodka, ki bi nas malce popejljal v že nešteto krat zlorabljen Evropo — brrr, kakšna ogabna floskula — pa se bomo zabavali na veselicah in rock feštah. V zadnjem času se kombinacija obeh hudičev dobro obnese.

KONCERTI

Najprej odpoved. Koncert NOVA MOB v Ajdovščini odpade, saj je imela skupina nekeje v Nemčiji prometno nesrečo. Na srečo ni nihče

huje ranjen, toda nadaljevanje turnee je postavljeno pod vprašaj. Nova Mob je bend bivšega bobnarja legendarnih Hüsker Dü, Granta Harta. Letošnja turnea naj bi promovirala pred kratkim objavljen mini album »Shoot«.

Študentska Organizacija Univerze v Ljubljani sporoča, da so se s Festivalom Ljubljana dogovorili za 50% popust za študente za vse prireditve v okviru 40. Mednarodnega poletnega festivala. Vse dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki 061/113-282.

Pred dvema leti se je na ulicah slovenskih mest pojavila nenevadna skupina muzikantov, ki so zabavali mimoidoče. Kmalu se je razvedelo, da ima skupina tudi ime UKRAJINSKI KOZAKI. Danes jih vidimo na televiziji, posneli so kaseto, tokrat pa se bodo predstavili v Klubu K4, 22. 7. Ob zvokih harmonike in kitare bodo poslušalci lahko slišali sodobne priredbe ukrajinskih narodnih pesmi.

21. 7. bodo v okviru Trnfesta pred KUD F.P. v Ljubljani nastopili NOWHERE BLOSSOM iz Kanade.

Prav tako v sklopu Trnfesta bo v petek, 24. 7. v KUD F. P. Elektro-festival. Nastopile bodo slovenske techno skupine: BEITHRON, CELL BLOCK, RANDOM LOGIC, ANA LIES GODGARDEN.

Blagovna znamka West prireja te dni glasbeno zabavne showe s skupinama Rdeči Baron in U'redu. 90 minutni show je sestavljen iz glasbenih, plesnih in humorističnih točk, gledalci pa bodo lahko sodelovali v nagradnih igrah. 24. 7. Celje, 25. 7. Velenje, 26. 7. Slovenj Gradec.

LOKALISTI

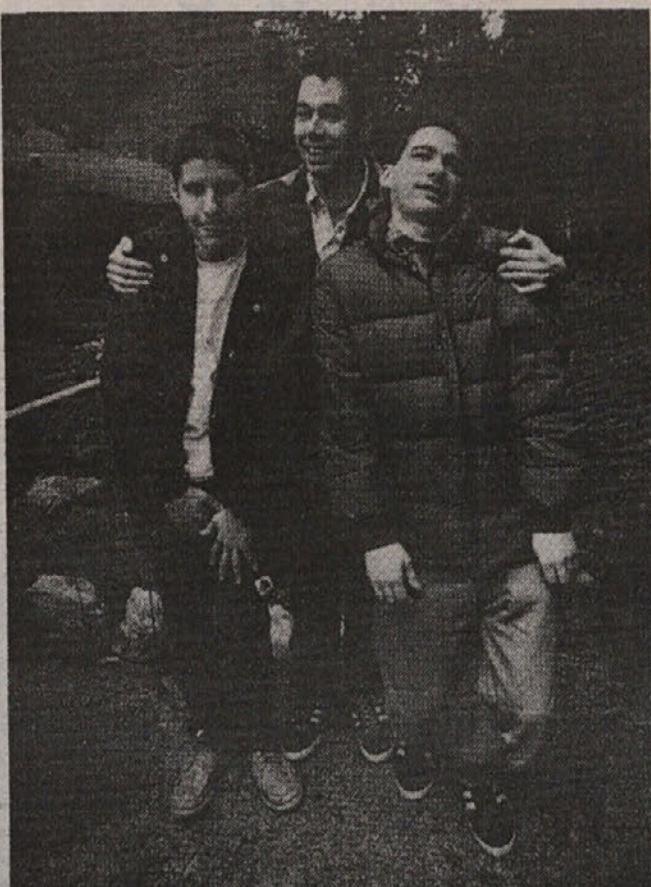
EXTREME SMOKE, Open Your Eyes... And Die, Wild Rag Records

Novogoriški grindcorovci Extreme Smoke so za kalifornijsko založbo (?) izdali demo kaseto, na kateri se nahaja osem posnetkov. Založba Wild Rags Records je majhna firma iz Montebella, ki v svoji založniški dejavnosti zbira najbolj divje in najbolj »grind« bende. Očitno so Extreme Smoke izpolnili vse pogoje, da so jih kalifornijski neodvisneži vzeli pod svoje okrilje. Extreme smoke sestavljajo Boco — vokal, Edi — kitara, Dean — bass in Gogo — bobni. Do zdaj so izdali nekaj demo kaset, split EP s Sexorcist, očitno pa glavno šele pride. Vsi, ki jih tovrstna glasba zanima, se lahko za podrobnejše informacije obrnejo na naslov: Edi Štrosar, Cankarjeva 76, 65000 Nova Gorica.

VIDENO

Za razliko od preteklih let, ko si je KUD France Prešeren v poletnih mesecih privoščil počitnice in s tem sodeloval pri konstituiranju ljubljanskega poletnega mrtvila, so se letos kudovci odločili delovati tudi preko poletja ter z raznovrstno kulturno ponudbo zapolnili prostor in čas, ki že vrsto let (vsaj od ukinitve Izreza poletja pred Metalko) ostaja prazen.

Letošnji širokopotezni program pod skupnim nazivom

The Beastie Boys: poslušajte jih na MARŠU.

vom TRNFEST naj bi pod eno streho (dogajanje se odvija večinoma na prostem, pred KUD F. P.) združil koncerte različnih glasbenih skupin, video večere, razstave, gledališke predstave, prireditve za otroke, lutkovne predstave in še druge oblike družabnega dogajanja. Ker vstopnine ni, in to je pravzaprav najbolj pomembno, je bilo za izvedbo celotnega projekta subvencionirani stroške. Tako so kudovci v koprodukciji s Študentsko organizacijo Univerze Ljubljana in ob podpori MSRIKŠ — enota kultura Ljubljana uspeli izbrati dovolj raznovrstnega programa, ki poskuša v poletnih mesecih zadovoljiti ukus ljubljanskega pa tudi širšega občinstva.

Ob koncu prve tretjine tega festivala lahko z zadovolj-

stvom ugotovimo, da je celotna ideja naletela na ugoden odziv med različnimi skupinami občinstva in da uspeva v svoji nameri, torej zapolnjevanju poletne kulturne praznine.

Zadnji koncert, elektroakustični performance v izvedbi nizozemskega dua FLEXATONE je bil nedvomno pogumen korak organizatorjev, saj gre za zahtevno, polindustrijsko glasbo, ki od poslušalcev zahteva določeno mero napora. Kljub temu pa je stik z nizozemskim progresivnim duom posebno doživetje. Izvajalca uporabljata kovinske žice, predmete, nenavadne instrumente (ljusko glasbilo z Madagaskarja), ki jih s pomočjo pick-upov ozvočita ter primerno ojačane uporabljata kot izvore najrazličnejših, na trenutke tudi motečih zvokov.

Duo obstaja že nekaj let, pri nas pa sta se prvič predstavila lansko leto v okviru mednarodne kulturne izmenjave Eindhoven-Slovenija.

TRNFEST se torej že krepko odvija, kljub temu, da imajo organizatorji pripravljenega veliko programa. Potekal naj bi do konca septembra, ko se bo zaključil z zatvoritvenim žurom, ki bo 30. 9. v KUD-u.

TREND

Spati na klopih železniške postaje v Laškem.

Nova mob: turnea s karambolom.

LESTVE

ZDA (Billboard) — singli

1. SIR MIX-A-LOT — Baby Got Me
2. MARIAH CAREY — I'll Be There
3. RED HOT CHILI PEPPERS — Under The Bridge
4. KRIS KROSS — Jump
5. CELINE DION — If You Asked Me To
6. SOPHIE B. HAWKINS — Damn I Wish I Was Your Lover
7. BILLY RAY CYRUS — Achy Breaky Heart
8. EN VOGUE — My Lovin' (you Are Never...)
9. ARRESTED DEVELOPMENT — Tennessee
10. YJE COVER GIRLS — Wishing On A Star

ZDA (Billboard) — albumi

1. BILLY RAY CYRUS — Some Gave All
2. KIRS KROSS — Totally Krossed Out
3. MARIAH CAREY — MTV Unplugged EP
4. RED HOT CHILI PEPPERS — Blood Sugar Sex Magik
5. PERAL JAM — Ten
6. WILSON PHILLIPS — Shadows And Light
7. GARTH BROOKS — Ropin' The Wind
8. THE BLACK CROWES — The Southern Harmony...
9. DEF LEPPARD — Adrenalize
10. FAITH NO MORE — Angel Dust

Velika Britanija (NME) — singli

1. ERASURE — Abba-esque
2. MARIAH CAREY — I'll Be There
3. RICHARD MARX — Hazard
4. NICK BERRY — Heartbeat
5. UTAH SAINTS — Something Good
6. ELECTRONIC — Disappointed
7. K. W. S. — Please Don't Go
8. GEORGE MICHAEL — Too Funky
9. TAKE THAT — It Only Takes A Minute
10. DIANA ROSS — One Shining Moment

Velika Britanija (NME) — albumi

1. LIONEL RICHIE — Back To Front
2. ELTON JOHN — The One
3. NEIL DIAMOND — The Greatest Hits 1966-1992
4. Dr. HOOK — Completely Hooked
5. JOE COCKER — The Legend
6. ALEXANDER O'NEAL — This Thing Called Love
7. SIMPLY RED — Stars
8. TOM JONES — The Complete Tom Jones
9. RICHARD MARX — Rush Street
10. LISA STANSFIELD — Real Love

Slovenija — Ultrazvočne erozije radia

1. FAITH NO MORE — Midlife Crisis
2. MINISTRY — Jesus Built My Hotrod
3. BEASTIE BOYS — So Whatcha Want
4. CURE — Friday I'm In Love
5. THE B 52's — The Good Stuff
6. P. J. HARVEY — Sheela — Na — Gig
7. SOUP DRAGONS — Divine Thing
8. ALL — Dot
9. NIRVANA — Lithium
10. L7 — Everglade

Slovenija — Vibratorjeva lestvica Koroškega radia

1. PANKRTI — Gospodar
2. MERCEDES BEND — Ona ni
3. THE KAMN'S — Kaj bi naredu
4. RDEČI BARON — Srečna
5. MAD DOG — Če pridem v nebesa
6. STROGO ZAUPNO — Veze in poznanstva
7. LAČNI FRANZ — Okupator
8. LET 3 — El Desperado
9. CZD — Hanging Paradise
10. REGOČ — Toyota

DP REKLAMA, opravljanje storitev s področja ekonomske propagande in trgovine. CELJE, Ul. XIV divizije 6

REKLAMA

PORTOROŽ 92

UMAZANIJA, ŽUR IN SONCE

Turistični biser slovenskega Primorja?

Le kje je najceneje?

Kje bom jemal, da bom za turizem dajal

Foto LucaS

SLOVAŠKI PARLAMENT JE RAZGLASIL
SUVERENOST

PO SVOJI POTI

Zgodilo se je tudi v tretji komunistični federaciji. Pred nekaj dnevi je slovaška narodna skupščina sprejela programske osnove premiera Vladimíra Mečiarja, predsednika gibanja za demokratično Slovaško in zmagovalca na volitvah na Slovaškem, ki je med svoje temeljne cilje postavil razglasitev suverene Slovaške znotraj Češke in Slovaške Federativne Republike. Njegov program je podprla večina poslancev.

Konec minulega tedna je slovaški parlament sprejel Mečiarjev predlog o razglasitvi suverene Slovaške. In s tem se je pričel tolikokrat napovedan razpad enotne države. Če se bodo izpolnile napovedi številnih opazovalcev, se bo na pomlad prihodnjega leta Slovaška povsem osamosvojila in po petinsemdesetih letih bo konec skupne države, ki so jo ustanovili leta 1918 takoj po prvi svetovni vojni in v kateri so družno živeli Čehi in Slovaki.

Tedaj je narodna skupščina z ustavo utemeljila Čehoslovaško kot demokratično republiko in za predsednika so izbrali Tomaša Masaryka. Čehoslovaška je bila vse do leta 1938 ena najnaprednejših evropskih držav, potlej pa sta po »münchenskem dogovoru« Francija in Velika Britanija tretjino njenega državnega ozemlja prepustili fašistični Nemčiji in Hitler je leta 1939 enostransko razglasil protektorat nad Češko in Moravsko ter ju priključil Tretjemu Reichu.

To je pomenilo konec Češke, na Slovaškem pa so takrat ustanovili samostojno državo s klerofašistično usmeritvijo, ki se je ponižno udejstvovala Nemčiji, ko pa jo je leta 1944 nemška vojska okupirala, je narod vstal in svoj pogum ob pomoči Rdeče armade na koncu okronal z zmago.

Po vojni so samostojno Čehoslovaško spet obnovili kot enotno državno tvorbo, po letu 1968, ko so državo zasedle sile Varšavskega pakta, pa so jo spremenili v federacijo, sestavljeno iz dveh republik, Češke in Slovaške.

Vladimír Mečiar utira pot slovaški suverenosti in samostojnosti

Konec osemdesetih let je tudi v tej komunistični federaciji zraslo močno demokratično gibanje in posledica družbenih sprememb se je pomladi leta 1990 pokazala v spremembi imena v Češko in Slovaško Federativno Republiko, kar je za Slovake pomenilo enakopravnost v skupni državi in krepitev slovaške nacionalne identitete. Na prvih svobodnih večstrankarskih volitvah je na Češkem prepričljivo zmagal Državlanski forum in na Slovaškem gibanje Javnost proti nasilju. Na Češkem je predsednik republike postal Václav Havel, na mesto predsednika slovaške vlade pa se je zavihtel Vladimír Mečiar.

V obeh gibanjih je kmalu prišlo do razhajanj, tudi do razlik v vsakem od njiju posebej. Vladimír Mečiar je postavil na noge Gibanje za demokratično Slovaško in se zavzemal za suvereno državo. Kaj to praktično pomeni?

Prvi korak je bila odločitev slovaškega parlamenta o razglasitvi suverenosti. Te-

mu bo sledila ustava, v kateri bodo opredelili funkcije predsednika Slovaške Republike in tako na svojem ozemlju izničili federalno ustavo, a še vedno naj bi spoštovali druge zvezne zakone. Nato bo verjetno sledilo prizadevanje za mednarodno priznanje in razpis referendum, na katerem bodo Slovaki odločali, ali bodo s Češko podpisali konfederalni meddržavni dogovor ali bodo zasnovali povsem samostojno državo. To naj bi se zgodilo v prvem tromeščju leta 1993.

Pred Češko in Slovaško so nedvomno težki časi ločevanja, a za zdaj prav nič ne kaže, da bi se morebiti ponovila sovjetski ali jugoslovanski scenarij. O tem, kdo bi bil morebiti na boljšem, ekonomisti niso enotni. Čehi so prepričani, da so v prednosti, Slovaki, ki si prav tako želijo tržno ekonomijo in reforme, pa za razliko od Čehov ne hitijo preveč in previdno prehajajo v nove tržne oblike.

VETERANI ORIJENTA V ANKARANU

Pred kratkim so v Ankaranu gostovali veterani, nogometaši Oriješta z Reke, ki so se v prijateljski nogometni tekmi pomerili s svojimi vrstniki NK Galeba. Po zanimivi tekmi, v kateri so zmagali veterani Oriješta, so domačini za goste in ljubitelje nogometa pripravili prijateljsko srečanje. Moštvi sta se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju in veterani Galeba bodo kmalu odpotovali na Reko. Na posnetku so člani obeh moštev.

Zoran Vlaič

Z INTELEKTO NA ČRNO MORJE

ROMUNSKA PUSTOLOVŠČINA

Mnogim, ki nas je že dlje časa mikata tajinstvena Romunija, je prišlo potovanje z Intelkto, podjetjem za organizacijske in intelektualne storitve iz Murske Sobotice, v Mamaio pri Constanti na Črnem morju, kot naročeno. Dvaintrideseturna vožnja z avtobusom skozi Madžarsko in centralno Romunijo do Črnega morja, bivanje med domačini, izletniški ogledi bivšega Ceausescujevega fevda in drobne vezi, ki so se spletle med akterji pustolovščine, so vredni spomina

Madžarska kot intermeco

Murska sobota je zadnje postajališče izletnikovega avtobusa, ki je začel odisejo v Ljubljani, izletniki pa so ga napolnjevali še v Celju in Mariboru. Led med udeleženci avanture je prebit. Med petinštirideseterico, ki jo sestavljajo firbci vseh starosti, je tudi par novinarjev. Vsi pa imamo nekaj skupnega: ogledati si želimo nam do sedaj dokaj neznan dežel – Romunijo, v kateri bomo nastopali kot ambasadorji Slovenije.

Petkovo pozno popoldne na slovensko-madžarski meji spremlja lepo vreme. Dolga kolona kamionov, ki čaka na vstop v nam nekoč najbližjo državo Varšavskega spora-

du Nadlac ob enih zjutraj nas povsem zbudi. Podobno kot na slovensko-madžarski meji dolga kolona kamionov, ki čaka na vstop v Romunijo. Naš avtobus ima k sreči prednost. Madžarski cariniki nas izročijo državi Romuniji.

Prvi vtis o državi, ki predstavlja otok Romanov v slovanskem svetu, nam hočejo vsiliti propadajoči romunski mejni objekt in umazane uniforme vojakov, policajev in carinikov. Okus se izboljša, ko pod neokusno odoro percipiramo mične obline romunske carinice. Medtem ko carinik, ki ga zanima, če imamo s sabo orožje, pobere vse potne liste in jih odnese na »štemplanje«, zanima carinico vsebina naših prtljag. Če ti po intimnih stvareh brska roka lepe ženske, je pač

polja, na katerih kljub dežju delajo ljudje. Pridelek, ki je bil posajen s stroji, negujejo z navadnimi motikami.

Romuni – antizidarji

Podeželske vasi izgledajo na prvi pogled skrajno revne. Vegaste enonadstropnice pričajo o romunski arhitekturi izpred pol stoletja ali celo več. Nikjer ni opaziti nove zgradbe, kar ni nič čudnega, saj je imel Ceausescu v glavi nori načrt, da bo prav vse Romune preselil v mesta, vasi zravnil z zemljo, v katero bi posadil pšenico. Na podeželju je kljub temu ostala velika ljubezen do zemlje. Izgleda, da jo je zmanjkalo do soljudi in njihovih domov. V skromnih domovih je doma še ena ljubezen – ljubezen do boga, saj je praktično vrh strehe vsake hišice našel svoje mesto droban železen križec.

To, kakšna so romunska mesta, se prepričamo ob prvem postanku v Sibiu. Mesto, sklepamo iz brezbarvnih socialističnih blokov, je pozabljeno v trenutku. V možganskih vijugah ostane mo-

Romuni s Ceausescujevo palačo ne vedo, kaj početi

Dvesto lejev za marko!

Brasov je mesto, ki nam popravi občutek. To ni nič čudnega, saj se imajo tudi meščani za malo boljše Romune. Mesto deluje svetlo in čisto, ljudje so prijazni.

Postanek nam omogoči, da zamenjamo prve marke. Preprodajalci so vsepovsod in takoj napravimo prve transakcije. Za marko nam nudi jo dvesto lejev in več. Za petdeset mark dobiš zajeten šop bankovcev. Če se hočemo prepričati, kako smo bogati, je najboljša, da naročimo romunsko pivo. Če bi bilo tudi uvoženo po petdeset lejev, bi bili resnično bogataši. Je trikrat dražje.

Na trgu vidimo poročni spreved. Ni kaj, Romunke so lepe, video ne laže! (Pozneje smo videli še mnogo porok in ostali istega mnenja.)

Nadaljujemo vožnjo do Bukarešte in si ogledujemo naprave za črpanje nafte. Čeprav ima Romunija obilico nafte, pa nima poceni bencina. Za liter supra je potrebno odšteti približno sto trideset lejev. Le po koliko ga plačuje Slobodan Milošević?

Bukarešta – Mali Pariz

Ko smo končno v Bukarešti, smo že dokaj imuni na različna presenečenja. To pa ne pomeni, da smo popolnoma neprizadeti ob ogledovanju Ceausescujevih megalomanskih neumnosti. Največja je vsekakor palača, ki je zrasla na zemljišču, kjer je nekoč stala stara slikovita četrt. Kakor palača so nedokončani tudi bloki državnega upravnega aparata.

Vidimo še nekaj velikih zgradb, tako državnih kakor tudi univerzitetnih. V spominu nam mogoče ostane poslopje ekonomske fakultete z kovinsko kroglo na strehi, za katero pravi legenda, da bo padla na tla v trenutku, ko bo v šolskih prostorih diplomirala prva študentka, ki bo še devica.

Bukarešto si je mogoče smiselno zapomniti po njenih parkih in drevoredih, ne pa po razkošnih zgradbah državnih ambasad sredi zelenja, med katerimi je največja tista od nekdanje Sovjetske zveze. Ne sprašujemo se, zakaj.

V mestu si ogledamo tudi trgovine. V neokusnih izložbah ni videti praktično ničesar. Izgleda, da Romuni najraje razkazujejo bale različnega sukna.

Constanta in Mamaia

Pred nami je še precej kilometrov. Do Constante vidimo nekaj tipičnih ciganskih naselij. Tudi Cigani se ženijo. Priča smo poroki boljše vrste. Cigani, oblečeni v smokinge, pa kljub svečanosti trenutka sedijo kar na umazanem pločniku.

Ob pojemajoči poznopoldanski svetlobi opazujemo donavski kanal, ki je terjal več mladih romunskih življenj kot socialistična revolucija. Ceausescu je bil res norec brez primerjave!

Ob tuširanju s kondenzirano vodo iz avtobusne prezračevalne naprave lahko gledamo slabo razsvetljeno Constanto – največje pristanišče na Črnem morju. Ovinek na levo in že smo v turističnem mestu Mamaia.

Obstajata dve različici za nastanek njenega imena. Po prvi se imenuje po romunski »babici« ali stari mami. Druga je malce bolj srce parajoča in ravno zato bolj sprejemljiva. Na peščenih plaži se je baje izgubilo dekletce, jokalo in klicalo: »Mama mia«. Upamo, da jo je našlo.

Kakorkoli že, Mamaia se je razvila v velikansko turistično središče. Z verigo hotelov na jeziku zemlje med jezerom Siut in Črnim morjem poskuša privabiti tudi tuje turiste. Poleg Romunov srečamo tudi kakšnega Nemca, Skandinavca, Angleža in seveda Slovenca. Kot zakleto, nikjer ni nobenega Albanca. Romunija je najbrž edina država, kjer so slaščičarne v rokah domorodcev. Do kdaj?

Anci Solan

Se nadaljuje

Nedokončani so ostali tudi bloki državne administracije

zuma, nas ne tangira. Prost vstopni pas, kratek postanek, med katerim madžarski carinik v zanemarjeni uniformi a la Rdeča armada udari prvi žig v deviški slovenski potni list in že smo na Madžarskem. Medtem ko mimo nas drvi zanemarjena polja in nepokošeni travniki, se sprašujemo, kaj nam bo prinesla bodočnost. Začetek je bil povprečen, glava je prazna.

Med vožnjo s postanki preko Nagykanizse, Kaposvara, Pesca in Szegeda ugotovimo, da izdeluje makedonski Sanos prekleto neudobne avtobuse. Razočaranje je mogoče sprati samo z madžarskim pivom v upanju, da bo blagodejno vplivalo na boleče sklepe. Tolažimo se tudi z modrino Črnega morja in lepoto romunskih deklet, ki nam jih direktor Intelkte Boris Farkaš pokaže na videu. Kakorkoli že, nazaj bomo leteli z Adrio Airways.

Trikilometrski kolona na romunski strani

Postanek na madžarsko-romunskem mejnem preho-

manjše zlo, kot če bi bila to umazana šapa romunskega carinika.

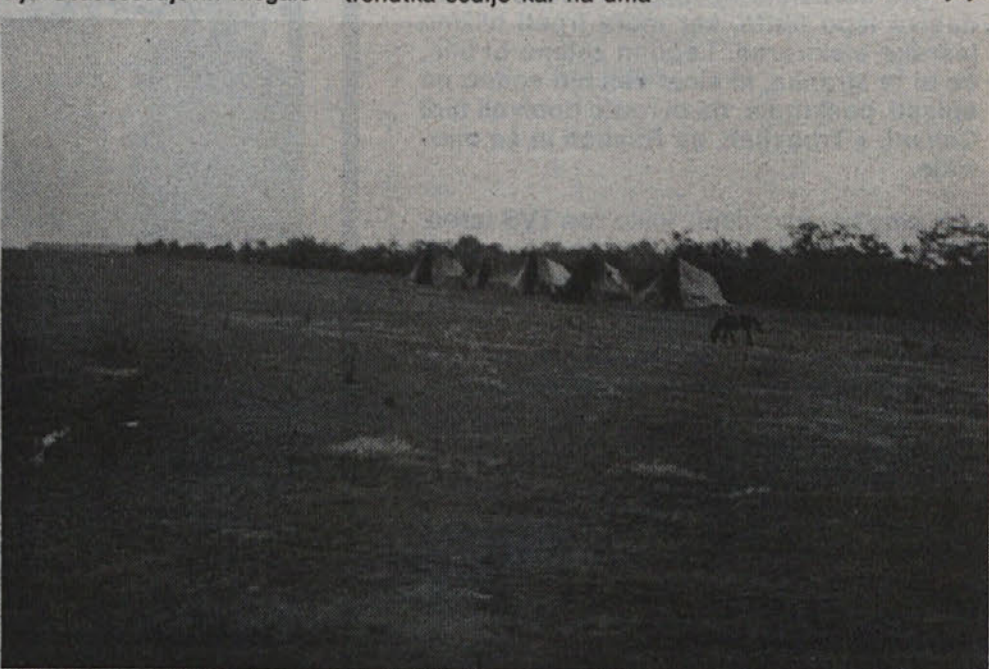
Vrnejo nam potne liste in že smo na romunski cesti. Slaba razsvetljava nam vendar omogoča videti nepregledno kolono izstopajočih Romunov v avtomobilih. Približno tri kilometre vegastih »Dacia«. Sprašujem se, če ima to čakanje sploh kakšen smisel. Kako dolgo bodo še čakali, kaj jedo, kaj pijejo in kam sploh hodijo na potrebo?

Cesta, ki se vleče kot jara kača, ni niti tako slaba, le nekaj ji manjka. Seveda, ni belih obcestnih količkov. Je pa zato drevored, katerega debela drevesa so do višine enega metra pobarvana z belo barvo. Prvi romunski primer združevanja neokusnega s koristnim.

V krmežljivim jutru vidimo na cesti tu pa tam kakšno konjsko vprego z romunskimi kmeti, ki se peljejo na polje. Avtomobilov nam že znane romunske nacionalne avtomobilске firme je malo. Pozitivno nas presenetijo lepo obdelana nepregledna

goče samo zapis neverjetno zanemarjenih klozetov v betonski kocki, na kateri je pisalo »restaurant«.

Ko se avtobus začenja vzpenjati v prve strmine Karpatov, mora šofer prestaviti v nižjo hitrost. Če je do sedaj veljalo, da so Pleše pri Prevaljah najbolj zabačen kraj na svetu, se moramo popraviti. Bregovi Karpatov so mogoče lepi prav zaradi svoje nedotaknjenosti in neprehodnosti. Cesta, speljana v stotine ostrih ovinkov, s katere je enkrat razgled v odsekane prepade, in avtobus k sreči zdrži. Tega pa ne moremo trditi za oblake, ki nas zalijejo s pravo poplavo. Kmalu ko se začnemo spuščati v dolino, opazimo sredi goščave ogromne antene. Če je v avtobusu kakšen potnik, ki je povohal vojaške šole, mu je lahko jasno, da gre za ruske radarje, ki so ob razpadu Varšavskega sporazuma izgubili svoj smisel. Ker nima šofer do vojaške tehnike nobene pietete, nadaljujemo s spuščanjem. Kmalu smo spet med širnimi polji, glava je spet v »vaservagi«.

Cigansko šotorišče. Vigvami ameriških Indijancev so bili v primerjavi s ciganskimi šotori prave palače.

RES JE...

— da »Jelinčičevi banki« (Kranjska hranilnica in posojilnica Ljubljana) ne kaže nič kaj dobro. Lahko se ji zgodi, da bo morala v stečaj. Upati je, da bo stečaj banke, kate-re soustanovitelj je tudi Zmago Jelinčič, odnesel tudi njegovo stranko SNS.

— da se je Tone Fornezzi Tof zapletel v neprijetno situacijo. Z ropotarnice delavskega doma v Zagorju je namreč odnesel Jakopičevo umetnino Ob košnji, nato pa o tem objavil reportažo v Nedeljskem dnevniku. Ker pa sta iz istega doma izginili še dve sliki — olje Janeza Kneza Izlaški pejzaž in Sveta gora slikarja Fortunata, ga je policija osumila tudi za izginotje teh dveh slik.

Bati se je, da bi lahko ta šala Tofa drago stala.

— da so Hrvati že potegnili morsko mejo med Slovenijo in Hrvaško. Kot kaže, pa je tudi res, da se je slovenska vlada s to mejo natihoma že sprijaznila. Ja, potrebno je ohraniti dobre odnose, pa čeprav bomo na takšen način ostali brez morja in še česa.

— da so mladi demokrati končno uspeli ljubljanskemu županu izročiti drevo življenja. Vendar je bilo drevo že tako uvelo, da verjetno ne bo preživelo. Mar so hoteli s tem povedati, da je malo upanja tudi za ljubljansko vlado.

— da smo pred časom zagnali vik in krik, ko so postali lastniki Elana Hrvati. No, sedaj se ga želijo znebiti tudi oni, saj ga želijo prodati neki avstrijski banki.

— da je natančevanje o tem, da je Peterle naročil atentat na Janšo, navadna laž. Peterle se drži božjih zapovedi, ker bi rad prišel v nebesa. Janšo tako ali tako čaka pekel.

— da si bo Vitomir Gros na vse kriplje prizadeval postati predsednik Republike Slovenije, kar pa mu ne bo uspelo. Sicer lepo brado je še vseeno manj lep, kot je Alenka Žagar-Slana brez brade.

— da je po vojni lahko biti pameten. Pameti pa je zmanjkalo ob izgonih bivših častnikov JLA, ki jim ni mogoče ničesar dokazati, iz Slovenije. Samo delček v mozaiku nemnosti slovenskih oblasti.

— da se nekatere stvari nikoli ne pozabijo. Če pa bodo tako, kot v Sloveniji, preštevati tudi vse kosti v južnih slovanskih državah, jim bo zmanjkalo časa za življenje.

— da je JLA že lanskega avgusta pripravljala letalski napad na Slovenijo. Ni pa res, da je to slovenski javnosti prvi razkril ljubljanski Dnevnik. Ker v tej novinarski hiši Nove dobe ne čitajo, seveda niso prebrali našega članka izpred parih mesecev, kjer smo predstavili tudi bivšega častnika, lva Martinovića, ki je napad preprečil.

— da so Zeleni nevoščljivi Krškemu, da dobiva lepo rento, ker mora trpeti bližino jedrske elektrarne. Lepo in zeleno bi bilo, če bi ta stranka, ki sicer želi biti vedno na oblasti, poskrbela, da bi rento dobivali tudi Celjani, v Trbovljah, na Ravnah in še marsikje.

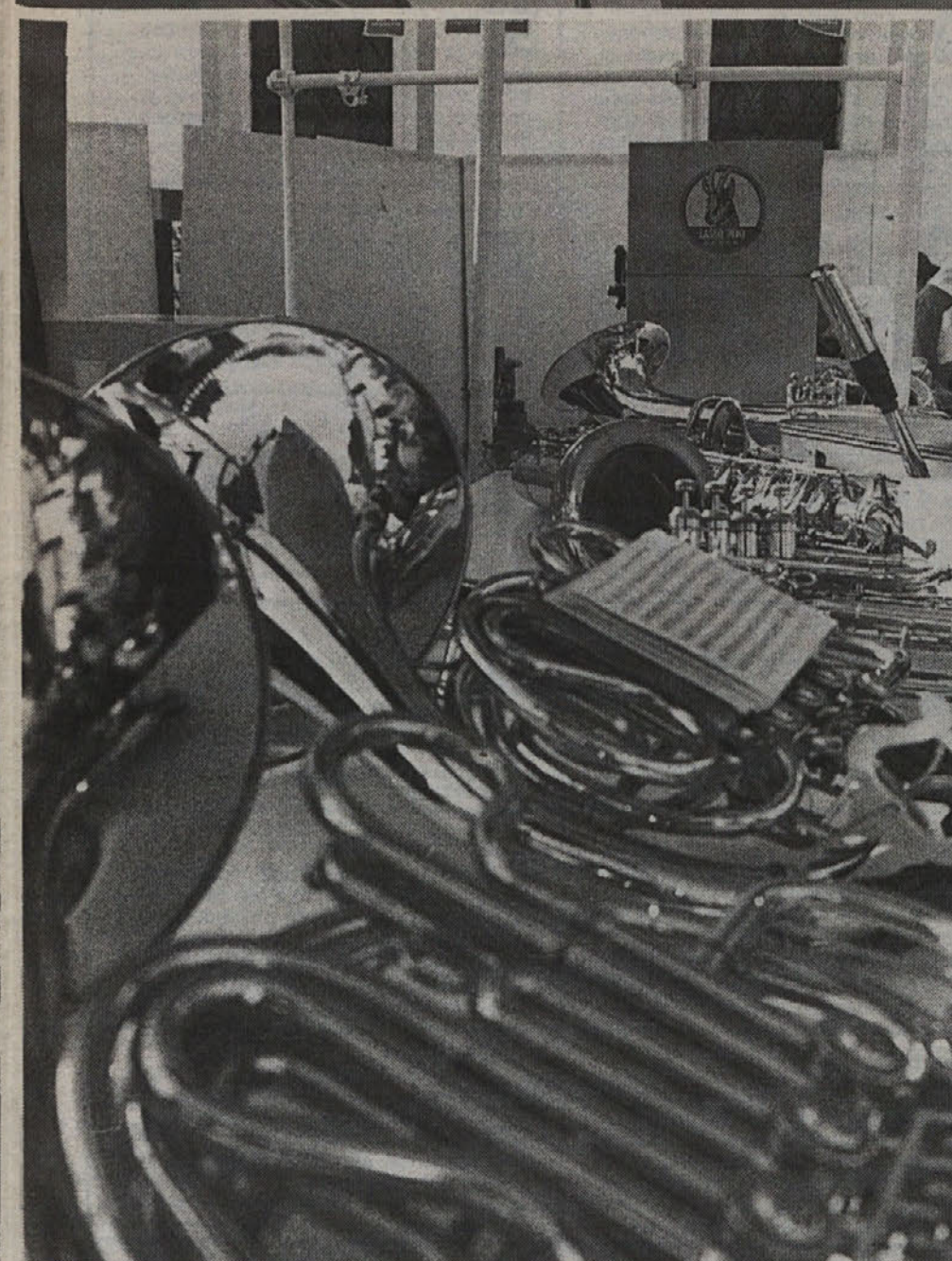
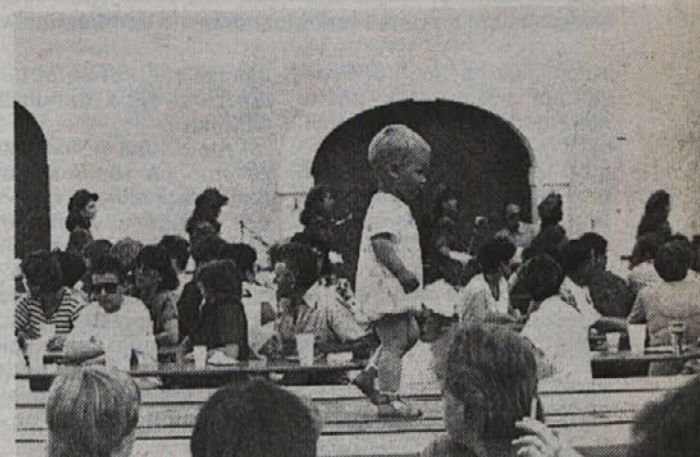
— smo končno videli, kako nas TVS farba. Doslej smo mislili, da so Omizja v živo, zdaj je jasno, da jih snemajo, saj sicer ne bi mogli posnetega izbrisati.

— da so v Laškem razstavili dobrote kmečke kuhinje v stavbi političnih strank. Nič čudnega, saj je politika vedno kuhinja, ki žal največkrat z dobrotami nima nobene povezave.

— da tisti, ki smo pred časom gledali Omizje o Janezu Kocjančiču in pilotih, po tej oddaji razmišljamo predvsem o tem, da so Francozi nesrečo našega letala na Korziki pogladili, mi pa zdaj v velikih količinah še vedno kupujemo in plačujemo letala, ki so tudi francoska, nič več pa ameriških. Bo naslednja nesreča potrebna v ZDA?

PIVO V SVOBODI

Foto LucaS

GREMO NA STAJERSKO.
GLEDAT KAJ DELAJO.

HUMORESKA

KAJ VSE JE VEDEL O KURI

Naš sošolec Honza je diplomiral. Bili smo začudeni, ko smo izvedeli, da je postal biolog, kajti v gimnaziji ga je imel profesor za največjega ignoranta biologije. To je še kako potrdil na zrelostnem izpitu.

»No, povejte vse, kar veste o kuri,« je rekel profesor.

»Kura je domača žival,« je usekal Honza kot iz topa.

»Točno,« je pritrdil profesor, »Niste se zmotili. Nada-ljujte.«

»Najraje se giblje po dvorišču ali gnoju, ritensko brska in išče hrano.«

»In kokodaka,« je dodal profesor, »izpitna komisija pa v smeh.«

»Da, kokodajsa,« je rekel Honza, »zlasti takrat, ko znese jajce. Da opozori na dogodek.«

»Glejte no, tudi jajca nese. Kaj se norčujete ali mislite resno?« je ostro vprašal profesor.

»Nič se ne norčujem,« je prepričljivo zatrdil Honza.

»Kaj še veste o kuri?«

»Ja, to, da ima perje. In ponoči skoraj nič ne vidi.«

»Aha, perje. In nič ne vidi. In hodi zgodaj spat, tega ne veste?«

»Ja, ne vsaka. Hočem reči, je vrsta kure, ki ima gol vrat.«

»In dobro vidi,« je dodal profesor.

»In zelo smrdljivo serje,« je rekel Honza.

»Dajte no! To je pa višek ignorancel!« je vzklil profesor. »Povedali ste, kar veste, znate pa nič. O kuri veste samo toliko, kolikor ste jo videli. To bo čista enka. Sedite!«

»Pa sem povedal vse kar o njej vem,« je zagodrnjal Honza.

Neznanje o kuri mu je šlo tako do živga, da se je odločil za študij biologije. Hotel je dokazati, da zmore tudi to. In v resnici sploh ni imel težav. Še v največjo zadrego ga je čisto na koncu spravil profesor, ki je namreč prinesel k izpitu pokrito kletko, v kateri je bilo spodaj videti samo nožice s krempljčki. »Povejte katera ptica je to,« je vprašal.

Honza je gledal in gledal nožice, ki so stopale gor in dol, na koncu pa priznal: »Povedali ste, kar veste, znate pa nič. O kuri veste samo toliko, kolikor ste jo videli. To bo čista enka. Sedite!«

Honza ga je ošvrknil: »Kako se pišem?« Sklonil se je in si potegnili kvišku hlačnici: »Uganite.«

Profesor se je od srca zasmejal. Oddel se ni več prikazal s kletko.

Lucijan Humornik

NI RES...

— da so baloni hitrejši od letal. So pa mogoče varnejši kot zrakoplovi Adria Airways. Ker direktor slednje Janez Kocjančič, svojim pilotom ne zaupa, se je začel voziti v balonski gondoli. Za predsednika Slovenskega olimpijskega komiteja kot naročeno.

— da je slovenski opoziciji vseeno, kdaj bodo volitve. Škoda je le, da večina desnih istomišljenikov, zbranih na bombastičnem »mitingu« v Kržankah, volitev ne bo učakalo. Zaradi fizične starosti seveda.

— da so se cigarete podražile zaradi zdravstvenih razlogov. Državi je pač vseeno, ali se njeni državljani zastrupljajo ali ne, samo da je zakrpan vedno premajhen proračun.

— da je težje napisati knjigo, kot zmagati v vojni. Res pa je, da je težje napisati knjigo v vojni kot po njej.

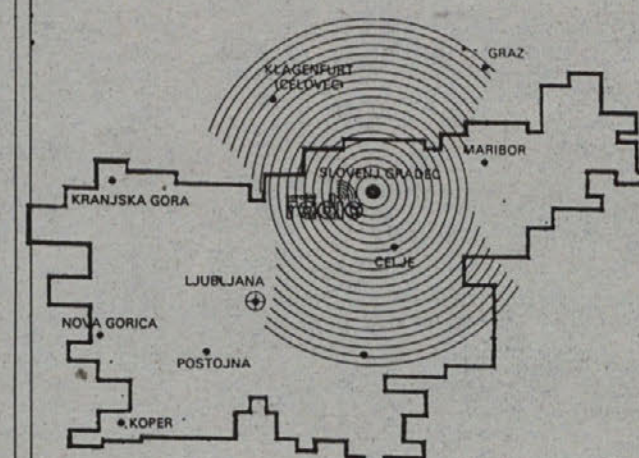
— da so slovenski policaji razmišljajoči ljudje. Ker niso sposobni brez plinskih bomb onemogočiti podivjanega Bosanca, nimajo več pravice niti do samohvale. Le kaj bi bilo, če bi lani JLA pokazala zobe?

— da je Tof samó humorist. Postal je tudi ljubitelj slik iz protikriminalnih nagibov. Če bi sunil Mono Lizo, bi ga nihče ne vprašal, iz kakšnih razlogov je to storil.

— da je slovenska košarkaška reprezentanca slaba. Še boljša pa bi bila, če bi še zadnje slovenske primke velikanov zamenjali s takšnimi na -ič.

— da je Slovenija v Varšavskem paktu. Na srečo je razpadel pred podpisom pakta Janša — Hurd, ki ni prvi primer vojaških združevan bodočih nasprotnikov.

— da so vsi Bosanci v Sloveniji. Nekaj jih je odšlo tudi v Avstrijo in Italijo, kjer zaenkrat še ni nobenega Jelinčičevega dvojnika.

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

S.O.S. IZ POSTELJE

NA VPRAŠANJA BRALCEV ODGOVARJA SEKSOLOG AMATER ANTON KORITNIK

Gospod Koritnik, prosim vas za nasvet. Stara sem enaindvajset let in študiram v Ljubljani. Pred tremi meseci sem spoznala izredno privlačnega moškega, s katerim imam razmerje. Moj problem je v tem, da je poročen in ima otroka. Rekel mi je, da se bo ločil in da bova živela skupaj, toda vedno, kadar ga vprašam, ali je že povedal ženi za naju, se izgovarja, da še ni pravi čas za to. Počasi imam že vsega zadosti in zdí se mi, da sploh ne misli več resno. Kaj mi svetujete?

SABINA

Draga Sabina, tvoja naravna inteligenca ti je po šestnajstih prelomljenih obljubah le dala slutiti, da tvoj ljubimec morda le ne misli povsem resno, ko ti obljublja, da se bo ločil od žene in zaživel s tabo. Čestitam, punca. Sedi, prav dobro, dve.

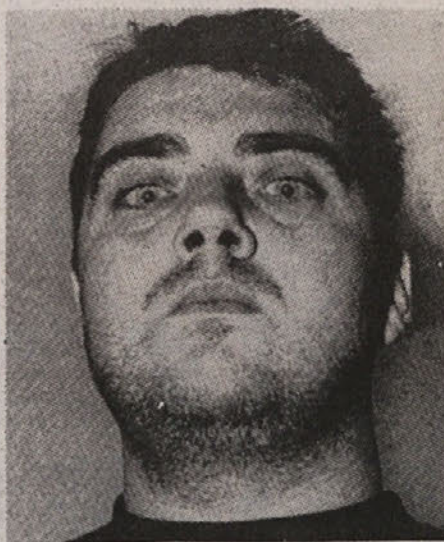
Ljuba Sabina, čas je, da te seznanim z eno izmed modrosti, ki jih mora v zahodni civilizaciji vedeti vsaka ledig in fraj mladenka. Najprej: dedci smo prasci, toda tudi ve, babnice, niste prav nič kaj bolj prida.

Drugič: poročen moški, z majhnimi otroki, bi prisegel na poroko z lastno ekshumirano prateto, če bi potem lahko dodobra oslinil kakšno mično in jedro dvajsetletnico. Comprendo?

Sploh pa so poročenim moškim najbolj pri srcu deklinje tvoje starosti. Namesto tridesetih mark ti obljubi, da bo zapustil družinsko gnezdo in perje že frči na vse strani. Ti si prepričana, da si ga popolnoma omrežila in da jo bo res podurhal od doma – vsled tega se v mislih z zlatimi črkami vpišeš nekam med Lady Chatterly in Mae West – njemu pa se tudi vse smeji, ker je tako varčen.

Nek moj prijatelj, poročen moški, z majhnim otrokom, je pred kratkim fehtal neko natakario tvojih let. Dokler ji ni povedal, da je poročen, se sploh ni zmenila zanj. Ko se je potem plaho izmikala, da ima vendar fanta, ji je vehementno razkril resnico: »No, in? Potem se bosta poročila in po tridesetih letih zakona te bo povozil avtobus.« Povem ti, da je bila čisto mehka.

Upam, da si se iz te zgodbe kaj naučila. Upam tudi, da me nisi napačno razumela. V nobenem primeru ti namreč nočem moralizirati o seksu s poročenimi moškimi. Rad bi le poudaril, da se lahko kaj podobnega zgodi tudi tebi – čez nekaj let, seveda. Do tistega avtobusa pa je itak še daleč.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Počutite se prostega in svobodnega, razbremenjenega vsakdanjih skrbi. Dobro počutje bo vplivalo na odnos do ljudi, s katerimi doslej niste kontaktirali, bo pa med njimi nekdo, ki vam bo pomembno pomagal. Srečne številke 3, 11, 20, 21, 34, 42.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Vaša glavna skrb bo posvečena domu. Poiščite v domačem okolju mir, ki vam bo potreben, da boste razmislili o nalogah, ki vas čakajo in ne bodo lahke. Ob koncu tedna vas čaka lepo razočaranje. Srečne številke 1, 7, 8, 19, 23, 40.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Denarne zadeve ste za silo uredili, grozijo vam novi nepričakovani izdatki. V zadnjem času ste nekoliko nezanimivi za partnerja, ki pričakuje izpolnitev obljube in vam bo naredil nekaj sitnosti. Srečne številke 2, 5, 12, 20, 38, 42.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Polni ste delovne vneme, ki se bo v prihodnjih dneh še stopnjevala. Izrabite priložnost in se lotite reči, za katero ste mislili, da je neuresničljiva. Nepričakovan obisk vam bo v veliko veselje. Srečne številke 21, 3, 12, 24, 35, 36.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Doslej niste gledali ne na levo ne na desno, ampak ste drveli naravnost naprej, zdaj bo drugače. Morali boste prisluhniti tudi svoji okolici. – Ljudje, ki vam zaupajo, pričakujejo veliko razumevanja. Srečne številke 12, 13, 28, 29, 37, 41.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Spoznali boste, da je v življenju vse lažje, če si medsebojno pomagamo. Ne bodite preveč sebični in zagledani vase, ampak prisluhnite osebi, ki vam veliko pomeni. Ne zapravljajte lahkomiselno denarja. Srečne številke 7, 19, 39, 40, 42, 35.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Storili boste nekaj, kar ni tipično za vas – borili se boste zoper konkurenco, ki jo težko prenašate. Skušali boste uveljaviti svoje lastne interese in presenečeni boste nad velikimi uspehi. Srečne številke 4, 14, 22, 26, 33, 41.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Za večino je zdaj čas dopustov, vi pa boste poklicno zelo dejavni in posledica bo – napredovanje. Mirno lahko opustite navade in se podate na pot tveganja. Nikakor pa ne dopustite, da bi prevladala ljubosumnost. Srečne številke 17, 23, 29, 37, 44, 45.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Veliko ste delali in ustvarili, zdaj je čas za počitek, lahko se prepustite lenarjenju. Ampak še bolje bi bilo, da bi se posvetili rekreaciji, tako boste bolj pripravljeni na to, kar vas že kmalu čaka. Srečne številke 7, 11, 15, 39, 40, 41.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Kdor je plah in ima probleme s komuniciranjem, se bo zdaj prav dobro počutil. Prevladovala bo želja za uspehom. Imeli boste lepe možnosti za vzpostavitev pomembnih zvez, kot kaže tudi ljubezenskih. Srečne številke 6, 10, 12, 14, 27, 29.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Radi imate romantiko, vendar ne izgublajte občutka za realnost. Zato ne boste zanemarili priložnosti, ki se vam ponuja in bo v vašem življenju marsikaj spremenila. Pazite le na denar in dokumente. Srečne številke 2, 11, 22, 33, 34, 45.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

V vas prevladuje močna želja, da bi pomagali drugim. Težko vas razumejo predysem tisti, ki kažejo interes samo zase. Če se jim ne boste pustili zvesti, bo vaše notranje zadovoljstvo resnično popolno. Srečne številke 13, 14, 15, 29, 36, 38.

PISMA

Boleč tujek
psihatrije (1)

Ne morem in ne smem polemizirati s svojim bivšim psihiatričnim pacientom

V zadnji številki »NOVE DOBE« (8. 7. 1992) je objavljeno obširno nadaljevanje prvega prispevka (24. 6. 1992) Jožeta Šimenca, v katerem mrgoli podtikani, polresnici in laži. Različne citate je gospod Šimenc iztrgal iz celotnega konteksta posameznih dokumentov, referatov in člankov zato, da bi jih prikazal v drugačni luči.

(Do raznih dokumentov o » aferi dr. Rugelj« je prišel s prevaro: v NUK-u se je predstavljal kot raziskovalec, zato so ugodili njegovi prošnji in mu posodili moje »Črne knjige« iz katerih je nepooblaščen fotografiral gradivo, ki je namenjeno samo raziskovalcem.)

S Šimencem ne želim in tudi ne smem polemizirati, kajti on je bil že dvakrat moj psihiatrični bolnik, jaz pa se kot psihiater ne smem spuščati v polemiko s svojim nekdanjim psihiatričnim bolnikom, kajti, v polemiki bi moral povedati vsi resnico o ozadju njegove »publicistične produktivnosti«. Če pa bi se le odločil, da resnico razkrijem, bi spet imel nepotrebnih težav s Častnim razsodiščem Slovenskega zdravniškega društva, ki Šimenca v njegovi gonji proti meni štiti. Sicer pa, kam bi prišli, če bi se psihiater moral javno spopadati s posameznimi manifestacijami in simptomi (blodnjami, zloba, negativnim transferom, kverulanstvom, kriminogenimi impulzi, spolno zlorabo otrok itd.), ki jih v ožjem ali širšem krogu izražajo nekateri psihiatrični pacienti? Poleg tega so psihiatrični pacienti upravičeno zaščiteni, kajti njihov šibki ego bi utegnil razpasti ob sočudenju z resnico. Šimenčeve težave zelo dobro razumem, še vedno sem mu pripravljen pomagati in če želi, se lahko še tretjič vključi v moj program zdravljenja alkoholikov in »drugih ljudi v stiski«, seveda pod pogojem, če bi kdo od njegovih svojcev (še) bil pripravljen, da se z njim v celoti vključi v program zdravljenja in seveda, če bi se javno opravičil za vse žaljivo pisanje proti meni.

Pomen Šimenčevega pisanja ni v vsebini njegovih prispevkov, temveč v dejstvu, da Šimenca uporabljajo moji nasprotniki iz vrha slovenske medicine in psihatrije v svoji bitki proti meni, s tem pa ogrožajo njegovo duševno zdravje (o čemer se bo vsak bralec zlahka prepiral iz citatov, ki sem jih izbral iz dolge serije Šimenčevih pisem meni in njegovih »pritožb« proti meni na razne forume.

Pa še nekaj: moji nasprotniki bi radi na vsak način diskreditirali in zatrli moderno socialno andragoško metodo zdravljenja in urejanja alkoholikov in drugih ljudi v stiski, ki sem jo postopoma oblikoval v zadnjih 20-ih letih, in ki daje daleč nadpovprečno dobre rezultate pri tistih pacientih, ki so se pripravili vestransko zelo potruditi (tek, planinarjenje, učenje, pisanje, terapevtsko postenje itd.). S pomirili »počivanjem« in »besedičenjem« se človek, ki je »zdrknil« sploh ne more »dvigniti«.

Ta moj prispevek je torej obrambnega značaja, zato se opravičujem vsakomur, ki ga bo prizadel.

Kako je Jože Šimenc nasel psihiatriji, da ga uporablja v svojih dolgotrajnih prizadevanjih za moje diskreditiranje

V minulih šestih letih sem od Jožeta Šimenca prejel nad sto pisem in kopij raznih vlog na številne slovenske institucije

skrajno zmedene in žaljive vsebine, skupaj nad 400 tipkanih strani.

V razne časopise je že napisal proti meni nekaj žaljivih prispevkov. Na nekatere sem odgovoril. Tožil me je na Častno razsodišče Slovenskega zdravniškega društva, kjer so mu »nasedli« (njegove navedbe so brez običajnega dokazovalnega postopka vzeli za resnične), zato se bo pravda nadaljevala na sodišču, kjer bo tisti, ki toži (J. Šimenc in dr. Anton Dolenc) moral obtožbe z dokazi podpreti. Tožil me je tudi na rednem sodišču, in sicer zaradi razkritja svoje hčerke, da je storil nečastno dejanje. Še več: njene navedbe je poskušal naprtiti meni, preprčljivost njenih navedb pa je poskušal razvednotiti tako, da je hčerko spravil v skrajno kočljiv položaj, ko je bila prisiljena mene dobesedno rotiti, da jo rešim... Na sodišču je tožbo izgubil.

Poskušal bom s citati iz njegovih pisem in vlog, ki mi jih je pisal po samovoljni prekrnitvi zdravljenja pri meni, razložiti odkod izhaja tolikšno njegovo sovraštvo proti meni.

Iz Šimenčevih pisem in vlog (od 9. 11. 1987 do 25. 6. 1992)

«Danes (9. 11. 1987) je bila moja ločitvena razprava... Zame ste... pokvarjen psihiater... opozarjam vas, da dvignete umazane roke od moje družine...» «Z obrestmi vam bom poplačal vaš trud, ki ste ga tako velikodušno vložili v razkroj moje družine... Hočem, da spoznate svojo veliko zmoto, ko ščuvate zmedene žene proti urejenim mozem...»

«V zdravljenje pri dr. R. sem se skupaj z ženo vključil novembra 1983... z željo, da se rešim alkoholizma... V septembru 1986 je prišlo do krize... Žena se je odselila in vložila tožbo za ločitev. Program sem zapustil... Svojo ženo sem na vse načine hotel odvrgiti od tega zdravnika, kar pa mi ni uspelo... Dne 20. 11. 1987 je dr. R. poslal na Skupščino mesta Ljubljane, oddelek za promet, zahtevo, da se mi odvzame vozniški dovoljenje. Baje sem... recidiviral in sem nevaren za promet. Cenim njegovo izvajanje za nekatere sicer etnično spornega člana 103. Zakona o varnosti v cestnem prometu...» (31. 12. 1987).

«Če bi moj nekdanji terapevt crknil v tujini, bi bila moja družina danes (22. 11. 88.) skupaj...» (v zajetnih utrinkih o moji gladovni stavki pa je 20. 8. 85. med drugim zapisal: »ker pa vsi poznamo značaj in doslednost našega terapevta, smo bili v resničnem strahu, da bo prišlo do nepotrebnega samouničenja...« Ženo sem po enem letu prosil, da zamenja program, vendar je bila preveč pod vašim vplivom... Vaša duhovna kurtizana se za nora dejanje izgovarja na navste... Letos (19. 3. 89.) po pet let, ko sem ženi postavil pogoj: Rugelj ali Jaz. Danes sem jaz pokončen, ona pa je vaša lutka... Ponavljam kar sem bivši ženi nešteto krat zapisal: Ti in Tvoj Rugelj bosta pristala na rokah vajinih sovražnikov psihiatrov, ki vaju bodo »nafilali« z nevroleptiki... V kratkem pripravljam pohod v ženino službo, kjer bom sodelavkam na glas povedal, da nisem posilil otroka... Brez vaše podpore se žena ne bi razvezala, lepo sem jo prosil, da greva k dr. Zihleru a je odklonila... Iz vašega programa sem odšel še s prepričanjem, da bom mogoče čez leta še lahko zmerno pil... Z ženo se ne morem direktno pogovarjati, zato polemiziram z vami, ki ste leglo te godlje... Jaz pa rovarim proti vam, ker hočem otrokom dokazati blišč in bedo

vašega nasilja... Žene alkoholikov, ki so skrivale svojo nočnost in za pijanost svojega moža, se ne morejo soočiti s treznostjo svojega moža in se omamljajo z begom v norost... Ne nisem zmeden, vem kaj pišem... Vsako pismo, ki Vam ga napišem je za mene duševna razbremenitev... Z vami mislim obračunati za vsako ceno... Nisem pripravljen odpustiti niti za ceno smrti... Danes (29. 7. 90.) sem vložil ponoven protest pri tožilcu in mu zagrozil... Eden bo moral iti, Rugelj ali jaz... Po navetu tožilca Slovenskega zdravniškega društva, dr. Antona Dolenca, sem vložil zasebno tožbo proti dr. Ruglju... Grozil sem, da bom Ruglja ubil... in žal mi je, da ga nisem, ker bi me priznali za noraga in bi bil danes (17. 8. 90.) že pomiloščen... Ko je Rugelj videl, da svoje duhovne prostitke ne more več uporabljati za svoje zločine, jo je izključil, tipična kurbirska gesta... Te dni (27. 2. 91.) sem pred rednim sodiščem v Ljubljani na osnovi hčerkinje izjave o posilstvu priznan za posiljevalca... Meni nihče ne more več povrniti dobrega imena, ki so mi ga odvzeli zločinski psihater, zmanipulirana bivša žena in hči... Hčerka mi je še pred mesecem (3. 8. 89.) zabrusila, da sem jo hotel uradno proglasiti za duševno bolnico... Glede na to, da zadeva strokovni javnosti ni neznana, dobivam spodbudna pisma in najboljše želje za razplet od znanih zdravnikov... Lep dan je danes (19. 11. 90.), jaz pa delam na razčiščevanju svinjarji v slovenski psihiatriji, mislim ortodoksni... Pred tedni sem zvedel, da moja bivša žena in bivša hči še vedo hodita v vaš gulag...»

V vlogi na Skupščino slovenskih zdravnikov in na Slovensko zdravniško zbornico je dne 28. 4. 92. med drugim zapisal: »Izjavljam, da borbe za odstranitev tega zdravnika ne bom končal prej, dokler ne bom prepričan, da so mu odvzete vse možnosti pobebljanja stritih ljudi... V treh letih mi je pri... ne posebno agilnemu Častnemu razsodišču Slovenskega zdravniškega društva uspelo v dveh naskokih izposlovati za dr. Ruglja kazni ukora... Če se tudi sedaj slovensko zdravstvo ne bo zbudilo... bom delal naprej. Uporabil bom vso dokumentacijo... Izdal bom dr. ROMANI«

V svojem zadnjem pismu (25. 6. 92.) pa mi sporoča: »Moja sedanja preokupacija je, da vržem velikemu MAČKU laso... Svoj kos kruha sem že pojedel in življenja ne cenim več... Doktorju Kolencu pa je končno prekipelo in je povedal svoje...«

«RUGLJA OBTOŽUJEM, KER MI JE UNIČIL DRUŽINO. Kljub alkoholizmu sva z ženo k njemu prišla kot prijatelja, danes (25. 3. 89.) pa sva sovražnika... Ponovno (22. 10. 91.) sem podal zahtevo za odstrel amortiziranih psihiatrov in Bohoričeva 4 naj doživi usodo Vukovara...»

In še ena Šimenčeva cvetka: Dne 9. 12. 1988 je telefoniral moji ženi: »Mojo hčerko so odpeljali v norišnico. Za to je kriv vaš mož. Maščeval se mu bom tako, da bom ubil enega njegovega otroka... Seveda sem prosil policijo, da ustrezno posreduje.«

Osebnostno moteni alkoholik pobesni, če ga žena zapusti

Nekaj psihiatričnih pacientov, ki so podobni J. Šimencu, je v minulih 20 letih že rovarilo proti meni, tako kot sedaj počne gospod Šimenc. Vsi so bili deležni podpore nekaterih tradicionalnih psihiatrov, kot je sedaj dokazano deležen tudi omenjeni. Analiziral sem osebnosti takšnih alkoholikov in v povzetku strokovne razprave o njihovih značilnostih zapisal: Alkoholiki, ki so primarno psihopatske osebnosti, se tudi v socialno andragoškem programu ne morejo urediti, če

prav krajši ali daljši čas abstiniirajo. V psihoterapevtskem procesu se nekatere žene ozaveštvijo in spregledajo nakane in »igre« svojih mož. Može za slutijo, da jih utegnejo razkriti kot asocijalne osebnosti, zato se na vse kriplje trudijo, da bi svoje žene »prepričali«, naj zapustijo naš program in se vključijo v klasičen program zdravljenja alkoholikov.

Žene, ki ostanejo v programu, se od svojih psihopatskih mož razvežejo, njihovi razvežani (in s tem kot psihopati razkrinkani) možje pa ves svoj bes zaradi kompletnega poloma preusmerijo proti meni.

Pri teh ženskah izstopata naslednji dve značilnosti:

— Vse razodevajo, da so moške do poroke spretno prikrivali svoje psihopatske osebnostne značilnosti. Svoj pravi značaj so razkrili takoj po poroki. Tako se je za njihove žene začela kalvarija, ki je trajala do razveze, pogosto pa še pozneje, kajti primarno psihopatski alkoholiki praviloma nadlegujejo svoje (bivše) žene tja do svoje smrti. (To je tudi poglaviti razlog, zakaj se velika večina žen primarno psihopatskih alkoholikov nikoli ne razveže, saj slutijo, da bodo tudi po razvezi na razne načine nadlegovane.)

— Po odselitvi (običajno iz skupne družinske hiše) v zasilno stanovanje so se razvezale in spet zaživele človeka vredno življenje. Kmalu so vse po vrsti za nekaj stopenj dvignile raven kvalitete življenja. Nobena od njih noče več niti slišati o kakšnih stikih, kaj šele o pobotanju z bivšim možem, kar le-tega spravlja v onemogli bes.

V mojem programu je nekaj žen, ki prisegajo, da se moje zgornje ugotovitve v celoti nanašajo na njihove bivše može, od katerih je vodstvo slovenske psihatrije že tri uporabljalo proti meni, podobno kot sedaj uporabljajo Jožeta Šimenca.

O ozadju te njihove zahrbtnje igre veliko pove obširno Kobalovo pismo J. Šimencu z dne 7. 5. 1989, iz katerega navajam nekaj značilnih odlomkov:

»Spoštovani gospod Jože Šimenc!

Zahvaljujem se Vam za Vaše pismo. Ker mi je v navadi, da odgovorim na vsako pismo, prav rad storim to tudi sedaj. Ne želim, da odgovor razumeš kot nekakšno rutino, ni pa nikakor nujno, da z njim soglašate.

Vsa dolga leta sem dosledno in odločno vodil spopad za etično in strokovno ustrezno obravnavanje oseb, ki so odvisne od alkohola; manj proti dr. Ruglju, bolj proti njegovim vplivnim prijateljem. Sedaj pričakujem, tudi glede Vas in Vašega problema, da se bodo bodeli mlajši, ki vendarle predstavljajo delovno in strokovno VEČINO v slovenskem prostoru.

Ko sem prehodil pol sveta, sem spoznal, da imajo povsod kakšnega svojega Ruglja. Takšen z domnevno uspešnostjo zbere okoli sebe nekaj psihološko odzivnih, jih spreminja v vernike, ki utegnejo biti celo »srečni« in delujejo kot sekta. Za razliko od sekt po svetu pa je Rugljevo, ki ste jo lahko sami doživeli in se ji — hvala bogu — znali umakniti, »oblast« naravnost blagoslovljala in to, sedaj precej bolj potuhnjeno, še vedno počne. Drugod dopušča različna, celo najbolj zmedena mnenja. Stroka in etičnost pa sta visoko spoštovani in »država« poskrbi pri vsej zmedei idej za trdnost stroke in varnost ljudi.

Mislim, da ni potrebno razlagati, zakaj je pri nas drugače. Imena vplivnih prijateljev so znana, z njimi se pohvali sam dr. Rugelj. Zakaj ga podpirajo, pa tudi sam ne vem odgovoriti. Sicer pa ste si v tem pogledu sami zastavili »retorično« vprašanje.

Po mojem prepričanju je dr. Rugelj samo fenomen obdobja v katerem smo se znašli tako Slovenci kot drugi v Jugoslavi-

ji. Potrebno pa se je truditi, da preneha monopol ene partije, da »zdrave sile« izgubijo svojo vlogo v javnosti in v zakulisju, da se uveljavijo zares demokratske in progresivne osebe (pa ne prek kakšnih pseudodemokratskih zvez in odborov). Tudi takrat se bomo srečevali z zmedo mnenj, s sektami, z lažjizdravniki in pseudopsihiatri, vendar bodo osnovna človeška načela (tudi takšna, ki zadevajo Vas) priznana in spoštovana...

(Tako se zagrenjeni boljše-vik/kajti dr. Kobal je bil psihiater zloglasne UDB-e) malo pred prvimi demokratičnimi volitvami poskuša distancirati od »monopola ene partije«, čeprav mu je omogočila kariero, tiranijo, TRIKRATNO »izvolitev« za dekana Medicinske fakultete itd. Še huje: Kobal kot zvesti član »zdravih sil« se začne obračati po vetru, ko za sluti, da bo »zdravim silam« kmalu odzvonilo — Opombe: J. R.)

»Nič ne bo narobe, če s svojim »primerom« opozarjate demokratske zametke v naši družbi, ki jih je k sreči že nekaj. Spremembe je potrebno doseči zgoraj, ne v konfrontaciji z verniki in sekto! Pri tem so pri Slovenskem zdravniškem društvu »majhne ribe.« Lahko jih vzemirjate, tudi jaz sem jih pogosto, vendar ne verjamem, da so pripravljeni in tudi sposobni kaj pomembnega storiti...

Lepo pozdravljeni!
prof. dr. Miloš Kobal I. r.

Zakaj tradicionalna psihiatrija štiti primarno psihopatske alkoholike?

Pa ne samo alkoholike, temveč tudi ostale psihopate. Kako?

Na razne načine, predvsem pa tako, da jim v morebitnih kazenskih pregonih napišejo ugodno izvedensko mnenje. S tem, ko jih razglasijo za zmanjšano pristevne ali celo neprištevne, jih odvežejo krivde in preprečijo kaznovanje. Na takšen način jih seveda ne hote in posredno spodbujajo k stopnjevanju asocijalnega obnašanja.

Definicijo o psihopaciji je veliko. Najbolj razumljiva in uporabna bi bila naslednja: Psihopat je od otroštva naprej doživljajsko otopela oseba, zato ni sposoben podoživljati vsakodnevni življenjskih stisk so ljudi, kar ga prisiljuje, da zasleduje predvsem svoje sebične cilje. Zaradi njegovega asocijalnega in antisocialnega vedenja trijo njegovi bližnji in sodelavci, medtem ko njega sploh ne gane niti skrajno trpljenje njegovih bližnjih.

V literaturi ni podatkov o »spreobrnitvi« psihopatov. Psihopatov ne moremo pozdraviti, lahko pa jih zelo uspešno nadzorujemo z dosledno ostrim ukrepanjem proti njihovim asocijalnim in antisocialnim izpadom.

Dosledna ostrina je utemeljena v dejstvu, da so agresivni psihopati strahopetne osebnosti. Kako se le petelinijo po beznicah! Ko pa pride policija s pendreki, pa v trenutku postanejo ovčke.

Terapevtska skupina ali klub je v hudi krizi, dokler se ne znebi »nespreobrnjenih« psihopatov.

Kljub temu pa nekateri psihiatri gojijo do psihopatov globoko empatijo in se raje ukvarjajo z njimi kot z drugimi »ljudmi v stiski«. Dr. Miloš Kobal je delal celo doktorat o psihopatih. V to ga je gnal specifičen motiv... Rad bi videl vsaj en njegov rezultat — enega edinega »spreobrnjenca«. Do sedaj ga v literaturi še ni opisal?

Dr. Sc. Janez Rugelj
Ljubljana
Se nadaljuje

Oživiljanje
sovraštva ne
vodi v Evropo

Nedelja, 12. julija 1992, v Sostrem pri Ljubljani. »Neznanci« so se znesli nad zgodovinsko razstavo o dogajanju v domobranski postojanki na Sv. Urhu med drugo svetovno vojno. Poškodovali so umetniško skulpturo kiparja Marjana Keršiča-Belača in nasilno odstranili spominsko železno knjigo, ki je visela na zidu cerkve. Vse to se je zgodilo neposredno po tem, ko je predsednik društva Nova slovenska zaveza po maši na Urhu govoril o vlogi domobrancev med drugo svetovno vojno in po njej. V svojem govoru je zahteval vrnitev božjega hrama za tiste namene, zaradi katerih je bil postavljen, poslušalce pa razgrel še z besedami: »Laž je nesmrtna duša komunizma, in če imamo kje spomenik tej laži, ni bolj kričečega spomenika, kot je prav Sv. Urh... Sredi leta 1942 so komunisti pod pretvezo odpora proti okupatorju začeli pobijati slovenske župane, duhovnike, učitelje, pomembnejše kmete in fante, ki so spadali v katoliške vrste...«

Incident, ki se je dogodil pri Sv. Urhu, je le eden izmed podobnih primerov revanšističnega znašanja nad spominskimi obeležji narodnoosvobodilnega boja. Od ustanovitve društva Nova slovenska zaveza, ki je v svoj program zapisala, da se bo zavzemala za odstranjevanje iz javnega področja vseh spominskih zaznamovanj in poimenovanj, ki »izhajajo iz državljanske vojne«, je bilo oskrunjenih večje število tudi drugih pomnikov NOB. Največ poškodb, skrunitev ali odstranitvev pomnikov je bilo na gorenskem (20), na Primorskem (18), Dolenjskem (10), v Ljubljani z okolico (7) ter na Štajerskem (4). Zlikovci niso izbirali: prizadeta so tako zaznamovanja, posvečena vojaškim enotam, kot OF in žrtvam okupatorjevega nasilja. Revanšisti ne sprizanašajo niti pomnikom pobitih talcev. Najbolj izpostavljena skrunjenju so znamenja v odmaknjenih oziroma manj obiskanih krajih. Nekateri poškodbe so načrtno opravljene tako, kakor da bi jih povzročili zob časa ali vremenski vplivi.

Takoj po tem incidentu je g. Borut Suklje, minister za kulturo, na zahtevo Republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije sprejel delegacijo borčevske organizacije, ki jo je vodil njen predsednik Ivan Dolničar. Delegacija je ministru, ki je pristojen tudi za področje spomniškega varstva, zastavila vprašanje, kaj namerava ukreniti v zvezi s tem dogodkom. Povedala mu je še, da se ZZZB NOV Slovenije stalno sooča s poizkusi prevrednotenja NOB, z napadi na njegova izročila in vrednote, pa tudi na posamezne udeležence NOB. Tudi močan, organiziran in načrtno usmerjen pritisk za preimenovanje šol, ulic in ustanov, poimenovanih po dogodkih iz časa NOB, nikakor ne pojenjuje.

Minister Suklje je obljubil, da bo ministrstvo za kulturo ukrepalo v okviru svojih pristojnosti.

Kaj pa naša policija in javnost: se bosta končno zganili? V zakonu o društveni namreči stoji »črno na belem«, da je »prepovedano ustanavljati društva z namenom, da bi razvijala dejavnost, ki pomeni spodkopavanje svoboščin in pravic občana, zagotovljenih z ustavo, ali razpihovanje nacionalnega, rasnega ali verskega sovraštva ali nestrpnosti oziroma, ki napeljuje na kazni-va dejanja ali spodbuja h kaznivim dejanjem, kršitvam javnega reda ali na žalitev javne morale«. V 63. členu veljavne slovenske ustave pa, da je »protiustavno vsakršno spodbujanje k neenakopravnosti,

Nadaljevanje s strani 19

sovražstvu in nestrpnosti, k nasilju ali vojni».

Ali po takšnih dogodkih kakršni se je zgodil na Sv. Urhu, ta besedila res niso uporabna kot utemeljitev za prepoved delovanja društva Nova slovenska zaveza?

Naj se zato – dokler ne bodo uporabljene (kar pomeni v razmislek predstavnikom oblastnih organov, ki so v republiški skupščini prisegli, da bodo skrbeli za zakonitost), omejimo le na naslednji komentar oziroma ugotovitev: Delovanje društva Nova slovenska zaveza vse bolj spodbuja upanje, da bo med ljudmi, po priznanju krivic in krivde, ki smo jih drug drugemu povzročili med drugo svetovno vojno in po njej, končno prišlo do odpuščanja in sprave. Nasprotno: posamezniki, zasvojeni s sovražstvom do NOB in z revanšizmom, zavestno oživljajo medvojna nasprotja in krivjo ustvarjalno moč slovenskega naroda v njegovih prizadevanjih za doseg višje, evropske stopnje duhovne in materialne blaginje. Iz programskih smernic društva Nova slovenska zaveza izhaja, da po svojih usmeritvah in pravih deluje pod varstvom slovenske cerkve, (Cerkve obljublja, da »ne bo zavzemala stališč in odločitev, ki so v nasprotju s stališči in odločitvami uradne Cerkve«) vendar od predstavnikov Cerkve doslej še ni bilo slišati poziva, naj to društvo končno preneha z razpihovanjem sovražstva in revanšizmom do vsega, kar spominja na NOB in kar ni v skladu z pogledi njegovih članov na našo polpreteklost. Večina Slovencev želi, da bi med nami (ne glede na veroizpoved, politično prepričanje) končno prišlo do soglasja, kako samostojni, neodvisni Republiki Sloveniji zagotoviti lepše čase, kot jih živimo zdaj – v kar pa razpihovanje sovražstva med ljudmi ne vodi. O še tako bolečih vprašanjih bi se zato morali pogovarjati strpno, kulturno – če resnično želimo spravo in ljudem dobro. Pogovarjamo pa se še vedno po balkansko!

P. P. Ljubljana

Še pomnite, »tovariši«

● Ni še tako davno, ko smo Svobodni sindikati Slovenije pripeljali na ceste tovornjake in postavili cestne zapore, zastavili stroje v tovarnah in prekinili delo dve uri zato, da smo javnost in delodajalce, ter vladno in oblast opozorili na delavske socialne stiske in krivice. Del teh stisk in zahtev je bila tudi cena dela in zajamčene plače. Da ne bo pomote; s temi cestnimi zapori ni šlo za boljše ceno pšenice, mleka, mesa in krompirja, šlo je za ceno dela po sklenjenih kolektivnih pogodbah, oziroma za takšno plačilo in zajamčeno plačo, s katero bi delavec preživel sebe in družino iz meseca v mesec. Nič kaj revolucionarnega in daleč od mini socialne revolucije. Skromne zahteve delavstva, bi rekel evropski delodajalec in oblastnik, ter dodal: »Še poceni smo jo odnesli!«

● Če se v tem trenutku ozrem z barikad »kmetov« na delavske barikade 18. marca 1992 ob splošni opozorilni stavki in če se spomnim, kaj vse smo bili Svobodni sindikati Slovenije takrat in s čim so nas vse zmerjali, od cestnih razbojnikov, boljševidov, rdeče bande, barab, do grobarjev demokracije, mi je vedno bolj jasno, na čigavih žuljih in bremenih se gradi nova država. Še več, ve se, kdo naj nosi in plača ceno. In kako mora biti družba slojevit oziroma socialno razdeljena na osnovi sistemskih zakonov, kot sta lastninski in denacionalizacijski, ter kako demokratična in svobodna, socialno pravična in pravna ter parlamentarna država moramo

postati, da nas bo Evropa sprejela. V zahtevah Evrope verjetno ni nič narobe. Narobe je v našem razmišljanju in še bolj v ravnanju, ne zavedamo pa se, kakšno igranje z ognjem je v tem ravnanju in početju, da o tem, kakšna krivica se dela do delavstva, sploh ne govorim.

● Zakaj nihče v parlamentu, od levih, sredinskih, neodvisnih, desnih vsemogočih poslancev ne postavi poslanskega vprašanja in si izpraša vest, kako je možno začeti z volilnimi kampanjami oziroma, kdo je razpisal volitve, če nimamo niti novega volilnega zakona in ali je to predvolilno početje v takšnem socialnem in gospodarskem položaju, v kakršnem smo, moralno do delavstva in davkoplačevalcev.

● Ali ni vse to, kar se danes počenja, del tistega, kar so želeli takratni oblastniki in politiki za vsake čase podtakniti Svobodnim sindikatom Slovenije, ko smo 18. marca organizirali splošno opozorilno stavko?

● Ko se danes ozrem s »kmečkih« barikad, se je od tistih delavskih barikad za delavstvo veliko spremenilo; žal za delavce na slabše: od cene dela, življenjskih stroškov, zaposlenosti, rednih izplačil plač in regresov do drugih delavskih pravic. Kako velike in kakšne bodo naslednje barikade in kje vse bodo, kakšna mehanizacija bo na cestah, bi lahko bilo naslednje poslansko vprašanje. Ne zaradi tega, da bi se nekatere stranke šle voliti na kampanjo na barikadah, ampak zato, da bi položaj razrešili pred barikado oziroma pred izbruhom socialnih nemirov. Če si sposodim trditev g. Omana in jo obrnem delavcem v prid, potem lahko rečem: »Prepričan sem, da veste, da je življenje pretežnega dela slovenskih družin odvisno ravno od cene dela. Veste tudi, da smo evropska država in da se bomo morali začeti obnašati evropsko, to pa pomeni zgledovati se tudi po evropski kmetijski politiki,« pravi g. Oman – Lesjak pa dodaja, da to velja tudi za ceno dela delavcev in delavske pravice. Tako sva si tudi z g. Omanom precej blizu. Morda bova nekega dne celo skupaj na barikadah, vsak za svojo ceno.

● Žalostno je, da se v času volilne mrzlice ne počenja nič kaj resnega, seveda z redkimi izjemami in da je ta čas volilne demagogije, za ceno tega početja pa se ne vpraša nihče. Kaj prida v takih časih ne more storiti tudi vlada, pa ne glede na njeno barvo in sposobnost posameznih ministrov.

● Očitno so volilne točke važnejše od ljudi, njihovih problemov in stisk, važnejše od gospodarskega stanja in socialne strukture delavstva, kljub temu, da bo večina strankarskih prvakov v predvolilnem boju imela polna usta delavskih »pravic« in socialne demagogije. Kako dolgo bodo lahko to še počeli, bo pokazal čas!

SEKRETAR SVETA ZSSS
Rajko LESJAK, LJUBLJANA

Stališča Zelenih Celja

do vladne in parlamentarne krize v Celju in R Sloveniji

Glede parlamentarne vladne krize v Celju, Zeleni Celja ne predlagamo nobene adaptacije vlade – IS Celja. Enaka stališča smo imeli tudi do adaptacije republiške vlade. Izhod so takojšnje volitve, saj sta se IS in skupščina preveč kompromitirali, zato poslanec in predsednik skupščine, g. Rojce Antonu predlagamo, da naj s svojim skupčinskimi delovanjem povzroči nove volitve, saj ta skupščina nima nobene verifikacije več za delo, saj je Demosova koalicija razpadla. Skupščine SOB Celja delujejo že od svoje 7. seje dalje na robu sklepčnosti. Ugotavlja-

mo, da pozitivnih posledic delovanja skupščine ni, skupščina se je s svojim aparatom oddaljila od baze. Tudi na republiki je prišlo po ustavi do nezaupnice vladi. Prišlo je do več ali manj slabe adaptacije republiške vlade, saj se že kažejo prve posledice. Vsled tega obstajajo razlogi, da se zadrži sedanji status skupščine in IS v Celju do volitev. Volitve pa se izvedejo analogno, kot to predvideva republiška volilna zakonodaja in se naj v občinsko skupščino Celje izvoli od 25 do 30 poslancev (namesto sedanjih, nikoli prisotnih 75 poslancev). Brezpogojno se izrekamo in prav tako tudi zahtevamo, da se volitve istočasno izvedejo v državni zbor, kot tudi v občinske skupščine po celotni Sloveniji. Vsaka drugačna rešitev je nedemokratična in neustavna!!! Zeleni Celja ugotavljamo, da na skupščini ni pravih razprav, saj le te večkrat spominjajo na humoresko. Če pa se kdo takojšnjih volitev boji, naj to javno pove!

JOŽEF JARH, Celje
predsednik IO ZC, Zeleni Celja

Protest!

Članice in člani Demokratičnega foruma Slovenije smo ogorčeni zaradi dogodkov, ki so se dogajali v petek pred ljubljansko Mestno hišo. Stotniki Demosovih privržencev je na brutalen način pregnala člani Mladih Demokratov, ki so zbirali podpise za odstranitev nesposobnih ljubljanskih oblastnikov.

Sprašujemo se, ali si ljubljanski DEMOS sploh še zasluži to ime? Mogoče bi bilo bolje, če bi se preimenoval v ljubljanski DISKOS diktatorska oblast Slovenije. Več kot očito je namreč, da si ti ljudje ne želijo demokracije, ampak jih zanima le oblast. Drugače si ne znamo razlagati dejstva, da že skoraj pol leta ne dovolijo, da se ljubljanski vladi na demokratičen način – z glasovanjem – preveri legitimnost. Poleg tega so metode zastraševanja in fizičnih napadov, ki so jih Demosovci uporabili na petkovem »linču«, očiten dokaz njihove politične usmeritve. Dogodku na rob je potrebno opozoriti, da se tokrat ni zgodilo prvič, da so bili napadeni predstavniki podmladkov političnih strank. Očitno je, da si nekdo ne želi politične konkurence in zato mladim preprečuje politično delovanje. Zato odločno protestiramo proti diskriminaciji našega dela in od vseh odgovornih zahtevamo, da nam omogočijo življenje v demokratični družbi.

Demokratični forum Slovenije
Danilo Tomšič, predsednik

SPOROČILO JAVNOSTI!

Na koordinaciji slovenskih sindikatov z dne 10. 7. 1992 je bilo ugotovljeno, da je vedno več primerov šikaniranja sindikalnih predstavnikov, nespoštovanja delovnopravne imunitete, pogojev delovanja sindikatov in zaščite sindikalnih predstavnikov, dogovorjenih v pozitivno pravnih predpisih. Zadnji znan primer je prenehanje delovnega razmerja člana vodstva sindikalne podružnice Neodvisnih Sindikatov Slovenije v podjetju EM – Hidromontaža v Mariboru.

Sindikati odločno nasprotujemo pojavom nespoštovanja pravnega reda, to je zakonov in kolektivnih pogodb, samovolje in izsiljevanja. V vsakem takšnem primeru bomo skupno nastopali s sindikalnimi ukrepi in preprečevali podobna dejanja. Takšni primeri enostranskega nespoštovanja zakonov in kolektivnih pogodb resno ogrožajo pogajanja o socialnem paktu.

Za koordinacijo slovenskih sindikatov
Predsednik predsedstva NSS:
Rastko PLOHL

IZJAVA

Po padcu vlade g. Peterleta vedno pogostejše opažamo, da se ne pripravljajo le različne gonje za zaustavitev desnice, temveč tudi za zaustavitev procesa urejanja demokratičnih odnosov med državo in Cerkvijo. In to kljub zagotovitvi premiera dr. Drnovška, ki je na obisku pri gospodu nadškofu dejal, da se odnos nove vlade do Cerkve ne bo spremenil. Mislimo, da kristjani že dolgo časa ne nasedamo takim obljubam. V mislih imamo zlasti predvajanje filma Nemi krik in prizadevanja nekaterih strank, med katerimi prednjačita Demokratska in Socialistična stranka, za spremembo Zakona o denacionalizaciji. Na ta način naj bi se preprečilo Cerkvi vrnitev po vojni na silo odvzetih gozdov. Vsa argumentirana pojasnila Cerkve so kot »bob ob steno«.

Ker se to vprašanje, ki je v prvi vrsti pravno vprašanje skuša po vsej sili speljati v politične vode, se je 00 Slovenskih krščanskih demokratov Lj. – Bežigrad na svoji 15. redni seji odločil, da v celoti podpre Posebno izjavo Nadškofijskega ordinariata glede na navedene probleme.

V tej zvezi moramo posebej opozoriti, da je bila Posebna izjava na radiu skrajšana in s tem tako popačena, da je bila praktično nerazumljiva. Šele po objavi v tedniku Družina je bilo možno ugotoviti njeno bistvo. Pa kar naprej poslušamo tisto »o neodvisnosti naših medijev«.

Cerkve, ki je bila pred II. svetovno vojno lastnica teh gozdov se nikoli ni obnašala kot veleposestnica, temveč je vzorno razvila mrežo kvalitetnih šol (ne Popitovega usmerjenega izobraževanja), zdravstvenih ustanov in bila kot taka vedno v službi naroda. Nešteto

je dokazov po vsej Sloveniji, kako je ravnala s sredstvi, ki so ji bila zaupana.

Slovenski verniki smo vseh 45 let samoupravnega socializma, katerega naslednik je zdajšnja vladna koalicija, sami s svojimi prispevki vzdrževali in obnavljali sakralne objekte, med njimi so bili mnogi kulturni spomeniki najvišje kategorije nacionalnega pomena. Zaradi tega nismo bili oproščeni plačevanja vseh silnih »samoupravnih prispevkov«, ki jih je prejšnji režim kot po tekočem traku predpisoval enega za drugim. Rečemo lahko, da smo bili finančno obremenjeni dvojno v primerjavi z privilegiranci režima. Tem stvarjem hočemo enkrat za vselej napraviti konec, pa še na demokracijo se ne bomo sklicevali. Pričakovati je, da bo Cerkve mnogo boljše skrbela za svoje premoženje, posebej v korist svojih ljudi, tako kot je to vedno počela. Od tod seveda strah, da poslej ne bo več mogoče socialistično gospodarstvo.

Zaradi paranoje gospe Darje Lavtižar – Bebler, kam bo Cerkve vložila velike dobičke od gozdov, vprašujemo odgovorne ljudi v vladi, kdaj bo rešeno vprašanje socialnega in pokojninskega zavarovanja slovenskih duhovnikov in kdaj bo država Slovenija postavila v prvotno stanje 98 sakralnih objektov, ki so bili po vojni porušeni na zaprtem območju na Kočevskem, ter skrbela za tekoče vzdrževanje objektov, ki imajo pomen narodnega bogastva. Mišljenje in ravnanje »kompetentne vlade« dr. Drnovška pa se v ničemer ne razlikuje od tiste po vojni; kar je takratna zvela, ta noče vrniti. Katera je potem slabša (boljša)? Sprašujemo se tudi ali sprejeti zakon še velja. Če velja potem vsi tisti, ki pritiskajo na Cerkve, ovirajo izvajanje Zakona o denacionalizaciji.

Občinski odbor SKD
Lj. – Bežigrad

Odgovor RZS

na članek »Revizija zakona o državljanstvu«
(Delo plus, junij 1992)

Članek avtorja, ki se podpisuje s kratico M. J., smo člani RZS sprejeli kot zelo enostranskega, kar pa verjetno ni posledica nevednosti pisca, ampak namerno zavajanje javnosti.

Pisec M. J. je ista oseba, ki je pred nedavnim v tem časopisu, člana naše stranke Djordjevič Rajka, urednika VTV studija, rojenega v Sloveniji, že od rojstva Slovenca, imenoval za »Slovenskega Janezka«. Pisec je s tem dokazal, da hoče svoj nacionalizem podtakniti RZS.

Poleg vsega tega pa kratica M. J., s katero se podpisuje, nima nič skupnega z njegovim praviim imenom. Korajža pa taka!

Še enkrat poudarjamo, da nismo nacionalistično usmerjeni, ampak hočemo samo red v svoji hiši, kot ga zaveva vsaka demokratična država. Ne bo držalo, da smo se po ustanovitvi predstavili javnosti s članom nacionalistične vsebine. Najprej smo objavili naše mnenje o ekološki ceni doline, saj je ekologija tudi del našega programa. Čudno je le, da nas pisec ni primerjal s stranko zelenih, ampak nas je dal v isti koš s SNS. Res je, da so bili naši lani prisotni pri predstavitvi te stranke, res je tudi, da smo podprli njihov program tam, kjer govori o drobnem gospodarstvu, poleg ekološko čiste in s tem turistično razvite, pa seveda še pravne države, najpomembnejše za naš razvoj. V tem delu se popolnoma ujemamo. Nikoli nismo omenili etnično čiste Slovenije, smo pa odločno proti državljanstvu, ki so ga dobile osebe, ki so simpatizirale oz. sodelovale z okupatorjem. V slovensčini imamo zanje izraz – izdajalci. Spomnite se samo Marojeviča, ki je odkrito deloval

VISA

Preprosto na vrhu.

ABANKA D.D. LJUBLJANA

V svetu in pri nas uporablja VISA kartico že 280 milijonov ljudi. Z njo lahko plačujete na 9,5 milijonih mestih.

Na kateremkoli od 100.000 VISA avtomatov po svetu se boste 24 ur na dan lahko oskrbeli z manjšimi vsotami denarja, primerna pa je tudi za plačevanje velikih nakupov in storitev, pa tudi za drobna, vsakdanja plačila doma ali v tujini. Razpolagajte s svojim denarjem brez gotovine. Bodite na vrhu!

INFORMACIJE V VSEH POSLOVNIH ENOTAH ABANKE

KOMPAS DESIGN & ATIM

proti Sloveniji, klical na pomoč takratno JNA, (ker se je boja počutil ogroženega sredi Ljubljane), ter vseh njegovih pristašev. Mnogo med njimi jih je tudi dobilo slovensko državljanstvo, pa se ni nobena stranka oglasila z zahtevo, da se delovanje takih in podobnih strank prepove. Gospod M. J. zelo hitro ste se oglasili proti Jelinčiču in njegovi borbi za Slovenijo, (odmislimo način kako hoče to doseči). Verjetno je le, da je bil Marojevičev način dosti bolj poguben za vse nas. Niste povedali, da je naš program zelo pester, čeprav je ustanovnih članov le 25. Moramo vas opozoriti na to, da se nam iz dneva v dan pridružuje vse več ljudi. Na vaše začudenje, kako lahko vemo, kaj misli večina državljanov, naj vam odgovorimo le toliko, da se je naša stranka ustanovila na osnovi njihovega mišljenja, na osnovi pogovora z ljudmi, med katerimi živimo.

Pozabili ste povedati, da imamo izdelan program tudi za obsojence, ki naj bi se jim priznala delovna doba za čas prebit v delavnicah zapora, pa vojakom za služenje vojaškega roka, seveda nismo pozabili na različne skupine (narkomani, alkoholiki). Treba bo poskrbeti tudi za daljše porodniške dopuste, (vsaj tri leta) in tako dvigniti nataliteto, ne pa s prepovedjo splava, kot si je želela bivša vladajoča politika.

Smo proti privatizaciji podjetij na način kot je v praksi danes, (temu smo včasih rekli tudi kraja). Urediti hočemo odnos država—državljan oz. državno podjetje—zasebno podjetje—obrtnik. Obveze enim in drugih morajo biti iste, kajti nemogoče je zahtevati od nekoga poslovni uspeh, če pa mu istočasno nekdo ne plača svojih dolgov. Vsi smo davkoplačevalci zato naj za vse velja en zakon!

V stranki smo veseli, da postajamo nekomu trn v peti. Slovencem pa bomo, vsaj tako upamo, še bolj odprli oči. Zato gospodje komunisti, socialisti, pa bivši SKOJ-evci, sedanjí LDS! Povejte svojim državlja-

nom, da je vaš edini cilj dvigniti osebni standard, ne glede na ceno, ki jo bomo morali Slovenci plačati. S kakšno pravico si je LDS prilačila vse prostore Zveze mladine Slovenije? Verjetno mislijo, da so bili zadnji mladinci pri nas in da novih generacij sploh ne bo. Kje pa mislijo, da bo mladina živela in delovala? Zato zahtevamo prostore nazaj!

Komunisti in socialisti! Spomnite se časov, ko ste dali prostore in objekte v najem južnjakom, samo zato, da nismo izpadli nacionalisti. Tudi sodišča so bila do južnjakov ravno iz teh razlogov zelo tolerantna, v primerjavi z domačini seveda. Ali morda mislite, da Slovenci ne znamo mešati sladoleda in prodajati sadja? Bili ste 46 let na oblasti, kam ste nas pripeljali je vsem jasno. Zanima nas, kaj bi sedaj prenavljali? Verjetno nimate kaj, možno pa je, da si še niste vsi zgradili mogočnih vil, ki se šopirijo po najlepših delih države in bi bilo lepo še nekaj časa vladati — našo stranko pa po stari navadi proglasiti za nacionalistično. Ne bom vam uspelo, kajti mi smo del te države, mi smo zavedni Slovenci, še zdaleč pa ne neumni, kot se nekomu zdi. Nočemo več centralizacije, v kateri imamo provincialci edino pravico, da delamo za gospodo iz Ljubljane.

Vsi smo bili v vojni, glavni vzrok spopada so bile carinske dajatve. Povejte nam, kje so te dajatve danes in kaj imamo mi, navadni smrtniki od njih. Nobena vlada nam ne more več lagati o lepših časih, če pa imamo pred sabo statistiko, ki kaže naslednje: zaposlenih Slovencev je 650.000, ti ljudje vzdržujejo 410.000 upokojenec, preko 100.000 brezposelnih, 50.000 na videz zaposlenih in čez 60.000 beguncev. Ko boste te številke spravili v red, se bomo šele lahko pogovarjali o boljših časih, do takrat pa je vse skupaj le metanje peska v oči.

Milijon in pol Slovencev lahko najde svoj mir in lepo življenje v tej prelepi državi, vendar pa potrebujemo odločne in

sposobne ljudi v vladi, da nam ne bodo Hrvati krojili notranjo politiko.

Zato gospod J. M. povejte ljudem resnico o RZS, povejte, da hočemo pravične meje s Hrvaško, da je potrebno urediti Istro kot nevtrarno cono, enako dostopno nam in drugim narodom, na vseh področjih, povejte tisto, kar nas Slovence boli in ne širite laži. Za zaključek pa tista naša parola, ki vas verjetno najbolj moti: Na Slovenskem smo in bomo Slovenci gospodar, pa čeprav ne bomo etnično čista država!

ADOLF ŠTORMAN, Velenje
za RZS

Obvestilo naši volilni bazi

Na naš naslov prihaja veliko pobud, vprašanj, pa tudi kritik v zvezi s članki v medijih, ki so prisotni v naši sredini in ki jih objavlja Društvo za varstvo okolja, s podpisom njegovega predsednika Janeza Črneja. Še v težjem položaju pa smo, ko nam to društvo dostikrat očita (posamezni člani), da se kitimo z njihovim perjem?! Zato smo vas dolžni obvestiti, da stranka Zelenih Celja neposredno z Društvom za varstvo okolja Celje nima ne organizacijskih in ne funkcionalnih zvez. Eni in drugi izhajamo iz približno istih ekoloških problemov in približno zasledujemo iste cilje — ekološke sanacije, vendar z bistveno različnimi sredstvi in načini.

V zvezi s kritiki (kritičnimi stališči) predstavnikov CINKARNE CELJE, se jim Zeleni Celja pridružujemo in jih tudi v teh naporih podpiramo, ko ugotavljajo, da za ekologijo plačujejo dvojni davek (enkrat državi, drugič pa še za sanacijo neposredno v svojih proizvodnih tehnologijah, kot investicijo za ekološko sanacijo proizvodnje). Z ekološkim davkom se dejansko podpira državna režija, namesto da bi ta zakonska obveznost sicer še naprej obstajala, vendar bi se tako zbrana sredstva namenila uporabljal za neposredno sanacijo njihove ekološke oporečne proizvodnje in za namene prestrukturiranja v sprejemljivejšo ekološko neoporečno proizvodnjo.

To pobudo bomo Zeleni Celja sprožili v republiškem parlamentu!

JOŽEF JARH, Celje
predsednik IO ZC, Zeleni Celja

Sporne fekalije

(1)

Iz časopisov smo izvedeli, da je Komunalna Celje kupila drago napravo za zgoščevanje fekalij. Presenečeni smo, saj nismo zasledili, da bi o tem razpravljali tudi pri ustanovitelju javnega podjetja.

Glede na to, da je za napravo mogoče dnevno obdelati 70 kubikov fekalij, po katerih ostane 3,5 tone odpadkov, želimo, da sanitarna inspekcija določi pravila za ravnanje z njimi. Treba je predvsem odločiti ali je mogoče odpadke kompostirati, jih, obdelane z apnom, uporabiti v kmetijske namene ali jih, obdelane z apnom ali pepelom, odložiti na komunalnem odlagališču.

Ko bo zgrajena osrednja ČN naprava v Celju, pa obstaja tudi možnost, da bi v njej ostanki ponovno obdelali.

Menimo tudi, da je potrebno določiti, katero floculacijsko sredstvo je moč uporabiti.

Upamo, da naša pobuda ni prepozna in da Komunalna Celje ni kar sama odločila, kako bo ravnala z odpadki uvožene nemške naprave firme »Karl Pallutz«.

Lep pozdrav!

Predsednik
Janez Črnej

HMEZAD BANKA d.d.

Banka zaupanja in poslovnosti

VAM V JULIJU PONUJA:

73% letno obrestno mero za hranilne vloge na vpogled (4,75% mesečno)
106% letno obrestno mero za vezane vloge nad 30 dni (6,31% mesečno)
112% letno obrestno mero za vezane vloge nad 90 dni (6,57% mesečno)

Pošteno obrestovano zaupanje

(2)

Prejeli smo odgovor Sanitarne inšpekcije Celje, brez »številk« dopisa z dne 8. 5. 1992 in priložen odgovor Komunale Celje št. 509-IC/JK z dne 22. 4. 1992 na našo pobudo z dne 8. 4. 1992.

Sporočamo vam, da se z odgovori ne moremo strinjati. Prepričani smo, da je tudi po sedanjem zakonu potrebno imeti analize gošče narejene že pred poizkusnim obratovanjem. Ni mogoče tako eksperimentirati, saj je ogrožena varnost, postopek pa se dogaja v škodo ljudi.

Ker je naprava v Celju že več kot pol leta tudi ni razumljivo, zakaj še ni analiz. V vsakem primeru pa bi se morali držati proizvajalčevih navodil, namreč, da je potrebno za odlaganje gošče poprej obdelati z apnom ali pepelom. Zlasti to velja v celjskem primeru, ker odlagališče ni ustrezno urejeno glede izcednih voda. Tudi, če bo gošča uporabna za kompostiranje ali uporabo v gozdovih, jo bo treba obdelati z apnom! Tako namreč jasno piše v proizvajalčevih navodilih, ki jih sicer Komunalna ni prevedla in predložila sanitarni inspekciji.

Glede na to, da je treba goščo šteti kot poseben odpadek — v Celju ne bo nobeno presečenjenje, če je v njej preveč težkih kovin, je sicer vprašljivo odlaganje na komunalnem odlagališču, ki za take odpadke nima dovoljenja in tudi sicer nima uporabnega dovoljenja za delo.

Celotno dokumentacijo pošiljamo tudi tožilstvu in republiški komisiji za prošnje in priporočila, ker menimo, da sanitarna inspekcija ne ukrepa, kot je potrebno, torej po veljavnih predpisih.

Podpredsednik:
Peter Kavalar

Nagrajenci nagradne križanke iz prejšnje številke:

1. nagrada: Garnitura za kavo /džezvica za 8 oseb in skodelica za kekse/ — Logar Bojana, Martinjak 67, 61380 Cerkljica
2. nagrada: knjiga Zadnji knezi celjski v deželah Sv. krone — Čakš Sašo, Migojnice 103, a, 63302 Griže
3. nagrada: 1-mesečna naročnina Nove dobe — Urbanc Bogdan, Njegoševa 7, 61000 Ljubljana

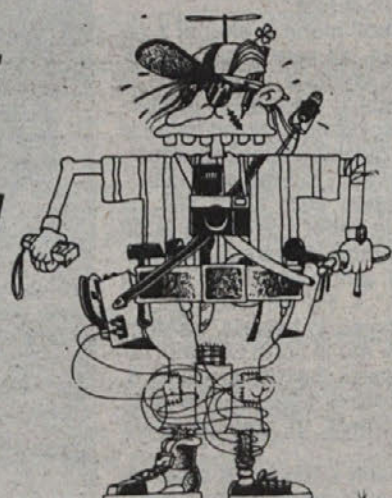
Nagrajencem čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti.

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke:

OBRAMBA, AKSIOM, SINCLAIR, BROZGA, TA, SABLJA, ANVAR, UFO, KA, UTEK, IDE, DRDRA, VHOD, ADEN, AARE, PIANIST, NK, APRIL, ITRIJI, ZP, ITALIJA, LESK, ARON, VABA, RANKO, PAN, HACE, SI, AON, OPERA, HRAMBA, RČ, ROGELJ, TIRANIJA, ARAKAN, STREŽAJ

Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih boste po pošti ali osebno dostavili v naše uredništvo do ponedeljka, 3. avgusta, do 9 ure dopoldan

BREZ DLAKE NA JEZIKU

Prodajalna
KLINKER

STOPITE NA TRDNA TLA!

STOPITE NA KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE

- V tem mesecu 20% popusta za posamezne vrste klinker keramičnih ploščic.
- Velika izbira italijanske keramike za kopalnice in kuhinje.
- Ugodna ponudba sanitarne keramike.
- Celotna ponudba opečnih izdelkov.
- Nosilci in polnila.

PRODAJALNA KLINKER

je odprta vsak dan od 7. do 18. ure
in ob sobotah od 7. do 12. ure.

Informacije po telefonu: 063/33-421,
faks: 063/31-808.

Ljubečna Celje
tel. 063/33-421

AMERIŠKI MEDIJ TRDI, DA IMA DUHOVNE STIKE
Z LEGENDARNIM BEATLOM, UMORJENIM 1980. LETA

DUH JOHNA LENNONA SNUJE PESMI

Pred kratkim je na mednarodnem parapsihološkem kongresu v Düsseldorfu ameriški medij Jason Leen objavil, da ima duhovne stike z Johnom Lennonom. Povedal je, da se mu je legendarni pevec in glasbenik prvič pokazal tri dni po umoru 8. decembra 1980. Ob tej priložnosti naj bi mu pripovedoval o okoliščinah svojega tragičnega konca in dejal, da sta ga na nebesih sprejela mati Julia in najlepša glasba, ki jo je kdajkoli poslušal.

Okrog mene je bila samo glasba

Po mnenju medija je bila zadnja misel Johna Lennona pred smrtjo namenjena ženi Yoko Ono, s katero se je poročil v 1969. letu, ko je imel 29, Yoko pa 36 let. Lennon naj bi mediju opisal trenutek, v katerem je padel po streljanju iskajoč pomoč za ženo: »Rešite Yoko!« Medtem ko je njegov duh zapuščal telo, je opazil razočarano ženo in jo skušal potolažiti, toda Yoko ga ni slišala.

»Opoldne sva z Yoko snemala v studiju. Bilo je lepo delati z njo in se zjutraj zbuditi z novimi pesmimi v glavi... Občutil sem veliko željo, da se z ženo in sinom vrnemo domov in se odločil, da ne gremo z drugimi na večerjo. Medtem ko sem šel proti svojemu avtomobilu, me je objel hladen in vlažen zrak. Raz obraz se mi je zlival mrzel pot. Hotel sem hitro odditi na toplo, z Yoko in Seanom. Nenadoma sem zaslišal moški glas: »Gospod Lennon!«

Ko sem se obrnil, se je istočasno sprožil prvi strel in me zadel v prsa, potem drugi, tretji... Razumel sem, kaj se dogaja in v sebi kričal: »Yoko! Rešite Yoko!«

V prsih sem čutil neverjetno bolečino in toplino. Medtem ko se je moje telo valilo po stopnicah, se mi je zdelo, da padam v večnost. Potem se je za trenutek takoj vse ustavilo. Dvignil sem se in se znašel izven svojega telesa, ki je ležalo pod menoj v morju krvi.

Yoko je kričala in klicala zdravnika. Čutil sem, kako jo je prevzemala bolečina in jo skušal potolažiti, vendar me ni slišala.

Okoli mene je skupaj z zavestjo, da sem mrtev, naraščala svetloba. Nekdo me je privabljal v tunel, ki je bleščal kot sonce. Okrog mene je bila glasba, najlepša simfonija, ki sem jo kdaj poslušal.

Potem sem slišal klic, ki me je zadel v srce. To je bil glas moje matere Julije. Občutil sem njen objem in poljub... Po mnenju Jasona Leena so to besede, s katerimi se mu je John Lennon, legendarni Beatle, ki ga je 8. decembra 1980. ubil fanatik, predstavil tri dni po svoji smrti.

Jason Leen je na omenjenem kongresu parapsihologov razložil, da je komaj sedaj po skoraj dvajsetih letih

z drugega sveta, ki ga drugi nimajo, zato mu ni nihče verjel.

Ta poseben dar je razvil na Vzhodu v sedemdesetih letih, med potovanjem po Tibetu in Nepal, kjer je nekaj časa bival med menihi budisti. Le-ti so ga poučevali o t. i. »neposredni komunikaciji«, duhovnem stiku med živimi in pokojniki. Po vrnitvi v Ameriko je doživel prvo pomembno izkušnjo. Pesnik in mistik Khalil Gibran, ki je umrl v letu 1931, sicer je znaneniti avtor Preroka, mu je, kot pravi, narekoval zaključnico dela, ki ga v življenju ni

dokončal. Tako je nastala knjiga Prerokova smrt, ki je po tiskanju leta 1979, doživela ogromen uspeh. Z Gibronom je medij delal šest let, potem je začel sodelovati z Johnom Lennonom.

Prvega srečanja z Lennonom se Leen tako spominja: Bil sem sam v hiši. Nenadoma sem slišal glas poln ljubezni, morda glas angela, ki je govoril: »Prišel sem v imenu Vsemogočega, da te prosim, naj pomagaš bratu, ki je nenadoma zapustil tvoj svet, vendar ima ljudem še veliko povedati.«

Takoj potem sem se znašel ob Johnu Lennonu, ki je izžareval bolečino zaradi ločitve od družine in željo, da bi »komuniciral z zemljo«. Leen ni poznal Lennona, bil je njegov oboževalec, vendar si nikoli ni zamišljal ali želel, da bi ga spoznal ali komuniciral z njim.

Velike spremembe na pragu 2000. leta

Medij pravi, da je bil Lennon izbran za sporočevalca z drugega sveta, ker so ga mnogi imeli radi in ga spoštovali. Vsi Beatlesi so bili priljubljeni, vendar je imel John poseben čar. Poleg tega je bil glasnik miru. Ko je umrl, je zanj prišel trenutek, da to sporočilo razširja z višjega vidika.

Po prvem srečanju je Lennon predal Jasonu mnogo sporočil, ki jih je medij zbral v knjigo in pred kratkim objavil v Ameriki. Pevec je poslal največ sporočil ženi in sinu, ki sta pritrčila, da so resnična. Govoril je o miru in ljubezni, o velikih spremembah, ki čakajo prebivalce zemlje na pragu 2000. leta. Medij je narekoval tudi nove pesmi, ki so jih strokovnjaki ocenili kot zelo lepe. Zanimivo je še sporočilo, ki ga je medij »neposredno« prenašal na kongresu v Düsseldorfu:

»Prihajam, da bi pel novo pesem, ker sanje živijo. Prihajam, da bi vas sanje živijo. Prihajam, da bi jih nosile, da bi vam povedal, da je zemlja raj, enako lep kot tisti, odkod vam govorim. V tem raju vlada ljubezen. Tančica, ki loči moj svet od vašega, je nežna kot svila. Iluzija je, da obstaja nebesa in zemlja, v Božjem duhu je le življenje, ki ga je treba dobro živeti. Ne pravljajte te slajne možnosti življenja in ljubezni, ne dovolite nikomur, da vam preprečuje ustvarjanje tistega, kar bi vam prineslo srečo... Lepota, ki nas pričakuje, je onstran vsake domišljije. Če boste to razumeli, se bom veselil...«

ROBIN WRIGHT: ZVEZDA
»SANTA BARBARE«

»RADA IGRAM MOČNE ŽENSKES«

Zaradi nosečnosti ni mogla igrati v »Robinu Hoodu: princu lopovov«, četudi jo je Kevin Costner osebno izbral, nato je zavrnila še nekaj vlog, sprejela pa je vlogo v filmu »The Playboys« Gillesa MacKinnona in v Levinsonovem »Toys« z Robinom Williamsom.

Medtem ko gledalci poizkušajo dočakati konec neskončnih ljubimkanj bogatašev in spletkarjenj v televizijski nadaljevanki »Santa Barbara«, pa občinstvo pogreša igralko, ki je izginila iz te serije – lepo Kelly, ki je nena-

nem projektu, kjer bi morala nastopati gola. Popustila je po dveh letih, saj se je želela osvoboditi »Santa Barbare« in imidža nedolžne deklice. Sprejela je vlogo v filmu »State of Grace« Phila Joanouja, v katerem je igral tu-

doma odšla v neznano, četudi se o njej veliko govori. To je igralka Robin Wright, ki se je naveličala limonad in se lotila novih izzivov.

Znano kot lepo Kelly s tipično nesrečno usodo bogataške hčerke so si Robin gledalci zapomnili po njenih dolgih laseh, izzivajočih ustnicah, preplašenih očeh in z večnimi emotivnimi problemi. Danes je Robin Wright drugačna, ostal je samo še njen pogled. Lasje so skrajšani in svetlo pobarvani, tako da mlada igralka ni več podobna zmedeni deklici, pač pa si je naredila drznejši imidž.

Spremenila se je v privatnem in v poslovnem smislu. Po presenetljivi a trdni zvezi s Seanom Pennom je rodila hčerko, ki ima sedaj leto dni. Lotila pa se je tudi zahtevnejših vlog, s katerimi želi dokazati, da ni samo lutka za gledanje, za kar so jo smatrali leta, saj je na film prišla iz sveta mode. Priznava, da je izkušena, četudi ima samo 25 let, saj je od svojega sedemnajstega leta v središču pozornosti, obkrožena s pogledi občudovanja:

»Vedno sem se zavedala svojih prednosti in tega, kaj drugi od mene pričakujejo, zato sem se vse od zgodnje mladosti obnašala uporniško in dala na ta način vedeti vsem, da me kariera fotomodela ne zanima in da me ne impresionira družba, ki me bo tretirala kot kos mesa.«

Štiri leta kasneje, ko je bila stara 21 let, je srečala Roba Reinerja in scenarista Williama Goldmana. Tako je dobila vlogo v filmu »The Princess Bride« in izjavila, da zagotovo v naslednjih petih letih ne bo sodelovala v nobe-

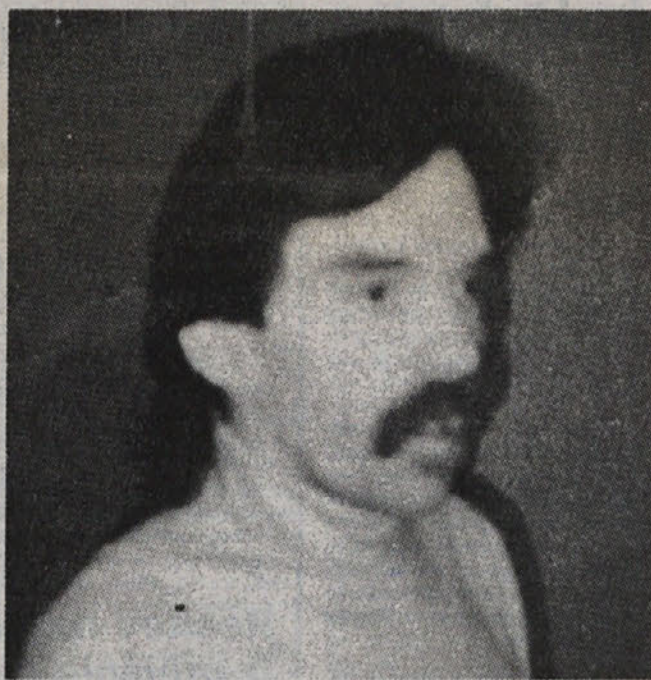
di Sean Penn:

»Ne, nisva se spoznala in zaljubila med snemanjem. Poznala sva se že prej in snemanje je minilo v prijateljskem komuniciranju, šele po koncu snemanja sva se pričela resneje srečevati. Naenkrat sva razumela, da sva rada skupaj in da je lep občutek, če imava drug drugega. Zanosila sem nepričakovano in nenačrtovano, vendar sem sedaj neskončno srečna, da imam hčerko Dylan. Sean in jaz živiva skupaj v družinskem miru in ne skrbim nju, ker nisva poročena, saj naju papir ne bi spremenil in ne bi mogel prisiliti na karkoli.«

Robin Wright je krenila po sigurnih poteh majhnih projektov, saj želi igrati v filmih, ki imajo umetniško vrednost. Zdi se, da ima dovolj popularnosti, ki ji jo je prinesla predolga televizijska serija in sedaj modro izbira vloge.

Četudi je Rob Reiner izjavil, da ga spominja na mlado Julije Christie, želi Robin Wright biti originalna. Trdi, da je v njeni generaciji igralk toliko lepotic, da je pravi uspeh priti do dobre vloge. Če upoštevamo Umu Thurman, Penelope Ann Miller, Winonu Ryder, Nicole Kidman, Nancy Travis... to res ni lahko.

»Četudi nismo enake, imamo podobne kariere, saj smo skupina igralk, ki nam režiserji ponujajo podobne vloge, pa je samo od njih odvisno, katero od nas bodo izbrali. Rada igram močne ženske, ki so sposobne izboriti svoj status in se boriti z življenjskimi problemi. Želim vloge v pametnih filmih, četudi so ti filmi manj uspešni.«

Medij Jason Leen sliši Lennona v nebesih

Ameriški medij trdi, da ima duhovne stike z legendarnim Beatlom, umorjenim 1980. leta

GLASNA KOT LOKOMOTIVA

S kričanjem v dvoboj z nasprotnico, naj bi bila deviza teniške igralki Monike Seles. Prireditelji letošnjega wimbledonskega turnirja, ki so na igrišču namestili merilne instrumente, so ugotovili, da je kraljica tenisa povzročila hrup 93 dB (decibelov), to je toliko kot dieselska lokomotiva. Ljubitelj tenisa Peter Ustinov je ob tem pripomnil: »V njeni poročni noči pa res ne bi hotel biti njen sosed.«

STASEY TRAVIS

NI ZDRAVILA

Nič ne pomaga: iz še tako dobrega gradbenega delavca ni mogoče narediti svetovljana. To po devetih mesecih razočarano ugotavlja Liz Taylor, ki je za svojega osmega soproga Larryja Fortenskyja zapravila ogromno denarja za najrazličnejše tečaje. »Pri jedi ima komolce na mizi in zeha, kadar imam v hiši goste, je v drugem koncu sam za mizo. Ne morem ga več videti.« Da bi bila vzrok za ločitev neotesanost? To bi bilo tudi za Liziko nekaj povsem novega.

OGRETA ZA INDIJANCA

Nemško igralko Ingrid Steeger (44) je zadela indijansko puščico v obliki Toma La Blanca, indijanca iz plemena Siuksov, ki je bil že dvakrat poročen in ima pet otrok, ki se ne bori samo za pravice svojega plemena,

ampak piše tudi knjige in gledališke igre. V jeseni se nameravata poročiti, najprej v Nemčiji, nato v Ameriki, potem pa bosta krenila v puščavo Arizone — ne v kak mali vlgvam, ampak v sodoben klimatiziran avtomobil.

Ta ženska izziva s svojo podobnostjo z nekdanjo fatalno Brigitte Bardot in danes oboževano Claudio Schiffer. Svetlolasa, dolgonoga, prsata Stacey je ženska, kot jih imajo moški radi.

Igrala je v filmu »The Super« z Joe Pescijem, nato pa v projektu »Hardware«. Želi utrditi svojo kariero, pri čemer ji pomaga tudi njen fant, ki je grafični dizajner. Spoznala sta se, ko je iskal igralko za naslovno sliko na plošči »INXS New Sensation«.

STASI O REAGANU

10 LET PO SMRTI JOSEPHINE BAKER SKRIVNOST GROBA POJASNJENA

Kdor išče njen grob, zaman hodi po pariških pokopališčih. Ko je kraljica revij Josephine Baker 12. aprila 1975, štiri dni po triumfalni vrnitvi, umrla za srčno kapjo, stara 68 let, ni bilo nikogar, ki bi prevzel pogrebne stroške. Sicer so Francozi okrasili krsto z vencem tedanjega predsednika Giscarda d'Estainga, več pa Francija svoji umetniški ambasadorki ni hotela podariti. Tako je ostala krsta leto dni v nekem pogrebem podjetju.

Zanjo se je pobrigala monaška princesa Gracia Patricia, svojčas oboževalka temnolase lepote, ko je za to naključno izvedela. Njene posmrtno ostanke je dala prepeljati v Monako, kjer so slavni plesalki, ki jo je občudoval ves svet, uredili zadnje počivališče.

Tajna policija nekdanje vzhodne Nemčije, ozloglašena Stasi, je vodila dosje tudi o Ronaldu Reaganu. Bivši ameriški predsednik si je lahko nedavno ogledal devetdeset strani debel dosje, ki so ga skupno izpolnili nemški, sovjetski in kubanski agenti.

Ameriški tednik »Life« je objavil, da dosje opisuje Reagana kot »skrbnega in pedantnega... dvomljivega, vendar se vsak dan zanima za horoskop... ki odloča brez podrobnejšega razmišljanja in se ne utrjuje preveč s posameznostmi. Včasih se ne spominja prej sprejetih odločitev... in razlaga zamlisi, ki so nasprotni z načrti, ki jih je že odobril.«

»Vohuni nimajo vedno prav« ugotavlja tednik »Life«, ko navaja, kako so Reagana na nekem mestu v dosjeju titulirali kot predsednika Severne Amerike.

Na koncu dodajajo, da je dosje v Nemčiji nabavil bivši svetovalec v Beli hiši John Koehler.

SIMON AŠIČ POMOČ IZ DOMAČE LEKARNE

Grlo

Splošni nasveti: Varujmo se mrzlih nog, mokrote v čevljih, prehlada. Če je grlo (= prehod iz žrela v sapnik) vneto, ga rada spremlja hripavost. Ob tej se še posebno izogibajmo mraza, prahu, glasbnega govorjenja ali petja, kajenja in močnih, ostrih alkoholnih pijač.

Zdravljenje: 1. Čaji: (v mešanicah): lapuh (cveti), orehovi listi; oves (zjutraj in zvečer eno skodelico), repik, robida, žajbelj; slezenovec, trpotec, vijolica (štiri grame na pol litra vode), žajbelj. Za grgranje: ajbiš, bezeg (z mlekom poparimo cvete), preslica, orehovi listi, repik, repinec, robida (cveti, listi in stebila), vinska rutica, zlata rozga. (Ajbiš poparimo, tako naj stoji 4–6 ur. Nato ga precedimo, mu dodamo med in grgramo. Tekočino potem tudi popijemo).

2. Izpiranje: lapuh, pljučnik, zlata rozga.
3. Obkladki: a) z naribanim hrenom; b) s čajem iz slezenovca, v katerega smo umesili ječmenovo moko; c) z zelnatimi listi; d) s poparkom žajbeljna. Obkladke dajemo okoli vratu.

Izpah, izvin

Splošni nasveti: Če si sklep izpahnemo (sklepna glavica se premakne iz sklepne jamice) ali če pride do izvina (natrganja ali pretrganja ovojnice in sklepne vezi), je potrebno popolno mirovanje sklepa. Izpah mora uravnati zdravnik.

Zdravljenje: 1. Obkladki: a) s sesekljano vročo čebulo (vrečko z njo damo na izvinjeno mesto); b) s poparjenimi listi gabeza; c) s svežimi listi repuha.

Mena

Splošni nasveti: Hrana naj bo vitaminska. Varujmo se debelosti. Popijmo kdaj požirek rdečega vina. Veliko se gibamo. Skrbimo za primerno zaposlitev, pa tudi za sprostitve in razvedrilo.

Zdravljenje: 1. Čaji: baldrijan, brinove jagode (s preslico — kuhamo pol ure, pijemo dve skodelici dnevno), lipa (z glogom — pri navali krvi v glavo), kamilica, melisa, ognjič, omela (s preslico), orehovi listi, plahitica, plešec (štiri tedne pijemo po dve skodelici dnevno, nato tri tedne prekinemo in potem spet ponovimo), rman (pri nemiru idr.). Čajne mešanice: arnika, baldrijan, melisa, rman (poparimo, precedimo in pijemo).

Koprivnica

Splošni nasveti: Izogibajte se tistih jedi, zdravil, snovi, na katere je naš organizem alergičen.

Zdravljenje: 1. Čaji: angelika, brin, kopriva, majaron, materina dušica, preslica, tavžentroža.

2. Jedi: namočene suhe fige z vodo vred zjutraj pojemo, 2–4 tedne.

Krvavitev

Splošni nasveti: Pri manjših krvavitvah iz ran ustavimo kri, če rano trdno obvezemo; pri večjih krvavitvah pa moramo stisniti tudi krvavečo žilo. Takoj moramo iskati zdravniško pomoč, enako pri krvavitvah iz posameznih organov (npr. iz črevesja, nosa, pljuč, želodca). Na krvaveči organ dajemo hladne obkladke.

Zdravljenje: 1. Čaji: hrastova skorja (pri krvavitvah iz črevesja, želodca), kopriva, omela, plahitica (pri krvavitvi po izpultitvi zoba), plešec (pri notranji krvavitvi ali iz nosa), preslica (pri krvavitvi iz hemoroidov, mehurja, nosa, materice, želodca — 1 čajno žličko na 1/4 litra vode), repnik, rman (pri krvavitvi iz hemoroidov, pljuč, želodca), srčna moč (korenine), šentjanževka, tavžentroža, žajbelj (pri notranjih krvavitvah), ženikelj (pri notranjih in zunanjih krvavitvah). Čajne mešanice: dresen, ognjič, omela, pljučnik.

2. Kopeli: s poparkom cvetov ali stolčenih in čez noč namočenih plodov divjega kostanja.

3. Obkladki: s stolčenimi listi trpotca (damo jih na krvavečo rano).

4. Praški: omela (1–2 noževi konici dnevno); plešec.

5. Pripravki z vinom: gabez (dve korenini namočimo v enem litru vina, pri notranjih krvavitvah); plešec (kuhan na vinu); srčna moč (pol čajne žličke praška v kozarcu rdečega vina).

6. Sokovi: trpotec (iz svežih listov ali kuhan z medom — pri urezih, ustavlja kri).

7. Sopare: plešec (pri krvavitvi iz nosa).

8. Tinkture: arnika.

NEPREDVIDLJIVI DIREKTOR PROMDEI BANKE V KOLESJU SODNIH MLINOV HRVATI DEDIĆU ZATEGUJEJO ZANKO

Ibrahim Dedić, lastnik in direktor Promdei banke, ki je pred dnevi v zvezi s ponarejenimi tolarji tudi pri nas prišel na prve strani časopisja, je tokrat na udaru hrvaškega sodstva. Obtožujejo ga kar za 14 kaznivih dejanj, od utaje do nasilništva.

Petinštridesetletni Ibrahim Dedić, prvi privatni bankir na Hrvaškem, lastnik Promdei banke v Zagrebu, se je kot komet izvil iz nekdanjega »izvoznika delovne sile iz Bosne« v bankirja, ki je hudo mešal štrene ne samo hrvaškim, temveč tudi našim zaspanim bankam. V nekaj letih je z denarjem neznane izvora po vzhodnem delu Balkana zgradil verigo menjalnic in poslovalnic, ki so s kulturnim obnašanjem uslužbenec in z visokimi obrestmi privabile na tisoče vseh vrst varčevalcev in poslovnih.

Z leti si je s sorodniki in dobrih plačami zgradil organizacijo do konca vdanih ljudi, ki so varčevalce osupljali z za Balkan nedoumljivo kulturnim obnašanjem, redom in točnostjo. Izjema je bil le ustanovitelj in lastnik Ibrahim Dedić. Kaže, da je prezgodaj prečnil svojo vlogo v monopolnem sistemu bančništva, ki je nanj reagiralo, kot na trn v peti. Vendar je vse to Dedić nekako dušil

s svojo pojavo in nepredvidljivim obnašanjem, ki je mejilo na zaupanja vredno resnost in na povsem nepričakovane scene.

To pišemo zato, da bi nekoliko pojasnili Dedićeva ravnanja v zvezi z aretacijo na brniškem letališču in po njej, ko ga je naša policija zaprla zaradi suma sodelovanja pri vnovčenju gromozanske količine ponarejenih tolarjev. Bolj kot kontraverzne izjave prizadetega in kot trdi po pravici užaljenega bankirja, ga slovenska javnost pomni po dirki od brniškega letališča do Žalca, ko se je »iz strahu pred slovensko policijo, ki žrtve pretepa« na vrelom soncu za več ur zaklenil v svoj mercedes.

Medtem ko Bavčarjevi že nekoliko predolgo trejo oreh okrog ponarejenih tolarjev in tkejo v obtožnico celo vrsto tudi hudih kaznivih dejanj, ki jih je nepredvidljivi in samopašni bankir storil na eni sami poti od Brnikov do Žalca, v manj kot uri, ko je z dvesto kilometri na uro drvel proti

Savinjski dolini so Hrvati okrog Dedića zategnili zanko.

Kot je v petek sporočila hrvaška tiskovna agencija Hina in je v soboto objavil Novi Vjesnik, je zoper Dedića, ki je bil že pred tem kaznovan in je državljani Bosne in Hercegovine, hrvaška policija sprožila kar štirinajst različnih obtožb. Največ, osem jih glasi na račun nasilniškega obnašanja, po čemer je Dedić v resnici slovel, saj so ga bila polna usta pretenj in groženj nemalokrat pa mu je ušla tudi roka. To seveda ne sodi v lepo obnašanje novopečenega bankirja, ki je toliko let z velikim trudom lezel po strmi lestevici bančnika. Zdaj kaže, da je prav s tem obnašanjem tudi načel svoj imperij in po razglasitvi v Žalcu, da je njegovo ravnanje izzvalo bolezensko stanje, z neprištevnostjo bi se izmuznil sodnim pregonom v Sloveniji, omajal tudi zaupanje resnega dela domačih in tujih poslovnih.

Zanimivo je, da mu Hrvati še niso naprtili nasilniškega obnašanja, ko je po dogodkih v Kopru vdrl v prostore Sabora in izsilil sprejem pri predsedniku, temveč so se

zaenkrat zadovoljili le z obtožbami na račun groženj, ki bi jih naj izrekel sodišču in sodnikom ob registraciji svoje banke. Vse to pa je mačji kašelj proti onim obtožnim predlogom, ki ga bremenijo utaj, izsiljevanja, ponarejanja uradnih listin, ogrožanja varnosti...

Kaže, da so si hrvaške oblasti vzele čas za natikanje uzde gromoglasnemu bankirju in pod črko zakona spravile za bankirja in hrvaške razmere komaj omembe vredne vsote, ki bi jih naj bankir utajil, s katerimi bi naj ogoljufal stranke.

Prizadeti Dedić, ki si je kot kaže po zdravljenju hitro opomogel nazaj v prištevnost, je takoj burno reagiral in trditve demantiral. Pri tem med drugim navaja, da gre za reči, ki so že zdavnaj zastarale da zoper njega ni sprožen niti eden preiskovalni postopek, temveč so bile opravljene le poizvedbe in seveda, da bo časopis in agencija tožil ter zahteval ustrezno odškodnino.

Glede na to, da Dedića Hrvati obtožujejo tudi za nekatera dejanja, ki bi jih naj opravil po dogodkih v Sloveniji, je jasno, da so hrvaška

oblast in tamkajšni sodni organi hitreje reagirali kot naša, o kateri novopečeni bankir sicer tudi nima dobrega mnenja.

Kakorkoli se bo že napletlo, pravzaprav je škoda, da je Dedić, ki je bil dejanska ščuka med tolstorepimi bankirskimi krapji, tako poceni zapravlil svoje ime. Glede na stoletja oškrobljeno bankirsko omiko je namreč težko pričakovati, da bo samo

vljudnost uradnikov Promdei banke dovolj za sodelovanje z resnim in zaradi naših razmer upravičeno nezaupljivimi poslovnimi iz Evrope in sveta, pa čeprav gre za Muslimana iz Bosne ali nekdanjega zidarskega palirja, ki je ohranil mladostni besednjak in katerega roka nenehno uhaja po – pištolo...

Jani Sova

STARI ATA JE ZLORABLJAL VNUKOVE PRIJATELJE

POSILJEVAL OTROKE ZA 5000 LIR

V Italiji otroci niso žrtve samo mamil, temveč nanje preži še veliko drugih nevarnosti.

Karabinjerji so pred dnevi v nekem kraju pri Neaplju odkrili 67-letnega upokojenca, ki je utemeljeno osumljen, da je v desetih dneh poslal pet mladoletnikov, starih od 8 do 10 let.

Primer je policiji prijavil oče enega izmed otrok, potem ko je v žepu svojega sina našel skromno vsoto denarja (5000 LIR) in zahteval pojasnilo o izvoru denarja. Prestašen in ponižan otrok je povedal, da je bil skupaj s svojimi prijatelji žrtev upokojenega sokrajana.

Posiljevalec je svoje žrtve privabljal na vedno enak način. (67-letni upokojenec Andrea F. je poročen, ima tri otroke ter dva vnuka.) Brezvestno je izkoristil prijateljstvo dveh majhnih bratov svojih vnukov, da je spoznal njune prijatelje in jih potem z denarjem (5000 LIR) zabil v svoje stanovanje ali v mest-

ni park, kjer jih je spolno zlorabil.

Obtoženi je vsa posilstva zanikal, vendar so osramočeni in ponižani otroci povedali policiji o vseh krutostih, ki jim jih je prizadel posiljevalec. Zgodba je močno razburila prebivalce tega mesta, saj so postali še previdnejši in bodo v bodoče svoje otroke še bolj ščitili.

Kety Mavrič

MAJHNI SE UJAMEJO NA LIMANICE OROŽJE IMA SVOJO CENO

Avstrijska policija je polovila tri avstrijske državljane, ki so bogateli s preprodajo orožja nekdanjim Jugoslovanom. 34-letni podjetnik Reinhard Grosse in njegov leto dni mlajši uslužbenec Werner Katzebeck ter 50-letnik, najemnik bencinske črpalke, Alois Lammer, vsi iz Gradca, so pridno bogateli na račun krvi železnih Balkancev.

V svojem predelanem avtomobilu-furgonu so veselo prevažali najraznovrstnejše orožje za najrazličnejše naročnike. Največ naročil bi naj prihajalo najprej iz Hrvaške in zdaj iz Bosne. Možje, ki so svojo donosno tihotapsko dejavnost spretno prikrivali za podjetništvo, so imeli neizčrpni vir iz nekdanjega

Vzhodnega dela Nemčije. Zato je bilo ob aretaciji tudi največ odkritega orožja sovjetskega izvora, ki ga je v vzhodnem delu Evrope še danes na pretek.

Policija, ki bi naj trojico že dalj časa na skrivaj nadzorovala, je ob hišnih preiskavah in pregledu avtomobila kljub vsemu ostala presenečena

nad raznovrstnim in tako bogatim plenom. Med drugim so našli na tri protitankovske rakete, 50 ročnih bomb, več strojnic, avtomatskih pušk in pištol, našli puško za nočno delovanje ostrostrelca, skoraj poltretji tisoč nabojev...

Bolj kot število odkritega orožja je policijo osupnilo drugo odkritje. Omenjena trojica je tihotapila orožje v obe smeri: na Hrvaško in Bosno in iz Hrvaške in Bosne v Avstrijo. Zato policija dom-

neva, da so lakomni podjetneži z orožjem oskrbovali tudi avstrijsko podzemlje in po vsej verjetnosti še kakšno.

Preiskava je v teku, po vsej verjetnosti pa bo v odkrivanju vključenih še vrsta organov pregona avstrijskih sosedov. Vojna na Balkanu je v tovrstno trgovanje privabila mešetarje vseh vrst in barv ter narodnosti. Poznavalci razmer pa cinično ugotavljajo, da se le majhni preprodalci ujamejo na limanice, ker se veliki skrivajo za oblastjo.

VOJNA S TIHOTAPCI NARKOTIKOV V ITALIJI ODKRIVAJO TOVARNE MAMIL

Narkomanija je že dolgo eden najbolj perečih problemov. Mamil prihajajo v Italijo po skritih tihotapskih kanalih običajno z Bližnjega Vzhoda. Heroin dobavljajo iz Turčije, Libanona, Sirije, Pakistana in Afganistana, kokain iz Bolivije, Peruja in Kolumbije, hašiš iz Maroka, Libanona, Pakistana in Sirije, marihuano iz Nigerije, Gane, Maroka in Kolumbije. Mamil tihotapijo med kamenjem, v pamponu, termovkah...

Boj italijanske policije s tihotapci mamil traja že več let. Širjenje narkomanije predstavlja v Italiji poleg terorizma največjo nevarnost za tamkajšnjo družbo in demokracijo. V tej bitki se ne omejujejo zgolj na velike, male ali srednje razpečevalce mamil, temveč odločno ukrepajo tudi proti velikim tihotapskim in kriminalnim organizacijam, kot so mafija, Camorra in Dranghema, ki nadzirajo italijansko, pa tudi mednarodno trgovino z mamil.

Non stop proizvodnja

V eni izmed lepih vil ob morju v Palermu je italijan-

ska policija odkrila pravo »tovarno za predelavo morfija v heroin«. Gre za največji laboratorij, ki so ga kdajkoli odkrili na Siciliji, otoku, na katerem so v zadnjih nekaj letih odkrili štiri večje tovarne mamil. Agenti italijanske policije so vdrl v vilo-laboratorij jutraj ob 10.30. V številnih steklenicah so našli in zaplenili od 30 do 40 kg morfija in naprave, ki služijo za predelavo morfija v heroin. Laboratorij »tovarne mamil« je delal s polno zmogljivostjo dan in noč. Da bi opravičili veliko porabo električne energije, so ogradi vilo z zidarskimi odri, da bi izgledalo, kot da se tu nekaj gradi, oziroma, popravlja. Sodeč

po lokaciji laboratorija so preiskovalni organi sklepali, da morfij vozijo v vilo po morskem poti. Ob tej priložnosti so tudi spoznali, kako morfij s pomočjo različnih kemičnih sestavin predelujejo v čisti heroin. Policija je tako odkrila velike in srednje »kalibre« iz tihotapske mreže in tudi t. i. »male ribe«.

Rafinerija kokaina v vili

Po skoraj enoletni preiskavi so karabinjerji posebnega oddelka v neki vili v Oldi v okolici Bergama pred kratkim odkrili še eno rafinerijo kokaina, zaplenili 15 kilogramov sveže prečiščenega mamil, precej gotovine, aretirali 21 oseb, tri pa še iščejo. Med aretiranci sta najbolj znana brata Gulielmo in Giuseppe Fidanzati iz Palermo, z bivališčem v Milanu. Brata sta člana mafijskega klana Fidanzati, ki je ena najmočnejših in najbolj znanih kriminalnih band v mednarodni trgovini z mamil.

Akcija je stekla ponoči, v vili so našli dva člana tolpe, na mizah pa 15 kg sveže predelane kokaina. Preiskovalci trdijo, da je rafinerija iz Olde prvi aktivni laboratorij, ki so ga odkrili po letu 1985. Akcija, najpomembnejša po tisti, ko so v Alcamu na Siciliji odkrili laboratorij za predelavo heroina. Rafinerijo v Oldi so odkrili po dolgotrajnem opazovanju članov bande, ki je bila razdeljena v avtonomne skupine, ki so bile zadolžene za distribucijo mamil. Prve rezultate do dosegli septembra lani, ko so v Milanu odkrili nekatere »logistične« postojanke kriminalne organizacije. Takrat so začeli tudi snemati (na filmskem traku imajo za 2000 ur posnetkov) in zasledovati njihove premike, prisluškovali pa so predi telefonskim pogovorom.

Zoran Vlajić

SVOBODNA
TV-13
MISEL

NAJVEČJA NEMŠKA KRIMINALNA NOROST

POLICIJA LOVI OKAMENELEGA PTIČA

Živel je pred 150 milijoni let. Velik je bil kot vrana, imel je ostre zobe in šest dolgih krempljev. Znameniti praprtič arhaeopteryx se je do danes ohranil v šestih primerkih, toda eden od treh redkih fosilov je pred letom dni brez sledu izginil.

Bil je last 91-letnega lastnika kamnoloma Eduarda Opitscha iz Pappenheima v Nemčiji, kjer so fosil našli 1956. leta. Izginotje dragocene redkosti so opazili, ko se je Opitsch v svoji hiši obesil. Njegov glavni dedič nečak Wolf Dieter D. (52) iz Münchna je prečesal hišo od kleti do podstrešja, toda okameneloga ptiča ni našel. Tudi v kakšnem bančnem sefu ni bil deponiran. Po štirih mesecih brezupnega iskanja je dedič podal kazensko ovadbo zoper neznanega storilca. Odtlej policija lovi okameneloga ptiča. Najprej je preiskala hišo – zastoni.

»Moj stric ptiča gotovo ni prodal. Pregledal sem bančni konto in na njem ni bilo večje vsote,« pravi nečak. »Lahko da so ga ukradli, kajti po smrti strica so bili v hiši zdravniki, policisti in pogrebci.«

Mike Bräätjer, ki se ukvarja s fosili, potrjuje domnevo. Take redke fosile zbiralci še kako iščejo. Japonci so nori nanje. Ljubitelji praprtic so pripravljeni zelo globoko seči v žep. Za arhaeopteryxa bi plačali tudi 15 milijonov mark, meni fosilni izvedenec.

Ker o Optischevem fosilu ni sledu, je verjetno, da so ga ukradli in odnesli iz države. Višji državni uradnik Horst Führhäuser, pristojen za najbolj nori nemški kriminalni primer, pa pravi: »Stvar je končana. Še vedno tavamo v temi.«

NAGRADE ZA ZVESTOBO**NAGRADE ZA PRIJATELJE****NOVA DOBA**

VELIKA NAGRADNA IGRA ZA NAŠE STARE IN NOVE NAROČNIKE

Velika nagradna igra NOVE DOBE, v kateri lahko sodelujete vsi, ki ste se že naročili ali se še boste naročili na naš časopis. Pri žrebu bomo upoštevali vse naše stare in nove naročnike, ki imajo plačano naročnino za najmanj tri mesece.

1. nagrada — TV sprejemnik
 2. nagrada — Videorecorder
 3. nagrada — Glasbeni stolp
 4. nagrada — 10 dnevni paket za 1 osebo v Rogaški
- In 10 tolažilnih nagrad.

Preverite, če ste že naš naročnik!

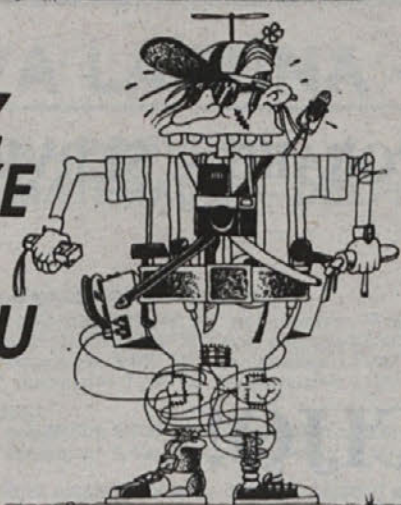
ŽREBANJE BO 25. JULIJA 1992

1/2 KG ZLATA ZA POL LETA ZAUPANJA

IN LAPTOP VEDA 386 SX

in brezplačni mali oglas v 2X vrednosti vplačane naročnine dobi izžrebani naročnik, ki vplača polletno naročnino, ki znaša 1.920 SLT.

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT UKV stereo 95.9MHz

NOVA DOBA**NAROČILNICA**

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

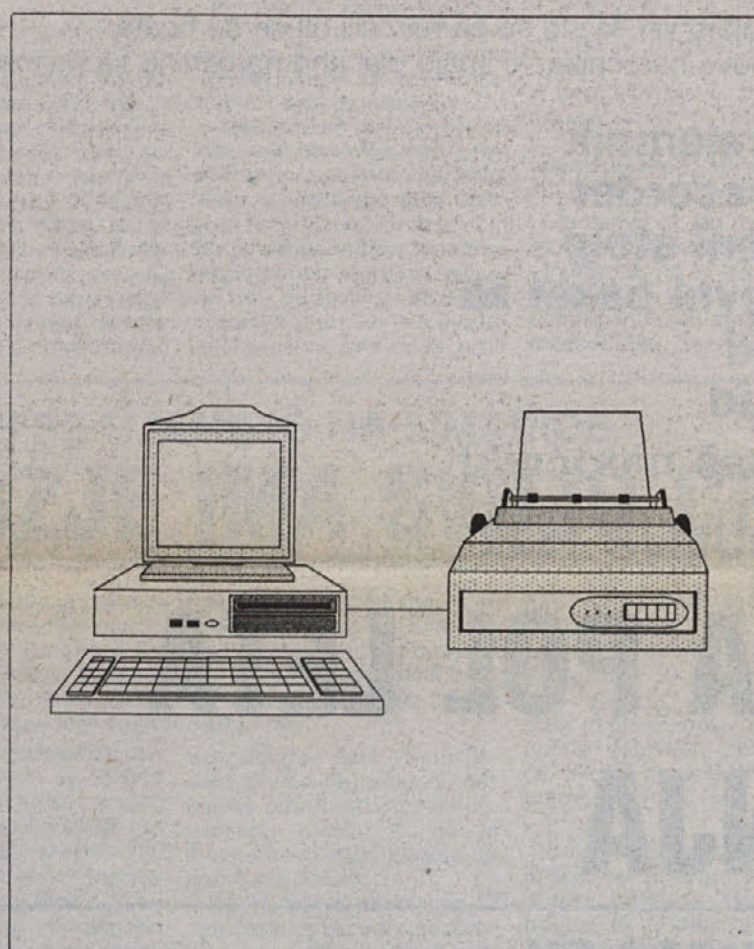
.....
podpis naročnika

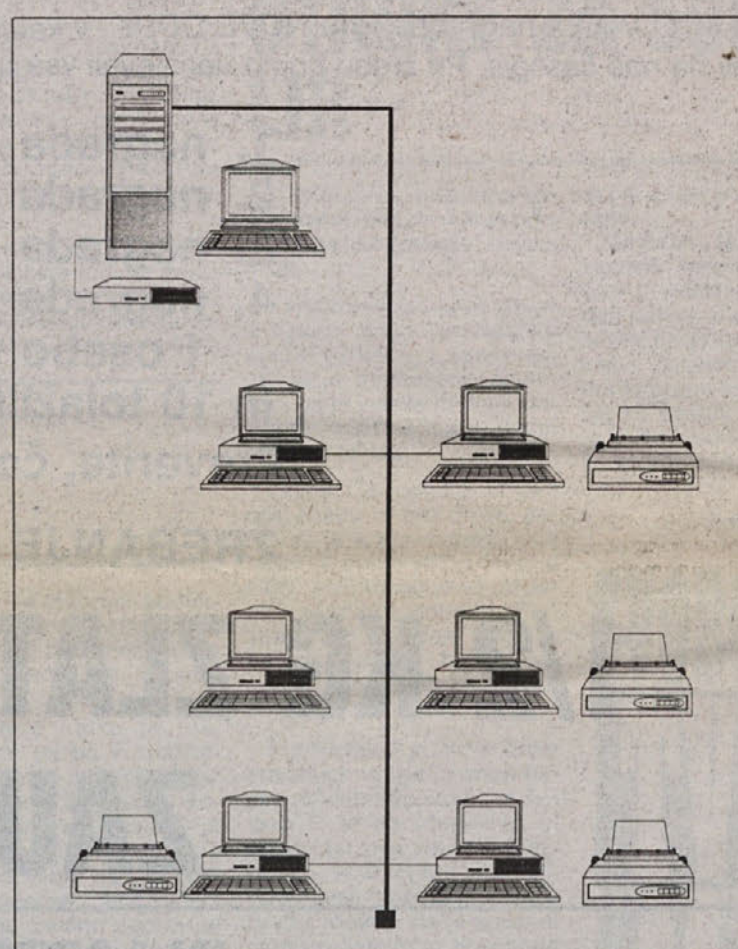
VODENJE POSLOVANJA PODJETJA

S
SODOBNO RAČUNALNIŠKO STROJNO IN PROGRAMSKO OPREMO
STORITEV NA KLJUČ

MANJŠE PODJETJE:

VEČJE PODJETJE:

VODENJE:

FINANČNO POSLOVANJE - KOMERCIALA - MATERIALNO POSLOVANJE
STROŠKOVNO POSLOVANJE - TEHNOLOGIJA IN PROIZVODNJA

HITRA DOBAVA - INSTALACIJA - UVAJANJE V UPORABO - SERVIS

LEASING PRODAJA

VABLJENI NA PREZENTACIJO!

INFORMACIJE:

SPEKTRA d.o.o., Tovarniška 35, 63000 Celje - Tel. (063) 38-711, 38-656, Fax. (063) 38-493
Prodajalna mikroračunalniške opreme: veleblagovnica TEKO, Tel. (063) 441-548

JE V NEVARNOSTI ŠE ENA OD BRITANSKIH TRADICIJ

KONEC SODNIŠKE MAŠKERADE

Pravica in resnica v Veliki Britaniji že tristo let nosita lasuljo. Četrtilogramska pokrivala dičijo glave odvetnikov, tožilcev in sodnikov in z napredovanjem si pravniki nadevajo vse daljše kodre. Bo temu v kratkem odzvonilo?

Kljub nekaterim posmehom na sodiščih Otoka zvesto sledijo častitljivemu angleškemu stoletnemu običaju. Pripravniki z velikim navdušenjem tekajo v londonško podjetje Ede and Ravenscroft, kjer jim za 330 funtov ali 1000 DEM napravi-jo Barwing, lasuljo, ki sega do zaliscev. Ni jim žal denarja za ono nekoliko daljšo, ki se imenuje Bench Wig, saj z njo dokazujejo, da so postali sodniki, a prav ponošno sežejo globoko v denarnico,

če zaradi višje funkcije v britanskem sodstvu denejo za svečane priložnosti nase konjsko grivo, ki jim v urejenih kodrih sega do ramen.

Združenje sodnikov gospodarskega prava je začelo pred kratkim uradno in odkrito pozivati, naj vendar končajo to veliko sodno maškerado, ki že dolgo nima več nobene zveze s simboliziranjem dostojanstva tistih, ki se v imenu kraljice borijo za pravico in odmerjajo resnico. Prav nasprotno. Ker

govori dotrajana lasulja o višjem položaju, mnogi pravniki v želji, da bi bila njihova pokrivala videti stara in iztrošena, po njej trosijo moko, jo drgnejo z golobjimi iztrebki in preizkusijo na njej celo uriniranje, s čemer ji dodajo zahtevano patino.

V nekaterih državah Commonwealtha, na primer v Kanadi, Gani ali v Indiji, so že davno v svojih sodiščih lasulje zavrgli, v Veliki Britaniji pa so se jim odpovedali le v ločitvenih procesih. Mnogi britanski pravniki se namreč bojijo, da bi z njimi izgubili tudi posebna aura, nujna med izrekanjem kazni.

SATELIT NAMESTO PROMETNIKA

V japonskih mestih imajo imena samo glavne ulice. Ker lahko nad zapletenim sistemom blokov in številčnega poimenovanja ulic obupa tudi domačin, so tokijski znanstveniki iznašli sodobno elektronsko rešitev za lažjo orientacijo po tem daljnoazijskem mestu.

Navigacijski sistem na ekranu, ki je v neposredni bližini voznikovega volana, označuje položaj avtomobila in smer vožnje. S tovrstnim prestižnim sredstvom so opremljeni samo nekateri najboljši modeli avtomobilov, v japonski avtomobilski industriji pa načrtujejo, da bo do leta 1995 že milijon in pol novih vozil opremljeno z računalniškim vodenjem vožnje. Cena takšnega instrumenta je med 300.000 in pol milijona jenov (med 320

tisoč in 550 tisoč SIT7, zato si računalniške družbe Toshiba, Sony, Sanyo, zlasti pa Pioneer, ki je bil prvi pionir na tem področju, prizadevajo izdelati cenejše različice.

Modeli teh navigacijskih naprav črpajo informacije o prometu s satelita Global Positioning System, ki je last obrambnega ministrstva ZDA. Satelit je bil izjemno pomemben v času zalivske vojne, ko je skozi puščavo z izredno natančnostjo usmerjal ameriške tanke.

Njegova napaka ni bila nikoli večja od tridesetih metrov.

Proizvajalci navigacijskih naprav za osebna vozila se kljub temu jezijo, da je Pentagon po vojni satelit zamenjal. Med vožnjo po natrpanih tokijskih ulicah pride večkrat do napak, zlasti blizu mostov, v predorih in v bližini visokih nebotičnikov.

Honda je zgradila nov satelit, z vgrajeno cevjo napolnjeno s helijem, ki računalniku posreduje vsako spremembo smeri, ta pa jo primerja z impulzi, ki jih daje elektronski zemljevid. Ko bo Japonska začela izvažati svoj navigacijski model, bo izgubil delo marsikakšen kifelj.

OBSEDLI SO GA AVTOGRAMI

Za avtogram znane osebnosti je Lorenz Schop (51) iz Bedbrung-Lippa pri Kölnu pripravljen storiti vse. Za svoj hobi je v zadnjih tridesetih letih porabil več ko pol milijona mark.

»Končno sem ujel kraljico Silvio in še skupaj z njenim možem. Pet let sem jima sledil sem ter tja,« pravi. Na filmskega igralca Charlesa Bronsona je pred pariškim hotelom Suite čakal tri dni. Brigitte Bardot je obiskal na Azurni obali. Telesni stražarji Franke Sinatre so ga v Las Vegasu skoraj pretepili, potlej je dobil avtogram.

Za Lorenza Schopa ni nobena pot predolga, noben trud prevelik. Zbral je že več ko 210 tisoč avtogramov. Ti so na nogometnih žogah, robčkah, slikah itd., v sobi velikosti 15 kvadratnih metrov. Lovci na avtograme porabi za svoj hobi vsak mesec kakih 800 mark, a brez tega, kot pravi, enostavno ne more.

PRIVATIZACIJA VZHODNONEMŠKIH PODJETIJ

POBRALI SO NAJBOLJŠE

Prodaja tisočih državnih podjetij, ki jih je Nemčija nasledila s priključitvijo bivše DDR, bo veliko daljši proces, kot so sprva predvidevali. Tudi vlada bo morala porabiti ogromne vsote, da bi vzhodnonemško gospodarstvo le prišlo na zeleno vejo. Urad za privatizacijo v Vzhodni Nemčiji Treuhandanstalt je ponosno objavil, da jim je uspelo privatizirati več kot polovico – 4800 od 9000 podjetij Vzhodne Nemčije. Vendar strokovnjaki smatrajo, da so poskrbeli le za najuspešnejša podjetja.

Odkar so pred dvema letoma izpeljali monetarno unijo so si nemške in tuje skupine investitorjev med sabo razdelile velika in najuspešnejša podjetja Vzhodne Nemčije, v kar so vložile okoli 130 milijard mark.

Ostanejo pa še srednja in majhna podjetja, ki so nastala iz velikih razpadlih kombinatov, tu prodaja ne gre tako gladko. Zanimanje poslovnih ljudi za potrebo prositi in nagovarjati, da bi se le odločili.

Kancler Helmut Kohl se je že navadil Vzhodu obljubljeni rožnato bodočnosti. Vendar je tudi on pred kratkim strelnil vlagatelje. »V bivši DDR se bomo srečevali še z velikimi težavami«, jih je opozoril. Predsednica Treuhanda

gospa Brigit Breuel kot odmev ponavlja njegove besede in oceno, »da bo gospodarska oživitve zahtevala več časa, kot so si to prej predstavljali«.

Kriza majhnih podjetij

Vlada neprestano nagovarja podjetnike na zahodu, naj investirajo na vzhodu, vendar se takrat bolj kot na njihovo poslovno sklicuje na njihov patriotizem.

»Upočasnenje gospodarske rasti je povezano z izgubo vzhodnih trgov, na katere je bila usmerjena večina podjetij nekdanje DDR, to pa niti najmanj ne ohrabljuje investitorjev« poudarja Frank Stille, strokovnjak inštituta DIW v Berlinu. »Nezainteresiranost nemških bank za kreditiranje privatizacije ali za prevzemanje posameznih delov podjetij je znak, ki nas ne more prevarati«, je še dodal.

V posebej težki situaciji so majhna in srednja podjetja, ki se pritožujejo, da so zane-marjena. »Treuhand vidi samo velika podjetja, ki jih prodaja najboljšemu ponudniku in ne podpira srednjih podjetij«, se pritožuje predsednik zveznega urada proti kartelom Wolfgang Kartte.

Gospa Breuel verjame, da bodo uspešna podjetja privatizirana do konca leta 1993. Kar se ostalih manj uspešnih

tiče vlada velika negotovost. Zaradi vladnih pritiskov je Treuhand že sedaj moral korigirati svojo politiko.

Medtem ko je berlinski urad dobil nalogo, naj plan-sko gospodarstvo spremeni v privatno, mora danes apelirati na oblasti, naj podprejo podjetja, ki ne najdejo kupcev, vendar bi njihova likvidacija pomenila hudo gospodarsko krizo za cele pokrajine.

Nezaposlenih je že več kot 15 odstotkov aktivnega prebivalstva v nekdanji DDR, približno tretjina ljudi pa nima stalne zaposlitve.

V tej težki situaciji so poklicali na pomoč tudi zvezne dežele, ki se naj s svežim kapitalom vključijo v ta podjetja. Tako se je Saška združila z nekdanjim gigantom optične industrije Carl Zeiss Jena.

Sindikati zahtevajo ustanovitev državnih holdingov v sektorjih, ki jim grozi negotova bodočnost, kot so na primer metalurgija, kemijska industrija ali gradbeništvo. Vendar takšna politika še bolj pogloblja javni primanj-ljaj. Konec leta bo Treuhand zadolžen za 31,5 milijard mark, po optimističnih ocenah pa bo ta vsota do konca leta 1994 dosegla 250 milijard nemških mark.

VULKANIZACIJA
in
AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Rosando
PREVOLNIK
Teharje,
tel.: (063) 32-900

NOVI NAROČNIKI
NOVE DOBE

PIZZERIJA
»MAJDA«

v ANKARANU, Mahničeva 1

VAS VABI!

PONUJAMO PIZZE VSEH VRST
IN TUDI SPECIALITETE NA ŽARU!

PLAVA LAGUNA — POREČ

SPECIALNA PONUDBA

HOTELI: MATERADA — DELFIN — LOTOS — ALBATROS

Cena paket aranžmana za 7 dni po osebi:

Prihod 25. 7. 1992, polpenzion 11.200 SIT; poln penzion 13.300 SIT
Prihod 1. 8. 1992, polpenzion 11.200 SIT; poln penzion 13.300 SIT
Prihod 8. 8. 1992, polpenzion 9.800 SIT; poln penzion 11.900 SIT
Prihod 15. 8. 1992, polpenzion 7.700 SIT; poln penzion 9.100 SIT

BUNGALOV ŠPADIČI

Prihod 1. 8. 1992, polpenzion 9.800 SIT; poln penzion 11.900 SIT
Prihod 8. 8. 1992, polpenzion 8.400 SIT; poln penzion 10.500 SIT

APARTMAJI — PAKET ARANŽMAN ZA 7 DNI (NA OSNOVI NAJEMA)

ASTRA: (4 ležišča) cena paketa aranžmana za 7 dni 21.000 SIT, prihod 25. 7. 1992.

Prihodi: 1. 8. 1992, SIT 21.000, 8. 8. 1992, SIT 16.800, 15. 8. 1992, SIT 10.500

CITADELA:

Prihod 15. 8. 1992 (2 ležišči) SIT 5.600, (3 ležišča) SIT 7.000, (4 ležišča) SIT 10.500

VILE ŠPADIČI: (6 ležišč) SIT 10.500, prihod 15. 8. 1992.

UGODNI POPUSTI ZA OTROKE — BREZPLACNA ŠOLA TENISA IN ŠOLA SMUČANJA NA VODI VSE TO SAMO V OBJEKTIH PLAVE LAGUNE!
INFORMACIJE NA TEL. 0531/34-122 in 31-822, FAX 0531/32-026

NOVA DIMENZIJA V PROFESIONALNEM RAČUNALNIŠTVU

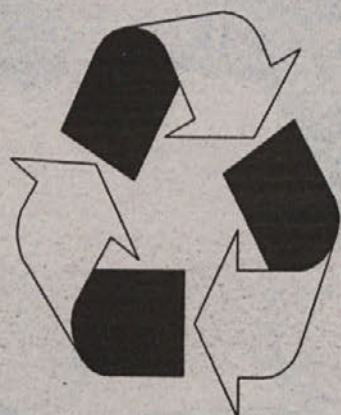
VEDA

AREAL

VEDA

AREAL

VEDA

NOV TRDI 2,5" DISK

ZA STARE IN VSE
NOVE TIPE
RAČUNALNIKOV

◆ Zanesljiv in izmenljiv trdi disk

Visoka tehnologija našega ameriškega partnerja ter naše znanje in izkušnje, dajejo kontrolirano varnost vašim računalniškim podatkom.

Trdi diski so najbolj drag in kritičen element vsakega računalnika. V kolikor se pokvari ali pa je dostopen nepoklicanemu uporabniku, lahko nastane na uporabnikovih podatkih, spravljanih v takšnem disku nepopravljiva škoda, oz. ti podatki lahko pridejo v neprave roke. Do okvare pride v večini slučajev zaradi kratke življenjske dobe večine starejših in tudi novejših diskov. V zadnjem času pa so te okvare še zlasti pogoste na prenosnih računalnikih, ki se močno uveljavljajo, saj so le ti izpostavljeni stalnim trčljajem in sunkom, kar je lahko fatalno za vgrajeni disk in v njem spravljene podatke.

Podjetje VEDA je na sejmu CEBIT 92 v HANOVURU, predstavila rešitev, ki močno zmanjšuje zgornjo problematiko. Gre za vgradnjo izmenljivega trdega diska, ki zdrži dokaj hude mehanske obremenitve in ki ima veliko kapaciteto, dolgo življenjsko dobo ter zelo malo porabo (le 1.5 W). Ker je disk lahko tudi izmenljiv je tudi v varnostnem pogledu izredna pridobitev, saj ga uporabnik po prenehanju dela z računalnikom enostavno potegne iz računalnika ter ga spravi v trezor.

Opisane lastnosti in prezentacija te rešitve, na CEBITU je botrovala temu, da se je med drugimi za tak računalnik odločila tudi nemška finančna policija.

Podjetje VEDA iz Ljubljane vabi vse, ki jim je varnost podatkov najpomembnejša, kakor tudi proizvajalce računalniških sistemov, na demonstracijo. Zaradi lažjega planiranja terminov, VEDA prosi, da eventualni obisk najavite po telefonu oz. po FAKSU.

◆ Komercialno zanimivo

Nov izdelek je zanimiv za končnega uporabnika, ki mu stari trdi diski grenijo življenje, kakor tudi za proizvajalca novih sistemov.

Trdi diski so tudi najdražja komponenta vsakega računalnika. Z rešitvijo, ki vam jo ponujata tako ameriški AREAL kot slovenska VEDA, ki se dogovarja za postavitve tovarne teh diskov v Sloveniji za celotno evropsko tržišče, se cena tega novega tehnološkega čudeža bistveno ne razlikuje od cene po kapaciteti podobnih diskov. To je še zlasti pomemben faktor, saj je ta disk primeren tudi za zamenjavo v starih računalnikih, ki jim z obstoječimi diski poteka življenjska doba. Novi izmenljivi disk, ima tudi to prednost, da jih je lahko več na enem sistemu. To pomeni večji izkoristek enega računalniškega sistema in s tem znižanje stroškov nabave večih sistemov. Vsak uporabnik je odgovoren le za svoj disk, in ni več izgovorov, da je nekdo tretji uničil podatke.

IDEALNO ZA:

- BANKE
- PODJETJA
- TRGOVINO
- ZDRAVSTVO
- POLICIJO
- VOJSKO in

za vse tiste, ki so jim podatki več vredni od najboljšega računalnika.

TEHNIČNI PODATKI ZA 2,5" TRDI DISK:

- 1 60, 80, in 120 MB, dobava takoj
- 2 180, 240 in 300 MB, konec 1992
- 3 Povprečni pristopni čas pod 19ms
- 4 Odpornost na udarce do 130 G !!!
- 5 Disk je lahko izmenljiv ali stalen, vmesnik je AT-BUS, dolga življenjska doba je povečana tudi zaradi nizkih obratov diska in je nad 100.000h

INFORMACIJE:

VEDA d.o.o. Ljubljana
Brnčičeva ul. 31/ I
Obvoznica za Maribor, prvi semafor
pred Črnučami desno,
(v stavbi UNIS TOS)

Tel. : 061 374 740
FAX: 061 374 063

KATERA JE NAJBOLJ PRILJUBLJENA

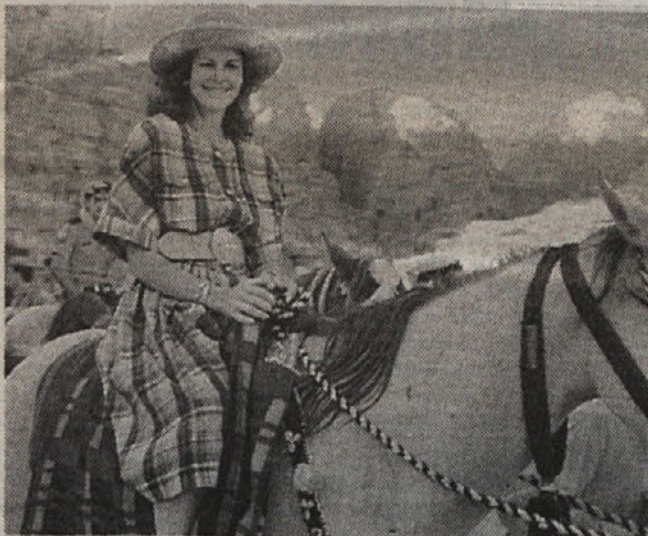
SILVIA, SONJA ALI MARGARETA

Švedski časopis Expressen je objavil anketno vprašanje, katero nordijsko kraljico najbolj cenijo. Odgovori

Danska kraljica Margareta

bralcev, ki so jih napeto pričakovali, so bili presenetljivi. Zmagala ni favorizirana švedska kraljica Silvia, am-

Švedska kraljica Silvia

pak danska Margareta. Na tretje mesto so uvrstili norveško kraljico Sonjo.

Margareto občudujejo predvsem zaradi njene visoke izobrazbe. Poleg tega, da govori več jezikov, je študirala ekonomijo, umetnostno zgodovino in arheologijo. Bralci so upoštevali tudi njene »drobne« lastnosti, kot so da odkrito priznava svoje napake, kadi in rada popije do bro kapljico.

Silvia deluje na svoje soderžavljane nekoliko dolgočasno, pogosto se oblači nepredvidljivo, ne obvlada švedščine, ki jo je mogoče razumeti le z muko. Je pa še vedno bolj priljubljena od njenega soproga kralja Gustava.

Ob tem pa je norveška kraljica Sonja izgubila na vsej fronti, saj menijo, da je ekstremno oblastna in s svojo voljo šikanira ves dvor. O umetnosti in kulturi nima pojma. Kot Silvia, izvira tudi Sonja iz meščanskega okolja, to pa je za obe največja pomanjkljivost. Obe skupaj namreč tudi zato ne moreta tekmovali z Margareto, ker je vrhu vsega plemenite krvi.

Norveška kraljica Sonja

GINA LOLLOBRIGIDA

Vila v parku ima štiri nadstropja, 27 sob, več kopalnic in kuhinj in je kot zgrajena za velikansko družino. Toda Gina Lollobrigida, ki je 4. tega meseca dopolnila 65 let, živi v njej povsem sama. Kot kaže, je igralka še danes zelo lepa in šarmantna ženska, predvsem pa pametna, bogata, s smislom za humor. Je tudi uspešna kiparka, fotografinja in oblikovalka.

»Z moškimi sem imela samo smolo,« pravi. »V zakonu z zdravnikom Milkom Škofičem sem bila le nesrečna.« Pred dvajsetimi leti sta se ločila. Iz zakona je sin Milko (35 let), ki ga mati veda zelo redko, saj je po poklicu računalniški strokovnjak in ima veliko dela.

Gina Lollobrigida le redko vabi prijatelje. Svojo vilo je opremila z dragocenostmi z vsega sveta in so že dvakrat vdrlj vanjo. Boji se, da bi se s prijatelji zagovorila, medtem pa bi kak nepoklican gost kaj odnesel. (Na sliki: Gina v parku pred vilo.)

PIZZERIJA »GODINA«

ANKARAN, Ivančičeva 1

PONUJA PIZZE VSEH VRST
IN TUDI KALAMARE, NAREZKE, OVČJI SIR, SENDVIČE IN
RAZLIČNE PIJAČE!

BUFFET

»MUZEJ«

KOPER, Muzejski trg 6 (pri stari pošti)

Poleg domačega vina in druge pijače ponuja
NARAVNE OSVEŽILNE PIJAČE iz PRAVEGA
ČAJA in IZBRANEGA SADJA

OSVETLJEVANJE!

Grafični oblikovalci, Designerji in
vs, ki pri svojem delu uporabljate

OSEBNE RAČUNALNIKE PC ali APPLE MACINTOSH

IMATE MOŽNOST SVOJE IZDELKE
OSVETLITI NA PAPIR ALI FILM
(RESOLUCIJA 2540 DPI)

SIMONA VOVK
OSTROŽNO 113, CELJE
TEL. & FAX: 063/34-222

NOVA DOBA V SODELOVANJU S BIOLEKARNO »HERBA«
IZ KOPRA
PRVA PONUJA

HERBA-EKO ZGLAVNIK IZ ZDRAVILNIH ZELIŠČ

PRVIČ NA NAŠEM TRŽIŠČU!

Herba-eko, zglavnik iz zdravilnih zelišč, je edinstven proizvod pri nas in v svetu, ki vam zagotavlja mirno spanje brez sedativov!

Z našim ekološkim zglavnikom vam bo bilo spanje kot vrnitev v čase otroštva in brezbrizne mladosti. Z njim boste občutili razkošno toplino svoje hiše.

Herba-eko zglavnik bo osvežil vašo dušo in vaše psihično stanje. Zbudili se boste ne da bi bili utrujeni, omamljeni ali z bolečino v glavi kot je običajno po uporabi sedativov.

Herba-eko zglavnik je namenjen vsem, ki imajo težave pri spanju, ki jih povzročajo dehumanizacija načina življenja v velikih in majhnih objektih, občutek osamljenosti, izguba drage osebe, migrenozna stanja, problemi pri delu in podobno.

Z nakupom Herba-eko zglavnika boste sebi in svojemu zdravju naredili veliko uslugo, ker ob njegovi uporabi ni navajanja ali zasvojenosti.

Navodilo o uporabi boste dobili s proizvodom!

NAROČAM HERBA-EKO ZGLAVNIK po ceni 2.500 SIT
ZA BRALCE NOVE DOBE 10% POPUSTA
ZGLAVNIK BOSTE DOBILI PO POVZETJU

NAROČILO PRIČAKUJEMO NA NASLOV;

»HERBA« BIOPHARMACIA
Ferrarska 14
66000 KOPER

**KUPON
10% POPUSTA**

LJUBLJANSKA ZAVAROVALNICA FILIALA CELJE

POSLOVNO, UČINKOVITO IN KVALITETNO SKLEPAMO
VSA PREMOŽENJSKA, NEZGODNA, IN TRANSPORTNA
ZAVAROVANJA

NUDIMO:

- DO 20% POPUSTE - ZA VEČLETNA ZAVAROVANJA
- DO 31,6% POPUSTE ZA ČLANE KLUBA NEDELJSKEGA
- 30% POPUST ZA VLomsKA ZAVAROVANJA IMETNIKOM ALI NAROČNIKOM ALARMNIH NAPRAV PODJETJA VAT INŽENIRING d.o.o. CELJE
- IN ŠE CELO VRSTO NAJUGODNEJŠIH POGOJEV ZA VSA ZAVAROVANJA
- V PROSTORIJI FILIALE RAZSTAVLJA UMETNINE GALERIJA EQUINA IZ LJUBLJANE

VABIMO VAS, DA OBIŠČETE NAŠO NOVO
FILIALO V CANKARJEVI 1 (V PROSTORIJI
DELAVSKE UNIVERZE CELJE), ALI PA
POKLIČETE PO TELEFONU: (063) 26-446
(063) 28-238.

**Mercator - Zgornjesavinska kmetijska
zadruga Mozirje p.o.**

NUDI PO POSEBNO UGODNIH CENAH NASLEDNJE VRSTE
STAVBNEGA POHIŠTVA IN GRADBENEGA MATERIALA:

TERMO ZASTEKLJENA OKNA IN BALKONSKA VRATA GLIN NAZARJE	
60x60	kom 4.500,00 SIT
80x60	5.405,00 SIT
60x90	6.005,00 SIT
100x90	7.500,00 SIT
140x120	12.577,00 SIT
180x120	15.600,00 SIT
80x140	10.162,00 SIT
100x140	11.200,00 SIT
120x140	12.973,00 SIT
180x140	18.000,00 SIT
80x210	12.540,00 SIT
80x220	12.800,00 SIT
140x220	22.703,00 SIT
STREŠNA OKNA GLIN NAZARJE	
65-112	kom 19.237,00 SIT
74-112	20.500,00 SIT
PODSTREŠNE STOPNICE	
120/60 cm	kom 9.207,00 SIT
RADIATORJI JUGOTERM	
650/1000	kom 14.400,00 SIT
650/1200	17.440,00 SIT
650/1400	21.330,00 SIT
900/1000	16.000,00 SIT
900/1200	19.270,00 SIT
LAMELNI PARKET HRAST	
m ² od 1.100,00 do 1.600,00 SIT	
KERAMIČNE PLOŠČICE LABIN,	
JUGOKERAMIKA, KERAMIX od 600,00 do 1.300,00 SIT	

VSAKDANJIK NAŠIH CEST

DESET ZARADI ENEGA

